



**FERİDUN ORAL VE SARA ŞAHİNKANAT'IN
ÇOCUK KİTAPLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ
AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILARAK
İNCELENMESİ**

**2024
YÜKSEK LİSANS TEZİ
DİSİPLİNLERARASI ETİK DEĞERLER
ANABİLİM DALI**

Sevde TEMİZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nesrin GEZİCİ**

**FERİDUN ORAL VE SARA ŞAHİNKANAT'IN ÇOCUK KİTAPLARININ
DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILARAK
İNCELENMESİ**

Sevde TEMİZ

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin GEZİCİ

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Disiplinlerarası Etik Değerler Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

HAZİRAN 2024

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
DOĞRULUK BEYANI	5
ÖNSÖZ	6
ÖZ	7
ABSTRACT	8
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	9
ARCHIVE RECORD INFORMATION	10
KISALTMALAR.....	11
ARAŞTIRMANIN KONUSU.....	12
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	12
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	13
ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM.....	13
GİRİŞ.....	14
1. DEĞER.....	15
1.1. Değerler Eğitimi.....	16
1.2. Değerlerin Toplumdaki Ahlaki Önemi	17
1.3. Günlük Hayatta Değerler Eğitimi.....	18
1.3.1. Değerler Eğitiminin Uygulanmasında Karşılaşılan Zorluklar	20
2. ÇOCUK EDEBİYATI VE KİTAPLARI.....	22
2.1. Çocuk Kitaplarının Taşınması Gereken Nitelikler.....	22
2.2. Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri	23
2.3. Çocuk Edebiyatında Değerler Eğitimi ve Önemi	24
2.3.1. Çocuk Edebiyatındaki Değerlerin Çocuğun Ahlaki Gelişimine Etkisi	25
3. FERİDUN ORAL	28
3.1. Feridun Oral'ın Çocuk Kitaplarındaki Değerler	29

4.	SARA ŞAHİNKANAT	31
4.1.	Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarındaki Değerler	32
5.	YÖNTEM	33
5.1.	Araştırma Modeli	33
5.2.	İnceleme Nesneleri	34
5.3.	Veri Toplama Araçları	35
5.4.	Verilerin Toplanması.....	35
5.5.	Verilerin Analizi	37
6.	BULGULAR.....	38
6.1.	Feridun Oral'ın Kitaplarının Değerler Açısından İncelenmesi	38
6.1.1.	Kırmızı Elma	39
6.1.2.	Farklı Ama Aynı.....	41
6.1.3.	Acaba Neden?.....	43
6.1.4.	Bu Kış Kimse Üşümeyecek	44
6.1.5.	Benekli Faremi Gördünüz Mü?.....	44
6.1.6.	Mine'nin Kırmızı Topu.....	45
6.1.7.	Dedemin Hayal Defteri.....	46
6.1.8.	Ormanda Dört Mevsim.....	46
6.1.9.	Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha	47
6.1.10.	Ay Ne Zaman Gelecek?	48
6.1.11.	Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga	49
6.1.12.	Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz.....	51
6.1.13.	Guguklu Saatin Küçük Kuşu	53
6.1.14.	Babaannem Kime Benziyor?.....	53
6.1.15.	Meyveleri Kim Yemiş?	54
6.1.16.	Beklenmedik Misafir	55
6.1.17.	Yağmurlu Bir Gün.....	56
6.1.18.	Bir Lokmalık Masallar	57
6.1.19.	Kırmızı Kanatlı Baykuş.....	60
6.1.20.	Kirpi ile Kestane.....	60
6.2.	Sara Şahinkanat'ın Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi	61
6.2.1.	Maymun Kral.....	62

6.2.2. Kuşlara Fısıldayan Kız.....	64
6.2.3. Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?.....	65
6.2.4. Babamın Battaniyesi	66
6.2.5. Üç Kedi Bir Minik.....	68
6.2.6. Annemin Çantası.....	69
6.2.7. Üç Kedi Bir Dilek	71
6.2.8. Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor	73
6.2.9. Üç Kedi Bir Canavar.....	74
6.2.10. Mevsimlere Güzelleme.....	75
6.2.11. Beyoğlu Maceraları	76
6.3. Yazarların Kitaplarındaki Değer Unsurlarının Karşılaştırılması	77
SONUÇ	80
KAYNAKÇA	87
TABLolar LİSTESİ	95
ŞEKİLLER LİSTESİ	96
ÖZGEÇMİŞ.....	97

TEZ ONAY SAYFASI

Sevde TEMİZ tarafından hazırlanan “FERİDUN ORAL VE SARA ŞAHİNKANAT’IN ÇOCUK KİTAPLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin GEZİCİ

.....

Tez Danışmanı, Disiplinlerarası Etik Değerler Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Disiplinlerarası Etik Değerler Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 27/06/2024

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Doç. Dr. Neslihan KARAKUŞ (YTÜ)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Nesrin GEZİCİ (KBU)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Nurgül KARAYAZI BAL (KBU)

.....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Doç. Dr. Zeynep ÖZCAN

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntılarım intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Sevde TEMİZ

İmza :

ÖNSÖZ

İlk olarak, tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Nesrin Gezici'ye içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Sabrı, rehberliği ve değerli yönlendirmeleri olmadan bu tez tamamlanamazdı. Kendisinin bilgi birikimi ve tecrübelerinden faydalandım ve bu süreç boyunca büyük bir öğrenme deneyimi yaşadım.

Ayrıca, maddi manevi her zaman desteğini hep arkamda hissettiğim sevgili eşim Abdurrahim Temiz'e ve tez çalışmamı daha eğlenceli hale getiren canım oğlum Kaan Bera Temiz'e teşekkür ederim. Onların moral desteği ve inancı, bu süreçte benim için çok önemliydi.

ÖZ

Evrensel değerlerin önemi, gündelik ve iş hayatımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Bu değerlerin kazanımının çok küçük yaşlarda başladığını baz alırsak, çocuğa okunan ya da çocuğun okuduğu kitapların, onun yaşam felsefesinin şekillenmesinde, değerleri özümsemesinde, vicdanlı ve sağduyulu bir birey olarak yetişmesindeki rolü paha biçilemez. Durum böyleyken, çocuklarımızın ilerideki yaşamına katkı sağlayacak çocuk edebiyatı yapıtlarının evrensel değerleri aktarmada üstlendiği rol birçok araştırmacının konusu olmuştur. Bu araştırmada, çocuk kitabı yazarları olan Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın eserlerindeki değerler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Bu iki yazarın kitaplarının değerler bakımından karşılaştırmalı olarak daha önce incelenmemiş olması çalışmanın yeniliğini göstermektedir. Bu çalışma sürecinde nitel araştırma yöntemlerinden, içerik analizi tekniğine başvurulmuştur. Araştırmada her iki yazarın kitaplarının da evrensel değerlere uygun ve çocuklara bu değerleri aktarmak açısından zengin olduğu görülmüştür. Feridun ORAL'ın kitaplarında "Empati ve Duygusal Farkındalık" ile "Sevgi" kavramları daha fazla vurgulanırken, Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında en çok vurgulanan değerler ise; “sorumluluk – bağlılık”, “sevgi”, “saygı” ve “empati- duygusal farkındalık”tır. Sonuç olarak çocuk edebiyatı yapıtları değerleri aktarmada kilit rol üstlenmektedir. Günümüz çocuklarının maruz kaldığı sosyal medya ve internet çağının hızı, tüketim odaklı ve değerleri önemsemeyen bir toplum yetiştirirken, çocuk kitapları hayatı sindirerek, yavaş yavaş özümseyerek, evrensel değerlere uygun bireyler yetişmesine olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değer; Çocuk kitapları; Feridun Oral; Sara Şahinkanat

ABSTRACT

The importance of universal values affects every aspect of every day life. The acquisition of such values begins at an early age, and the significance of books in creating a child's philosophy of life, integrating values, and developing into a conscientious and sensible individual is quite valuable. The importance of children's literature in promoting universal value ideals and its impact on the future of children has been extensively studied by researchers. This study conducted a comparative analysis of the values included in the works of children's book authors Feridun Oral and Sara Şahinkanat. The lack of comparative analysis of the values in the writings of these two authors highlights the originality of this study. During this study, the content analysis approach, which is a qualitative research method, was employed. The study found that both authors' works align with values and effectively transmit these values to children. Feridun ORAL's books focus on "Empathy and Emotional Awareness" and "Love," whereas Sara Şahinkanat's children's books emphasize values like as “responsibility”, “commitment”, “love”, “respect”, “empathy”, and “emotional awareness”. Finally, children's literature is crucial for transmitting values. Today's children are heavily influenced by the fast-paced nature of social media and the internet, which can lead to a society focused on consumption rather than values. Children's books provide a way for individuals to develop in alignment with values by absorbing and internalizing life experiences at a gradual pace.

Keywords: Value; Children's books; Feridun Oral; Sara Şahinkanat

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından Karşılaştırılarak İncelenmesi
Tezin Yazarı	Sevde TEMİZ
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Nesrin GEZİCİ
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	27/06/2024
Tezin Alanı	Disiplinlerarası Etik Değerler Anabilim Dalı
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	97
Anahtar Kelimeler	Değer; Çocuk kitapları; Feridun Oral; Sara Şahinkanat

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	A Comparative Analysis of Feridun Oral and Sara Şahinkanat's Children's Books in terms of Values Education
Author of the Thesis	Sevde TEMİZ
Advisor of the Thesis	Assist. Prof Dr. Nesrin GEZİCİ
Status of the Thesis	Master's Degree
Date of the Thesis	27/06/2024
Field of the Thesis	Ethic Values Department
Place of the Thesis	UNIKA/IGP
Total Page Number	97
Keywords	Value; Children's books; Feridun Oral; Sara Şahinkanat

KISALTMALAR

A	: Dürüstlük ve Doğruluk
B	: Paylaşım ve Cömertlik
C	: Empati ve Duygusal Farkındalık
D	: Sorumluluk ve Bağlılık
E	: Adalet ve Adil Davranış
F	: Yardımlaşma ve Dayanışma
G	: Sevgi
H	: Saygı
I	: Hoşgörü-Alçakgönüllülük
J	: Şefkat – Merhamet
K	: Dostluk- Arkadaşlık
L	: İyilik yapmak
M	: Çalışkanlık
N	: Misafirperverlik
O	: Aile birliğine önem verme

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Çocuk kitapları bir çocuğun yaşamının önemli bir parçasıdır; hayal gücünü şekillendirir ve yaratıcılığını geliştirir. Çocuk edebiyatı alanında dikkat çeken iki yazar Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'tır. Feridun Oral, birçok dile çevrilen ödüllü çocuk kitaplarıyla tanınan bir Türk yazar ve illüstratördür. Benzer şekilde Sara Şahinkanat da pek çok beğenilen çocuk kitabına imza atan tanınmış bir Türk yazardır. Bu araştırma yazımızda Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarının Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Değerler Eğitimi Yönergesi'nde verilen 27 değerden seçilen on beş değer açısından karşılaştırmalı bir analizi yapılarak, anlatım tarzı, temaları ve mesajlarını incelenecektir. Eserlerinin güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilip hangi yazarın mesajını çocuklara değerleri aktarmada daha etkili olduğu belirlenecektir. Bu analiz sayesinde iki yazarın eserlerinin değerler açısından benzerlik ve farklılıkları, çocuk edebiyatı alanına katkıları daha derinlemesine anlaşılması beklenmektedir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu araştırmanın amacı Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında yer alan değerleri tespit etmek ve eserlerin değerleri aktarması bakımından önemine dikkat çekerek karşılaştırmaktır. Bu amaçla belirlenen hedefler aşağıda sıralanmıştır:

- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında yer alan değerleri tespit etmek.
- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında hangi değerlerin öne çıktığını tespit etmek.
- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarındaki değerleri karşılaştırmalı olarak değerlendirmek.
- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında değerler açısından karşılaştırarak görülen olumlu özellikleri belirleyip öneriler sunmak.

Çocuk kitapları genç okuyucuların zihinlerini ve değerlerini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle bu kitapların çocukların refahını ve gelişimini destekleyen etik ve ahlaki içeriklere sahip olması zorunludur. Bu tez, ahlak ve değerler dahil olmak üzere çocuk kitaplarındaki değerlerin çeşitli yönlerini keşfetmeyi amaçlamaktadır. Çocuk kitaplarındaki değer aktarımı anlaşılmalı ve bu prensipler

ışığında çocuk edebiyatına daha kapsayıcı ve sorumlu bir yaklaşım benimsenmelidir, böylece çocukların büyüme ve gelişmelerine olumlu katkıda bulunulabilir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışma sürecinde nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Nitel araştırma, sosyal bilimlerde sıkça tercih edilen yöntemlerden biri olup, çalışılan konu ile ilgili daha derinlemesine ve kapsamlı bilgilere erişim sağlamak amacıyla tercih edilmektedir. Nitel araştırma, konuya odaklanarak bireylerin deneyimlerini, inançlarını, değerlerini ve duygularını anlama ve analiz etme olanağı sunar (Ören, 2019). Bu nedenle, bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerine başvurularak konunun zengin ve ayrıntılı bir şekilde incelenmesi amaçlanmaktadır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniğine başvurulmuştur. İçerik analizi, belgeler, metinler ve çeşitli materyalleri belirli kurallar çerçevesinde analiz ederek nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bilgilere ulaşmayı hedefleyen bir nitel araştırma tekniğidir (Metin ve Ünal, 2022). İçerik analiziyle, yazılı, sözlü veya görsel materyallerin sistematik bir şekilde incelenecek ve analiz edilecektir. Bu yöntem, belirli temaları, kavramları, desenleri veya ilişkileri tanımlamak, betimlemek ve anlamak için kullanılır. İçerik analizi, araştırmacıların verileri anlamlandırmalarına yardımcı olur.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM

Bu çalışmada, Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları, değerler eğitimi açısından karşılaştırılacaktır. Her iki yazarın eserlerindeki değer aktarımı, karakterlerin evrensel değerlere göre davranışları ve hikayelerin işlediği değerler içeriği üzerinde belirgin farklılıklar ve benzerlikler ortaya konulacaktır. Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarındaki değerlerin nasıl temsil edildiği, hangi değerlerin vurgulandığı ve bu değerlerin çocuk gelişimine etkileri üzerine bir inceleme yapılacaktır.

Problem

- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarının değerler eğitimi açısından önemi nedir ve kitaplardaki değerler nelerdir?

Alt Problem

- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarında, hangi değerler ön plana çıkmıştır?
- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarında, hangi değerler geriplanda kalmıştır?
- Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitapları, değerler eğitimi bakımından karşılaştırıldığında, hangi yazar evrensel değerlere daha fazla vurgu yapmıştır?

GİRİŞ

Bu çalışmada, Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında yer alan değerler tespit edilecek ve eserlerin bu değerleri aktarması bakımından önemi incelenecektir. Bu amaçla ilk olarak; değerler eğitimi, çocuk edebiyatındaki değerler eğitimi ve değerlerin önemi açıklanacaktır. Daha sonra; Feridun Oral ve Sara Şahinkanat hakkında genel bilgiler verilecektir. Son olarak bu yazarların çocuk kitaplarındaki değerler karşılaştırılarak incelenecek ve bu değerlerin kritiği yapılacaktır.

1. DEĞER

Değer kavramı, bireylerin inançları, öncelikleri ve yaşamlarına yön veren temel prensipleri ifade eder. Değerler, bireylerin davranışlarını şekillendirir, karar verme süreçlerini etkiler ve toplumsal normları belirler. Evrensel değerler ise kültürel farklılıklardan bağımsız olarak tüm insanlık için geçerli olan temel ilkeleri ifade eder. Evrensel değerler, insan hakları, adalet, özgürlük, barış, sevgi gibi temel kavramları içerir ve insanlığın ortak refahı ve mutluluğu için önem taşır.

(Schwartz, 1992) yaptığı çalışmalar, değerlerin içeriği ve yapısının evrensel olduğunu ortaya koymaktadır. Schwartz, 20 ülkede yaptığı teorik ve deneysel çalışmalarla değerlerin evrensel olduğunu ve belirli temel değer tiplerinin tüm kültürlerde benzer şekilde var olduğunu göstermiştir. Bu çalışmalar, insan değerlerinin temelinde evrensel ilkelerin yattığını ve bu ilkelerin kültürel farklılıklardan bağımsız olarak geçerli olduğunu vurgulamaktadır.

Schwartz (2012), temel değerler teorisi, insan değerlerini dört boyutta sınıflandırır: evrensel, toplumsal, bireysel ve kültürel. Bu boyutlar, insanların değerlerini şekillendirirken içselleştirdikleri evrensel ilkeleri, toplumsal normları, bireysel tercihleri ve kültürel etkileri yansıtır. Bu teori, değerlerin karmaşık yapısını anlamamıza ve evrensel değerlerin insan davranışlarını nasıl etkilediğini anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Evrensel değerler, sadece bireylerin iç dünyasını değil, aynı zamanda toplumun genel yapısını da etkiler. Örneğin, evrensel değerlerin toplumsal adalet, eşitlik ve insan hakları gibi kavramları içermesi, toplumların daha adil, özgür ve barışçıl olmalarına katkı sağlar (S. H. Schwartz, 1994). Bu değerler, insanların birbirleriyle olan ilişkilerini ve toplumsal yapıyı şekillendirirken önemli bir rol oynar.

Schwartz, (2007) evrensel değerler teorisi, insan değerlerini yedi temel kategoriye ayırır: evrensel, koruyucu, başarı, güç, gelenek, özgürlük ve keyif. Bu kategoriler, insanların değerlerini şekillendirirken hangi ilkeleri önemsediklerini ve hangi hedeflere yönelik olduklarını yansıtır. Bu temel kategoriler, insanların değer sistemlerini anlamamıza ve evrensel değerlerin insan davranışlarını nasıl etkilediğini anlamamıza yardımcı olur.

Sonuç olarak, değerler insan davranışlarını yönlendiren temel prensiplerdir ve evrensel değerler, kültürel farklılıklardan bağımsız olarak tüm insanlık için geçerli olan temel ilkeleri ifade eder. Schwartz'ın temel değerler teorisi, insan değerlerinin evrensel olduğunu ve belirli temel değer tiplerinin tüm kültürlerde benzer şekilde var olduğunu göstermektedir. Bu evrensel değerler, insanların bireysel ve toplumsal yaşamlarını şekillendirirken önemli bir rol oynar.

1.1. Değerler Eğitimi

Değerler eğitimi, bireylerin karakter gelişimine, toplumsal uyuma ve etik değerlere sahip olmalarına katkı sağlayan önemli bir eğitim alanıdır. Değerler eğitimi, bireylerin içsel değerlerini tanımalarına, değerli olanı ayırt etmelerine ve bu değerleri günlük yaşamlarında uygulamalarına yardımcı olur. MEB tarafından belirlenen kök değerler, değerler eğitiminde temel alınan ilkeleri ve hedefleri belirler. Bu değerler arasında sevgi, saygı, sorumluluk, adalet, dürüstlük, dostluk, yardımseverlik, öz denetim ve vatanseverlik gibi temel değerler bulunmaktadır (Yılmaz ve Yılmaz, 2017).

Değerler eğitimi, sadece okulda değil, aynı zamanda ailede de başlamalıdır. Ailede başlayan değerler eğitimi, okulda devam ederek bireylerin değerlerini daha da pekiştirmeye yardımcı olur. Öğretmenlerin değerler eğitimi sürecinde önemli bir rolü vardır. Öğretmenler, değerler eğitimini sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle desteklemeli ve öğrencilere değerleri içselleştirmeleri için fırsatlar sunmalıdır (Batmaz ve Erdoğan, 2019).

Değerler eğitimi, sadece bireyin iç dünyasını değil, aynı zamanda toplumun genel yapısını da etkiler. Toplumda değerlerin kazanılması, toplumsal düzenin sağlanması ve insanların birbirleriyle olan ilişkilerinin olumlu yönde gelişmesine katkı sağlar. Değerler eğitimi, toplumda daha adil, saygılı, yardımsever ve sorumlu bireylerin yetişmesine olanak tanır (Uğurlu ve Kaya, 2023).

Değerler eğitimi, çeşitli materyaller ve yöntemler aracılığıyla desteklenmelidir. Örneğin, çizgi filmler değerler eğitiminde etkili bir araç olabilir. Çizgi filmler, çocuklara değerleri eğlenceli ve etkili bir şekilde aktarabilir. TRT Çocuk kanalının çizgi filmlerinin değerler eğitimine katkı sağladığı gözlemlenmiştir (Coşkunserçe, 2020).

Değerler eğitimi, sadece belirli derslerde değil, tüm eğitim sürecinde önemli bir yer tutar. Değerlerin tüm derslerde vurgulanması, öğrencilerin değerleri farklı bağlamlarda görmelerini ve içselleştirmelerini sağlar. Değerler eğitimi, disiplinler arası bir yaklaşım benimseyerek bütünsel bir eğitim anlayışını destekler (Aykol vd., 2021).

Değerler eğitimi, sadece okulda değil, aynı zamanda toplumun diğer kesimlerinde de önemli bir rol oynar. Değerlerin toplum genelinde benimsenmesi, toplumun daha sağlıklı ve uyumlu bir yapıya sahip olmasını sağlar. Değerler eğitimi, toplumun değerlerini güçlendirerek daha pozitif bir sosyal yapı oluşturur (Göktürk, 2022).

Sonuç olarak, yapılan çalışmalar değer ve değerler konusunu farklı perspektiflerden ele almış ve bu konunun bireylerin yaşamlarındaki önemini vurgulamıştır. Değerlerin tüketicilerin tercihlerinden, öğrencilerin eğitimine kadar geniş bir yelpazede etkili olduğu ve incelendiği görülmektedir.

1.2. Değerlerin Toplumdaki Ahlaki Önemi

Değerlerin toplumdaki ahlaki önemi, sosyal yapıyı şekillendiren temel unsurlardan biridir. Toplumda var olan değerlerin korunması, toplumsal sürekliliği sağlarken, değerler arasındaki çatışmalar toplumsal uyumsuzluğa yol açabilir. Ayrıca, değerlerin değişmesi ise toplumsal dönüşüme neden olabilir (Ersoy, 2018). Bu bağlamda, değerlerin toplumsal sistem içindeki rolü, toplumun normları, beklentileri ve davranışları üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir.

Değerler eğitimi, özellikle ahlaki değerlerin kazandırılması açısından önemli bir role sahiptir. Öğrencilere sevgi, saygı gibi temel ahlaki değerlerin kazandırılması, topluma uyum sağlamalarında ve demokrasinin toplumsal hayata yerleştirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır (Avcı vd., 2020). Bu nedenle, değerler eğitimi, bireylerin ahlaki gelişimine katkı sağlayarak toplumda daha sağlıklı ilişkilerin kurulmasına yardımcı olabilir.

Değerlerin toplumdaki ahlaki önemi, cehaletin ve olumsuz davranış eğilimlerinin artmasını engelleyebilir. İyi karakter yapısının korunması, toplumdaki şiddet, cinayet, intihar gibi olumsuz davranışların azalmasına ve gençlerin daha sağlıklı bir şekilde topluma entegre olmalarına yardımcı olabilir (Yıldırım ve Gürpınar, 2023).

Bu durum, toplumun ahlaki değerlerinin korunması ve genç nesillerin sağlıklı bir şekilde yetişmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ahlaki değerlerin toplumdaki yeri, kurumsal sosyal sorumluluk, ahlaki bozulma ve içsel motivasyon gibi kavramlarla da ilişkilendirilebilir. Ahlaki bozulmadan etkilenen bir toplumda, insanlar ahlak dışı davranışları hoş görebilir ve hatta normalleştirebilirler (Charyyev ve Karabey, 2022). Bu durum, toplumun ahlaki değerlerinin zayıflamasının, bireylerin ahlaki karar alma süreçlerini etkileyebileceğini göstermektedir.

Eğitim sisteminin, çocuklara ahlaki değerleri kazandırmadaki rolü büyüktür. Eğitim sistemi içindeki çocuklara aktarılan ahlaki değerlerin sadece okulların görevi olmadığı, aynı zamanda aile, toplum ve sosyal çevrenin de bu süreçte önemli bir rol oynadığı belirtilmektedir (Tabak ve Ahi, 2020). Bu durum, değerlerin bireylere kazandırılmasında çoklu etmenlerin etkili olduğunu ve ahlaki değerlerin toplumun her kesiminden destek görmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Değerlerin toplumdaki ahlaki önemi, çocuk edebiyatından iş ahlakına, eğitim sisteminden liderlik tarzlarına kadar geniş bir yelpazede incelenmektedir. Değerlerin toplumda sağlam temellere dayanması, bireylerin ahlaki kimliklerini güçlendirmesi ve toplumsal normların korunmasına katkı sağlaması beklenmektedir. Bu nedenle, değerlerin toplumdaki ahlaki önemi üzerine yapılan çalışmalar, toplumun daha sağlıklı ve dengeli bir yapıya kavuşmasına yardımcı olabilir.

1.3. Günlük Hayatta Değerler Eğitimi

Günlük hayatta değerler eğitimi, bireylerin temel ahlaki ilkeleri benimsemelerine ve bu değerleri günlük yaşamlarında uygulamalarına yardımcı olan önemli bir süreçtir. Değerler eğitimi, bireylerin karakter gelişimine katkı sağlayarak toplumda daha sağlıklı ilişkilerin kurulmasına ve toplumsal uyumun sağlanmasına yardımcı olabilir. Thornberg, (2008) değerler eğitiminin profesyonel bilgi eksikliğine dikkat çekmiş ve eğitim süreçlerinde öğrencilerin deneyimlediği değerlerin önemine vurgu yapmıştır.

Değerler eğitimi, özellikle okul sistemlerinde ve eğitim kurumlarında önemli bir yere sahiptir. Suyatno, Jumintono, vd., (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, dini öğretilerden türetilen değerlerin, özellikle iman-takva ve iyi ahlak gibi temel değerlerin, okullardaki değerler eğitiminin temelini oluşturduğu belirtilmiştir. Bu çalışma,

değerlerin eğitim sistemindeki rolünü ve öğrencilerin ahlaki değerlerini nasıl benimseyebileceğini ele almıştır.

Değerler eğitimi, öğretmenlerin de profesyonel görevlerini yerine getirirken önemli bir faktör olabilir. Suyatno, Pambudi, vd., (2019) tarafından yapılan bir diğer çalışmada, öğretmenlerin değerleri tanınmanın öğrencilere değerleri nasıl öğreteceğini etkilediği ve öğretmenlerin değerleri nasıl algıladığının öğrencilere yansıdığı belirtilmiştir. Bu çalışma, öğretmenlerin değerlerinin öğrencilere nasıl aktarıldığını ve öğretmenlerin değerlerin öğrenciler üzerindeki etkisini ele almıştır.

Değerler eğitimi, toplumun genel ahlaki yapısını güçlendirebilir ve bireylerin toplumsal sorumluluklarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir. Stubager, (2008) tarafından yapılan bir çalışmada, iletişim becerilerinin geliştirilmesinin öğrencilere farklı bakış açılarını anlama ve kabul etme yeteneği kazandırarak değerleri ve farklı bakış açılarını değerlendirmelerini sağladığı belirtilmiştir. Bu durum, değerler eğitiminin bireylerin empati yeteneklerini geliştirmesine ve toplumsal değerlere saygı duymalarına katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Değerler eğitimi, öğrencilerin matematik öğrenmelerinde ve genel eğitim süreçlerinde de önemli bir rol oynayabilir. Hill ve diğerleri (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, Pásifika öğrencilerin matematik öğrenmelerinde en çok değer verdikleri konuların incelenmesiyle, sınıf kültürü ve pedagojinin bu öğrencilerin değerlerine uyum sağlaması gerektiği vurgulanmıştır. Bu çalışma, öğrencilerin değerlerine saygı duyulması ve eğitim süreçlerinin bu değerlere uygun şekilde şekillendirilmesinin önemini vurgulamıştır.

Değerler eğitimi, yükseköğretimde ve dünya genelindeki eğitim sistemlerinde de önemli bir konudur. Koshy vd., (2023) tarafından yapılan bir çalışmada, modernleşme ve küreselleşme ile ilişkili sosyal değişimlerin, geleneksel değerlerle ülkeye özgü sistemler arasındaki etkileşimi yansıttığı belirtilmiştir. Bu durum, değerlerin eğitim sistemlerinde nasıl şekillendiğini ve bireylerin küresel ve yerel değerler arasındaki dengeyi nasıl sağladığını göstermektedir.

Sonuç olarak, günlük hayatta değerler eğitimi, bireylerin ahlaki değerleri benimsemelerine, toplumsal sorumluluklarını yerine getirmelerine ve toplumda daha sağlıklı ilişkiler kurmalarına yardımcı olabilir. Eğitim sisteminde, ailede ve toplumda

değerlerin önemi vurgulanmalı ve bireylere değerlerin nasıl kazandırılacağı konusunda destek sağlanmalıdır.

1.3.1. Değerler Eğitiminin Uygulanmasında Karşılaşılan Zorluklar

Değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar, eğitimcilerin ve öğrencilerin karşılaştığı çeşitli engelleri ve zorlukları içermektedir. Özellikle değerler eğitiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi ve değerlerin öğrencilere aktarılması sürecinde bazı zorluklarla karşılaşılabilir. Bu zorluklar, eğitim sistemi, öğretmenler, öğrenciler ve programların yapısından kaynaklanabilir.

Öğretmenlerin değerler eğitimi uygularken karşılaştığı zorluklar arasında, programların yeterli desteği sağlamaması, zaman kısıtlamaları, öğrenci çeşitliliği ve öğrencilerin farklı değer sistemlerine sahip olmaları gibi faktörler yer almaktadır (Mohamad vd., 2019). Öğretmenlerin değerleri etkili bir şekilde aktarmak için gerekli kaynaklara ve eğitim materyallerine erişimde yaşadıkları zorluklar, değerler eğitiminin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesini engelleyebilir.

Değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan bir diğer zorluk, öğrencilerin değerleri benimsemeye isteksiz olmaları veya değerlerin önemini anlamakta zorluk çekmeleridir. Öğrencilerin farklı sosyo-kültürel arka planlardan gelmeleri ve ailelerinden aldıkları değerlerin çelişkili olması, değerlerin öğrencilere aktarılmasını zorlaştırabilir (Nabhani vd., 2023). Bu durum, öğrencilerin değerleri içselleştirmeleri ve günlük hayatta uygulamalarını sağlamak için ek çaba gerektirebilir.

Değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan bir başka zorluk, eğitim programlarının ve müfredatın değerler eğitimi yeterince kapsamaması veya bu konuya yeterli önemi vermemesidir. Değerlerin sadece teorik olarak öğretilmesi ve pratik uygulamalara yeterince yer verilmemesi, öğrencilerin değerleri anlamalarını ve içselleştirmelerini engelleyebilir (Nabhani vd., 2023). Bu durum, değerler eğitiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini zorlaştırabilir.

Değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar arasında, öğretmenlerin kendi değerlerini öğrencilere aktarırken karşılaştığı kişisel zorluklar da yer almaktadır. Öğretmenlerin kendi değer sistemleri ile öğrencilere tarafsız bir şekilde değerleri aktarmaları ve öğrencilerin çeşitliliğine saygı göstermeleri gerekmektedir. Bu

durum, öğretmenlerin değerler eğitimini tarafsız ve etkili bir şekilde gerçekleştirmelerini zorlaştırabilir.

Değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar, eğitim sisteminin yapısından kaynaklanan engelleri de içerebilir. Özellikle programların ve müfredatın değerler eğitimine yeterince odaklanmaması, sınav ve performans baskısının değerlerin öğrencilere aktarılmasını engellemesi gibi faktörler değerler eğitiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini zorlaştırabilir. Bu durum, eğitim sisteminin değerler eğitimine daha fazla önem vermesi gerektiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, değerler eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar, eğitimcilerin ve öğrencilerin karşılaştığı çeşitli engelleri ve zorlukları içermektedir. Bu zorlukların üstesinden gelmek ve değerler eğitimini etkili bir şekilde gerçekleştirmek için eğitim sistemlerinin ve öğretmenlerin desteklenmesi, programların ve müfredatın gözden geçirilmesi ve öğrencilerin çeşitliliğine saygı gösterilmesi önemlidir.

2. ÇOCUK EDEBİYATI VE KİTAPLARI

Çocuk edebiyatı, çocukların duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunan önemli bir alandır. Türkçe çocuk edebiyatı, çeşitli sanat ve edebi tekniklerin kullanıldığı resimli kitaplar, şiirler ve hikayelerle zenginleşmiştir. Özellikle resimli çocuk kitaplarında, kesilmiş kağıt kolajı, doku kolajı, fotomontaj gibi tekniklerin kullanıldığı görülmektedir (Ersan ve Bayraktar, 2021). Çocuk edebiyatının çevirisi de önemli bir konudur. Örneğin, Charles Dickens'ın "A Christmas Carol" adlı eserinin Türkçe çevirisinin çocuk edebiyatı çevirisi bağlamında yapılan bir analiz, çocuk edebiyatının Türkçe'ye kazandırılmasında kullanılan yöntemlerin incelenmesine olanak sağlamaktadır (Karabulut ve Erguvan, 2020). Ayrıca, Gagauz Türkleri çocuk edebiyatının Türkiye'de tanıtımı için önemli bir edebi eser varlığına işaret etmektedir (Karakuş, 2021). Bu eserler, Türkçe konuşan çocukların edebi zevklerini geliştirmelerine ve kültürel miraslarını keşfetmelerine yardımcı olmaktadır.

Çocuk edebiyatı sadece yazılı metinlerden ibaret değildir. Drama dersleri, çocukların yaratıcılığını ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Drama liderlerinin çocuk ve gençlik edebiyatı konusunda bilgi sahibi olmaları beklenir, bu da çocukların sanat ve edebiyatla etkileşimlerini artırabilir (Koçyiğit, 2020).

Bu bağlamda, çocuk edebiyatı, çocukların eğitimine ve kültürel gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Edebi eserler, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine, hayal güçlerini genişletmelerine ve dünyayı anlamalarına yardımcı olmaktadır.

2.1. Çocuk Kitaplarının Taşınması Gereken Nitelikler

Çocuk kitaplarının taşınması gereken özellikler, genç okuyucuların gelişimine katkıda bulunacak şekilde özenle belirlenmelidir. Bu özellikler, çocuk kitaplarının eğitici, eğlendirici, duygusal zekayı geliştiren, hayal gücünü genişleten, çeşitliliği yansıtan ve güvenli bir ortam sunan niteliklere sahip olmasını içermelidir (Korkutan ve Kaplan, 2022). Çocuk kitaplarının içeriği, çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bilgiler içermeli ve onların öğrenme süreçlerine katkı sağlamalıdır (Yalçın vd., 2022). Ayrıca, çocuk kitaplarının içeriği, çocukların ilgisini çekecek ve onları eğlendirecek

öğeler içermelidir (Korkutan ve Kaplan, 2022). Çocuk kitapları aynı zamanda genç okuyucuların duygusal zekalarını geliştirmelerine yardımcı olmalıdır (Balaban Dağal vd., 2020). Empati kurma, duygularını ifade etme, başkalarının duygularını anlama gibi beceriler, çocuk kitapları aracılığıyla desteklenebilir (Balaban Dağal vd., 2020). Ayrıca, çocuk kitapları, genç okuyucuların hayal güçlerini genişletmelerine olanak tanınmalıdır. Fantastik hikayeler, farklı dünyaların tanıtılması, yaratıcı karakterler ve olaylar, çocukların hayal güçlerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Çocuk kitapları aynı zamanda farklı kültürleri, yaşam tarzlarını, aile yapılarını ve insanların çeşitliliğini yansıtmalıdır (Korkutan ve Kaplan, 2022). Bu sayede, çocuklar farklılıklara saygı duymayı öğrenebilir, kendilerini farklı bakış açılarıyla ifade etme fırsatı bulabilir ve dünya hakkında daha geniş bir perspektif kazanabilirler. Son olarak, çocuk kitapları genç okuyucuların kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak bir ortam sunmalıdır (Korkutan ve Kaplan, 2022). Bu nedenle, çocuk kitaplarının taşınması gereken niteliklerin belirlenmesi ve bu niteliklerin eserlerde etkili bir şekilde kullanılması, çocuk edebiyatının önemli bir konusunu oluşturmaktadır (Kanat, 2020).

Bu konunun daha detaylı bir şekilde incelenmesi, çocukların edebi eserler aracılığıyla nasıl etkili bir şekilde eğitilebileceğini anlamamıza yardımcı olabilir (Kodan ve Kara, 2021). Ayrıca, çocuk kitaplarının taşınması gereken özelliklerin belirlenmesi, eğitimcilerin ve yazarların çocuk kitapları oluştururken dikkate almaları gereken önemli bir konudur (Korkutan ve Kaplan, 2022).

2.2. Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri

Çocuk edebiyatı, genç okuyucuların gelişimine katkıda bulunacak şekilde özenle belirlenmiş temel ilkeleri içermektedir. Bu temel ilkeler, çocuk kitaplarının eğitici, eğlendirici, duygusal zekayı geliştiren, hayal gücünü genişleten, çeşitliliği yansıtan ve güvenli bir ortam sunan niteliklere sahip olmasını içermektedir. Çocuk edebiyatı, genç okuyucuların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bilgiler içeren içeriklere sahip olmalı ve onların öğrenme süreçlerine katkı sağlamalıdır. Ayrıca, çocuk edebiyatı, genç okuyucuların duygusal zekalarını geliştirmelerine yardımcı olmalıdır. Empati kurma, duygularını ifade etme, başkalarının duygularını anlama gibi beceriler, çocuk edebiyatı aracılığıyla desteklenebilir. Ayrıca, çocuk edebiyatı, genç okuyucuların hayal güçlerini genişletmelerine olanak tanınmalıdır. Fantastik hikayeler, farklı dünyaların tanıtılması,

yaratıcı karakterler ve olaylar, çocukların hayal güçlerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Çocuk edebiyatı aynı zamanda farklı kültürleri, yaşam tarzlarını, aile yapılarını ve insanların çeşitliliğini yansıtmalıdır. Bu sayede, çocuklar farklılıklara saygı duymayı öğrenebilir, kendilerini farklı bakış açılarıyla ifade etme fırsatı bulabilir ve dünya hakkında daha geniş bir perspektif kazanabilirler. Son olarak, çocuk edebiyatı genç okuyucuların kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak bir ortam sunmalıdır. Bu nedenle, çocuk edebiyatının taşınması gereken niteliklerin belirlenmesi ve bu niteliklerin eserlerde etkili bir şekilde kullanılması, çocuk edebiyatının önemli bir konusunu oluşturmaktadır (Ulusoy ve Altun, 2018).

Bu konunun daha detaylı bir şekilde incelenmesi, çocukların edebi eserler aracılığıyla nasıl etkili bir şekilde eğitilebileceğini anlamamıza yardımcı olabilir (Ulusoy ve Altun, 2018). Ayrıca, çocuk edebiyatının taşınması gereken özelliklerin belirlenmesi, eğitimcilerin ve yazarların çocuk kitapları oluştururken dikkate almaları gereken önemli bir konudur.

2.3. Çocuk Edebiyatında Değerler Eğitimi ve Önemi

Çocuk edebiyatında değerler eğitimi, çocukların karakter gelişimine ve ahlaki değerlerin kazandırılmasına önemli katkılar sağlayan bir alan olarak öne çıkmaktadır. Çocuk edebiyatı, çocukların duygusal, sosyal ve bilişsel gelişimlerine katkıda bulunurken, aynı zamanda onlara değerleri öğretme ve içselleştirmelerine yardımcı olma potansiyeline sahiptir. Çocuk edebiyatı yoluyla aktarılan değerler, çocukların yaşamlarında rehberlik ederek onların değerli bireyler olmalarına katkı sağlayabilir.

Çocuk edebiyatında değerler eğitiminin önemi, çocukların erken yaşlardan itibaren temel ahlaki değerleri öğrenmelerine ve bu değerleri günlük hayatlarında uygulamalarına yardımcı olmasıyla açıklanabilir. Özellikle çocukların karakter gelişiminde ve sosyal ilişkilerinde önemli bir rol oynayan değerler, çocuk edebiyatı aracılığıyla çocuklara etkili bir şekilde aktarılabilir (A. Özdemir, 2020). Bu sayede çocuklar, empati, saygı, adalet gibi değerleri öğrenerek toplumsal yaşamda daha olumlu bir rol üstlenebilirler.

Çocuk edebiyatında değerler eğitiminin önemi, çocukların duygusal zekalarını geliştirmelerine ve farklı değerleri anlamalarına yardımcı olmasında yatmaktadır.

Özellikle çocuk kitapları ve hikayeler aracılığıyla çocuklara sevgi, paylaşma, dürüstlük gibi değerlerin öğretilmesi, onların duygusal gelişimlerine olumlu katkılar sağlayabilir (Kahraman ve Bayram, 2022). Bu değerlerin çocukların yaşamlarında kök salması, onların evrensel değerlere sahip bireyler olarak yetişmelerine olanak tanır.

Çocuk edebiyatında değerler eğitiminin önemi, çocukların kültürel değerleri ve toplumsal normları öğrenmelerine ve benimsemelerine katkı sağlamasıyla da açıklanabilir. Özellikle çocuk kitapları aracılığıyla çocuklara ait oldukları kültürün değerleri ve gelenekleri aktarılabilir (Turhan vd., 2021). Bu sayede çocuklar, kendi kimliklerini ve ait oldukları toplumu daha iyi anlayabilir ve değerlerini koruyarak gelecek nesillere aktarabilirler.

Çocuk edebiyatında değerler eğitiminin önemi, çocukların yaşamlarında karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarına ve doğru kararlar vermelerine yardımcı olmasıyla da ilişkilendirilebilir. Değerler eğitimi sayesinde çocuklar, sorumluluk alma, empati kurma, çözüm odaklı düşünme gibi beceriler kazanarak olumlu davranışlar sergileyebilirler (Bahrilli ve Demir, 2021). Bu da onların sosyal ilişkilerini güçlendirmelerine ve olumlu bir etki yaratmalarına olanak tanır.

Sonuç olarak, çocuk edebiyatında değerler eğitimi, çocukların karakter gelişimine, duygusal zekalarının güçlenmesine, kültürel değerlerin öğrenilmesine ve olumlu davranışların kazanılmasına katkı sağlayan önemli bir araçtır. Çocuk edebiyatı yoluyla aktarılan değerler, çocukların yaşamlarında rehberlik ederek onların sağlıklı bir şekilde büyümelerine ve topluma olumlu katkılar sağlamalarına yardımcı olabilir.

2.3.1. Çocuk Edebiyatındaki Değerlerin Çocuğun Ahlaki Gelişimine Etkisi

Çocuk edebiyatındaki değerlerin çocuğun ahlaki gelişimine etkisi, çocukların karakter gelişimi ve değerler eğitimi açısından önemli bir konudur. Çocuk edebiyatı eserleri, çocuklara sevgi, saygı, yardımlaşma, doğruluk, adalet gibi değerleri öğretirken, aynı zamanda onların empati yeteneklerini ve toplumsal duyarlılıklarını geliştirmektedir. Bu da çocukların ahlaki gelişimlerine ve karakter gelişimlerine önemli katkılar sağlamaktadır. Konusu, yaşanmış olaylar, teması, kahraman ve özellikleri

doğrultusunda çocuk kitapları duygusal, kişisel ve ahlaki gelişimi destekleyici unsurlar sağlamalıdır (Bilgin, H. (2023).

Özellikle masal ve hikâye kitaplarındaki değerler, çocukların ahlaki gelişimleri üzerinde etkilidir. Bu tür eserlerdeki karakterlerin davranışları ve öyküler, çocuklara doğruluk, adalet gibi değerleri öğretir. Böylece çocuklar, değerleri anlamayı ve içselleştirmeyi öğrenirler.

Ayrıca çocukların çizim ve sözel ifadeleri, algıladıkları değerlerin bir yansımasıdır. Örneğin sorumluluk değeri, çocukların çizimlerinde ve konuşmalarında kendini gösterebilir. Büyüme ve sosyalleşme sürecinde çocuklar, deneyimleri ve çevreden edindikleriyle kendi ahlaki temellerini oluştururlar. Çocuk edebiyatındaki değerler, çocukların ahlaki gelişimlerine ve karakter gelişimlerine önemli katkılar sağlayarak onların toplumsal olarak duyarlı bireyler olmalarına yardımcı olmaktadır.

Çocuk edebiyatındaki değerlerin çocuğun ahlaki gelişimine etkisi, çocukların duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Özellikle çocuk kitapları aracılığıyla çocuklara sevgi, paylaşma, dürüstlük gibi değerlerin öğretilmesi, onların duygusal gelişimlerine olumlu katkılar sağlayabilir (Hinnant vd., 2013). Bu değerlerin çocukların yaşamlarında kök salması, onların evrensel değerlere sahip bireyler olarak yetişmelerine olanak tanır.

Çocuk edebiyatındaki değerlerin çocuğun ahlaki gelişimine etkisi, çocukların kültürel değerleri ve toplumsal normları öğrenmelerine ve benimsemelerine katkı sağlamasıyla da açıklanabilir. Özellikle çocuk kitapları aracılığıyla çocuklara ait oldukları kültürün değerleri ve gelenekleri aktarılabilir (Shih, 2022). Bu sayede çocuklar, kendi kimliklerini ve ait oldukları toplumu daha iyi anlayabilir ve değerlerini koruyarak gelecek nesillere aktarabilirler.

Çocuk edebiyatındaki değerlerin çocuğun ahlaki gelişimine etkisi, çocukların yaşamlarında karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarına ve doğru kararlar vermelerine yardımcı olmasıyla da ilişkilendirilebilir. Değerler eğitimi sayesinde çocuklar, sorumluluk alma, empati kurma, çözüm odaklı düşünme gibi beceriler kazanarak olumlu davranışlar sergileyebilirler (Asif vd., 2020). Bu da onların sosyal ilişkilerini güçlendirmelerine ve olumlu bir etki yaratmalarına olanak tanır.

Sonuç olarak, ocuk edebiyatındaki değerlerin çocuğun ahlaki gelişimine etkisi büyük önem taşımaktadır. ocuk edebiyatı, çocukların değerleri öğrenmelerine, duygusal zekalarını geliştirmelerine ve toplumsal normları benimsemelerine yardımcı olarak onların sağlıklı bir şekilde büyümelerine ve topluma olumlu katkılar sağlamalarına olanak tanır.

3. FERİDUN ORAL

Feridun Oral, çocuk edebiyatı alanında önemli eserlere imza atmış bir yazardır. Eserleri, çocukların ahlaki gelişimine ve değerler eğitimine katkı sağlamaktadır. Ulusoy ve Altun, çocuk edebiyatının çocukların gelişimine etkisini inceleyen bir çalışmada, çocuk edebiyatının çocukların duygusal, sosyal ve ahlaki gelişimine katkı sağladığını ortaya koymuştur. Feridun Oral'ın eserleri, çocukların empati, sevgi, saygı gibi temel değerleri anlamalarına ve içselleştirmelerine yardımcı olmaktadır (Ulusoy ve Altun, 2018).

Korkutan ve Kaplan tarafından yapılan bir çalışmada, çocuk edebiyatının Türkçe dersi öğretim programında yer alan kök değerler açısından incelendiği belirtilmektedir. Bu çalışmada, Feridun Oral'ın eserlerinde sevgi ve saygı gibi kök değerlere sıkça yer verildiği vurgulanmıştır (Korkutan ve Kaplan, 2022). Bu durum, Feridun Oral'ın eserlerinin çocukların ahlaki gelişimine katkı sağladığını göstermektedir.

Ayrıca, çocuk edebiyatının çocukların değerler eğitimine etkisi üzerine yapılan çalışmalarda, çocuk edebiyatının çocukların değerlerini anlamalarına, içselleştirmelerine ve karakter gelişimlerine katkı sağladığı belirtilmektedir (İnayet Aydın vd., 2022). Feridun Oral'ın eserleri, çocukların değerlerini anlamalarına ve içselleştirmelerine yardımcı olarak, onların ahlaki gelişimine olumlu katkılarda bulunmaktadır.

Aşağıda Feridun Oral'ın eserleri ve aldığı ödüller sıralanmıştır.

Eserleri:

- Kirpi ile Kestane
- Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga
- Kırmızı Elma
- Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz
- Benekli Faremi Gördünüz mü?
- Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha
- Kırmızı Kanatlı Baykuş
- Babaannem Kime Benziyor?
- Ay Ne Zaman Gelecek?
- Meyveleri Kim Yemiş?

- Yağmurlu Bir Gün
- Farklı Ama Aynı
- Bu Kış Kimse Üşümeyecek
- Bir Lokmalık Masallar
- Beklenmedik Misafir
- Acaba Neden?
- Minenin Kırmızı Topu
- Dedemin Hayal Defteri
- Ormanda Dört Mevsim
- Guguklu Saatin Küçük Kuşu

Aldığı ödüller:

- 2012 International Board on Books for Young People (IBBY) Türkiye “Yılın En İyi Resimli Çocuk Kitabı” (Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha)
- 2012 Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) “Yılın En İyi Resimli Öykü Kitabı” (Kırmızı Kanatlı Baykuş)

Özetle, Feridun Oral'ın eserleri, çocuk edebiyatının çocukların ahlaki gelişimine etkisi üzerine yapılan çalışmalarda sıkça vurgulanan değerler eğitime olumlu katkılarda bulunduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar, çocuk edebiyatının çocukların değerlerini anlamalarına, içselleştirmelerine ve karakter gelişimlerine olumlu katkılarda bulunduğunu ortaya koymaktadır. Feridun Oral'ın eserleri de bu bağlamda çocukların ahlaki gelişimine olumlu katkılarda bulunmaktadır.

3.1. Feridun Oral'ın Çocuk Kitaplarındaki Değerler

Feridun Oral, Türk çocuk edebiyatının önde gelen yazarlarından biridir ve eserleri çocukların ahlaki gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Çocuk kitaplarındaki değerler, çocukların karakter gelişimine ve değerler eğitime olumlu etkiler sağlamaktadır. Ulusoy ve Altun tarafından yapılan bir çalışmada, çocuk edebiyatının çocukların duygusal, sosyal ve ahlaki gelişimine katkı sağladığı belirtilmiştir. Feridun Oral'ın eserleri, çocuklara sevgi, saygı, yardımlaşma gibi temel değerleri öğretirken, aynı zamanda onların empati yeteneklerini ve toplumsal duyarlılıklarını geliştirmektedir (Ulusoy ve Altun, 2018).

Öksüz ve Eken tarafından yapılan bir çalışmada, Türkçe dersi öğretim programındaki kök değerler açısından incelenen çocuk kitapları arasında Feridun Oral'ın eserlerine sıkça yer verildiği belirtilmiştir. Bu durum, Feridun Oral'ın eserlerinin çocukların ahlaki gelişimine katkı sağladığını göstermektedir (Öksüz ve Eken, 2019). Ayrıca, Akdemir ve Saban tarafından yürütülen bir eylem araştırmasında, felsefe-temelli çocuk kitaplarına dayalı olarak öğrencilere değer kazandırılması hedeflenmiştir (Akdemir ve Saban, 2020). Bu çalışmalar, Feridun Oral'ın eserlerinin çocukların ahlaki gelişimine olumlu katkılarda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Feridun Oral'ın eserlerinde sevgi ve saygı gibi kök değerlere sıkça yer verildiği belirtilmiştir (Korkutan ve Kaplan, 2022). Bu durum, Feridun Oral'ın eserlerinin çocukların ahlaki gelişimine katkı sağladığını göstermektedir. Çocuk edebiyatının çocukların değerlerini anlamalarına, içselleştirmelerine ve karakter gelişimlerine olumlu katkılarda bulunduğu yapılan çalışmalarla da desteklenmektedir (Erdem vd., 2014).

Sonuç olarak, Feridun Oral'ın eserleri, çocuk edebiyatının çocukların ahlaki gelişimine etkisi üzerine yapılan çalışmalarda sıkça vurgulanan değerler eğitimi olumlu katkılarda bulunduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar, çocuk edebiyatının çocukların değerlerini anlamalarına, içselleştirmelerine ve karakter gelişimlerine olumlu katkılarda bulunduğunu ortaya koymaktadır. Feridun Oral'ın eserleri de bu bağlamda çocukların ahlaki gelişimine olumlu katkılarda bulunmaktadır.

4. SARA ŞAHİNKANAT

Sara Şahinkanat, 1966 yılında İstanbul'da hayata gözlerini açtı. Eğitim hayatına Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'nde başlayarak, Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümü'nden başarıyla mezun oldu. Tercümanlık ve reklamcılık alanlarında kariyer yaparak edindiği deneyimleriyle tanındı. 2001 yılında oğlu Tan dünyaya geldi ve bu önemli dönem, onun yazma serüveninin başlangıcını oluşturdu. İlk olarak oğluna resimli kitaplar yazmaya başlayan Sara Şahinkanat, bu kitapları artık kendi çocuğuyla sınırlı tutmuyor; geniş bir okuyucu kitlesi için yazmaya devam etmektedir (Duyar, 2021).

Şahinkanat, Türk çocuk edebiyatı alanında önemli bir yazar olarak bilinmektedir. Eserleri genellikle çocukların duygusal ve zihinsel gelişimine katkıda bulunmayı hedefler. Şahinkanat'ın eserlerinde sıklıkla çocukların günlük hayatlarından, aile ilişkilerinden ve arkadaşlık bağlarından esinlenerek, onların dünyasına ışık tuttuğu görülmektedir. Bu sayede, eserleri çocukların hayal dünyalarını zenginleştirir ve onlara değerli yaşam dersleri sunar. Anlatım tarzı ise samimi, içten ve çocukların anlayabileceği bir dille yazdığı eserlerle dikkat çeker.

Aşağıda Sara Şahinkanat'ın eserleri ve aldığı ödüller yıllara göre sıralanmıştır.

Eserleri:

- Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor
- Maymun Kral
- Bilgi Avcıları Gizli Görevde/ Beyoğlu Macerası
- Üç Kedi Bir Dilek
- Mevsimlere Güzelleme
- Annemin Çantası
- Kuşlara Fısıldayan Kız
- Üç Kedi bir Minik
- Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?
- Üç Kedi Bir Canavar
- Babamın Battaniyesi

Aldığı ödülleri:

- Kertenkele'nin Sihirli Kuyruğu adlı kitabı Japonya'daki 2009 Oshima Uluslararası El-yapımı Kitap Yarışması'nda "Acceptance" ödülü aldı.
- Ayşe İnan Alican'ın resimlediği Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kızdan? Adlı kitabı IBBY Türkiye-ÇGYD tarafından "2009 Yılı'nın En İyi Resimli Öykü Kitabı" seçildi.
- Bilgi Avcıları Gizli Görevde/Beyoğlu Macerası kitabı özgün tasarımı ile 2011 yılında IBBY Türkiye-ÇGYD tarafından En İyi Tasarım Ödülü'ne layık görüldü.

4.1. Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitaplarındaki Değerler

Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları, değerler eğitimi açısından önemli bir kaynak olarak değerlendirilmektedir. Çocuk edebiyatı, genç okurlara evrensel değerleri aktarmak, empati yeteneklerini geliştirmek ve toplumsal sorumluluk bilincini aşlamak için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Şahinkanat'ın eserleri, genellikle çocukların günlük hayatlarından, aile ilişkilerinden ve arkadaşlık bağlarından esinlenerek, onların dünyasına ışık tutar. Bu eserler, çocuklara doğruluk, dürüstlük, yardımlaşma, saygı, sevgi gibi temel değerleri öğretme potansiyeline sahiptir.

Çocuk edebiyatının değerler eğitimi açısından önemi, çocukların karakter gelişimine katkıda bulunması ve onları toplumsal değerlere yönlendirmesiyle ilgilidir. Bu bağlamda, Şahinkanat'ın eserleri, genç okurlara empati kurma, adalet duygusu, paylaşma ve hoşgörü gibi değerleri öğretme potansiyeline sahiptir. Ayrıca, çocuk kitapları aracılığıyla çocuklara farklı kültürleri anlama, çevre bilinci ve insan hakları gibi evrensel değerleri kavrama fırsatı sunulmaktadır.

Bu açıdan, Şahinkanat'ın eserleri, çocukların değerler eğitimi sürecine katkıda bulunarak onların duygusal zekalarını, sosyal becerilerini ve ahlaki değerlerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu eserler, genç okurlara ahlaki konularda rehberlik ederken, onların düşünsel ve duygusal gelişimine olumlu katkılarda bulunabilir.

5. YÖNTEM

Bu kısımda, gelecekte benzer araştırmalar yapmak isteyen diğer araştırmacılara rehberlik etmek ve çalışmayı daha anlaşılır kılmak amacıyla araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve veri analizi ile ilgili detaylı bilgiler bulunmaktadır.

5.1. Araştırma Modeli

Bu alışma sürecinde nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Nitel araştırma yöntemi, sosyal bilimlerde ve eğitimde yaygın olarak kullanılan bir araştırma yaklaşımıdır. Nitel araştırma, derinlemesine anlayış ve kapsamlı bilgi elde etmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Can, 2020). Bu yöntem, genellikle fenomenoloji, durum çalışması ve bilişsel etnografi gibi yaklaşımları içerebilir (Arici ve Bayram, 2021; O. Aslan vd., 2019; Kayaardi ve Bozyigit, 2022). Nitel araştırma, araştırmacılara gerekli bilgi toplama, analiz seçimi ve uygulamalarında rehberlik edebilir (Baltaci, 2019). Ayrıca, karma araştırma yöntemleriyle birlikte kullanılarak daha kapsamlı ve sağlam sonuçlara ulaşılmasını sağlayabilir (Kurt, 2016).

Nitel araştırma yöntemi, sağlık hizmetleri, eğitim ve medya gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır (Özsungur, 2020). Bu yöntem, sağlık hizmetleri araştırmalarında hastaların deneyimlerini anlamak, eğitim araştırmalarında öğrenci görüşlerini incelemek ve medya araştırmalarında odak grupları gibi teknikleri kullanmak için uygundur. Nitel araştırma yöntemi, araştırmacılara derinlemesine anlayış ve zengin veri sağlama imkanı sunar (Can, 2020; K. Özdemir, 2017).

Bu yöntem, araştırmacıların bireyin zihinsel süreçlerine inmesine ve belirli bir konuyu derinlemesine incelemesine olanak tanır (O. Aslan vd., 2019). Ayrıca, nitel araştırma yöntemi, araştırmacılara daha kapsamlı ve derinlemesine bilgi elde etme fırsatı sunar (Özsungur, 2020). Bu nedenle, nitel araştırma yöntemi, sosyal bilimlerde ve eğitimde derinlemesine anlayış elde etmek isteyen araştırmacılar için önemli bir araştırma yaklaşımıdır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizine başvurulmuştur. İçerik analizi, belgeler, metinler ve çeşitli materyalleri belirli kurallar çerçevesinde analiz ederek nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bilgilere ulaşmayı hedefleyen bir nitel

araştırma tekniğidir (Metin ve Ünal, 2022). Örneğin, bir araştırmacı, lise öğrencilerinin yazdığı kompozisyonları inceleyerek öğrencilerin değer yargılarını ve toplumsal konulara bakış açılarını belirlemek isteyebilir. Bu amaçla, kompozisyonlar içerik analizi yöntemiyle incelenir ve metinlerde sıkça tekrarlanan temalar, kelimeler veya ifadeler belirlenir. Bu temalar, öğrencilerin hangi değerleri önemseydiği, hangi konulara duyarlı olduğu gibi sonuçlara ulaşmada yardımcı olur.

5.2. İnceleme Nesneleri

Bu çalışmada inceleme nesneleri olarak, Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın incelenen çocuk kitapları aşağıdaki Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Feridun ORAL ve Sara ŞAHİNKANAT'ın incelenen çocuk kitapları.

	Feridun Oral'ın Çocuk Kitapları	Sara Şahinkanat'ın Çocuk Kitapları
1	• Kirpi ile Kestane	• •Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor
2	• Bögürtlen Cini ve Sarı Gaga	• Maymun Kral
3	• Kırmızı Elma	• •Bilgi Avcıları Gizli Görevde/ Beyoğlu Macerası
4	• Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz	• •Üç Kedi Bir Dilek
5	• Benekli Faremi Gördünüz mü?	• •Mevsimlere Güzelleme
6	• Piriñ Lapası ve Küçük Ejderha	• •Annemin Çantası
7	• Guguklu Saatin Küçük Kuşu	• •Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?
8	• Beklenmedik Misafir	• •Üç Kedi Bir Canavar
9	• Kırmızı Kanatlı Baykuş	• Üç Kedi Bir Minik
10	• Babaannem Kime Benziyor?	• Babamın Battaniyesi
11	• Ay Ne Zaman Gelecek?	• Kuşlara Fısıldayan Kız
12	• Meyveleri Kim Yemiş?	
13	• Yağmurlu Bir Gün	
14	• Farklı Ama Aynı	
15	• Bu Kış Kimse Üşümeyecek	

16	• Bir Lokmalık Masallar
17	• Ormanda Dört Mevsim
18	• Acaba Neden?
19	• Minenin Kırmızı Topu
20	• Dedemin Hayal Defteri

5.3. Veri Toplama Araçları

Bu tezde araştırma verilerini toplamak amacıyla, MEB Değerler Eğitimi Yönergesi'nde verilen 27 değerden on beş tanesi veri toplama kriteri olarak belirlenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2021). Bu değerler; dürüstlük ve doğruluk, paylaşım ve cömertlik, empati ve duygusal farkındalık, sorumluluk ve bağlılık, adalet ve adil davranış, yardımlaşma ve dayanışma, sevgi, saygı, hoşgörü-alçakgönüllülük, şefkat – merhamet, dostluk- arkadaşlık, iyilik yapmak, çalışkanlık, misafirperverlik, aile birliğine önem vermedir.

Daha sonra araştırmacı, yukarıda belirtilen değerlerin, kitaplarda kaç kez tekrarlandığını inceleyerek çıkan sonuçları grafiğe işlemiştir. Her iki yazarın kitap sayısı farklı olduğundan, objektif bir veri elde etmek için yüzde değer oranı analiz edilerek, sonuçlar yüzde değer sayısı grafiğinde gösterilmiştir. Araştırmacı, literatür taramasının sonuçlarına dayanarak bu grafikleri çalışma kapsamında oluşturmuştur. Ardından tez kapsamındaki yazarların kitapları belirlenen değerlere göre incelenerek araştırma için veri toplanmıştır.

5.4. Verilerin Toplanması

Araştırmadaki verilerin toplanması, içerik analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi tekniğiyle yazılı materyaller detaylı bir şekilde incelenip analiz edilmiştir. Bu metodoloji doğrultusunda, Feridun Oral'ın çocuk kitapları kapsamlı bir şekilde değerlendirilecektir. Bu değerlendirme sürecinde, kitaplarda yer alan değerler ayrıntılı olarak ele alınacak, bu unsurların değerler eğitimi açısından nasıl bir rol oynadığı incelenecektir. Ayrıca, elde edilen bulgular Sara Şahinkanat'ın

eserleriyle karşılaştırılarak, her iki yazarın çocuk kitaplarındaki değerler eğitimi yaklaşımları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulacaktır.

Feridun Oral'n çocuk kitapları;

- Kirpi ile Kestane
- Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga
- Kırmızı Elma
- Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz
- Benekli Faremi Gördünüz mü?
- Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha
- Kırmızı Kanatlı Baykuş
- Babaannem Kime Benziyor?
- Ay Ne Zaman Gelecek?
- Meyveleri Kim Yemiş?
- Yağmurlu Bir Gün
- Farklı Ama Aynı
- Bu Kış Kimse Üşümeyecek
- Bir Lokmalık Masallar
- Beklenmedik Misafir
- Acaba Neden?
- Minenin Kırmızı Topu
- Dedemin Hayal Defteri
- Ormanda Dört Mevsim
- Guguklu Saatin Küçük Kuşu

ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları;

- Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor
- Kuşlara Fısıldayan Kız
- Bilgi Avcıları Gizli Görevde/ Beyoğlu Macerası
- Üç Kedi Bir Dilek
- Mevsimlere Güzelleme
- Annemin Çantası
- Babamın Battaniyesi

- Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?
- Üç Kedi Bir Canavar
- Üç Kedi Bir Minik
- Maymun Kral

Adlı eserler temin edilerek, belirlenen değerlere göre incelenip araştırma için veri toplanmıştır.

5.5. Verilerin Analizi

Bu çalışmada çocuk edebiyatının önemli yazarlarından olan Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları taşıdıkları değerler açısından karşılaştırmalı olarak incelenerek yapılan değerlendirmeler dayanaklandırılmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği ile yapılan bu çalışmada, teze konu olan kitaplar içerik analizine göre çözümlenerek değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında, yazarların kitapları, Değerler Eğitimi Yönergesi'nde belirtilen 27 değer arasından seçilen on beş değer temel alınarak incelenmiş ve bu şekilde araştırma için veri toplanmıştır. Veri toplamak için oluşturulan tabloda, yazarların bahsedilen değerleri içeren kitapları alt alta sıralanarak, karşılıklarına araştırma için belirlenen değerler yazılmıştır. Son olarak içerik analizi yoluyla kitaplarda geçen değerler incelenerek analiz edilmiştir.

6. BULGULAR

6.1. Feridun Oral'ın Kitaplarının Değerler Açısından İncelenmesi

Bu bölümde Feridun Oral'ın çocuk kitapları değerler eğitimi açısından incelenmiş ve içerdiği değerler tespit edilmeye çalışılmıştır. Tablo 2'de Feridun Oral'ın her bir kitabı için tespit edilen değerler gösterilmektedir. Sonraki bölümlerde bu kitapların içerdiği değerler her bir kitap için ayrı ayrı alt başlıklar halinde incelenmiştir.

Tablo 2: Feridun ORAL'ın çocuk kitapları ve içerdiği değerler.

DEĞERLER	KİTAP ADI	İÇERDİĞİ DEĞERLER KODU
	Kirpi ile Kestane	C, D, F
A: Doğruluk-Dürüstlük	Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga	C, D, F, G, H, J, K, L, N
B: Paylaşımçı olmak	Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz	D, G, I, L, M
C: Empati	Benekli Faremi Gördünüz mü?	A, F, G, H, L
D: Sorumluluk	Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha	A, B, C, F, G, H, I, K, L, N, O
E: Adil Olma	Bu Kış Kimse Üşümeyecek	B, F, K, L, M
F: Yardımlaşma-Dayanışma	Kırmızı Kanatlı Baykuş	C, F, G, L, M, K
G: Sevgi	Babaannem Kime Benziyor?	A, C, G, H
H: Saygı	Ay Ne Zaman Gelecek?	A, C, F, G, K, L
I: Hoşgörü-Duyarlılık	Meyveleri Kim Yemiş?	C, D, F, H
J: Şefkat – Merhamet	Yağmurlu Bir Gün	B, F, H
K: Dostluk	Farklı Ama Aynı	C, D, F, G, H, J, L
L: İyilik yapmak	Bir Lokmalık Masallar	B, C, F, G, H
M: Çalışkanlık		
N: Misafirperverlik		
O: Aile birliğine önem verme		

Beklenmedik Misafir	C, D, G, K, L
Guguklu Saatin Küçük Kuşu	C, D, G, H, J, L, M
Ormanda Dört Mevsim	B, F, G, H
Dedemin Hayal Defteri	G
Acaba Neden?	C, D, G, J, M
Minenin Kırmızı Topu	D, F, H
Kırmızı Elma	A, B, D, E, F, K

Tablo 2 incelendiğinde “Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha” isimli kitabın en fazla değer içerdiği görülmektedir. Değerlerin fazla olması, kitabın zengin bir ahlaki değer sunduğunu göstermektedir. Bu durum, çocuklara farklı değerler hakkında bilgi verme ve bu değerleri benimsemeleri için önemli bir fırsat sunmaktadır. “Dedemin Hayal Defteri” isimli kitabın ise sadece sevgi değerini içerdiği görülmektedir. Bu, kitabın belirli bir temaya odaklandığını ve bu tema etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Sevgi değerinin vurgulanması, çocukların duygusal gelişimine katkı sağlamaktadır. Her kitabın farklı sayıda ve farklı türde değerler içermesi, kitapların çeşitli temaları ele aldığını ve farklı ahlaki dersler verdiğini göstermektedir. Bu çeşitlilik, çocuklara geniş bir bakış açısı sunarak, onların farklı durumlar ve ilişkiler hakkında düşünmelerini sağlar. Örneğin, bir kitap adalet ve eşitlik üzerine yoğunlaşırken, diğeri cesaret ve özgüven gibi değerleri işleyebilir. Değerlerin işlenmesi, kitapların konusuyla doğrudan ilgilidir. Örneğin, bir macera kitabı cesaret, dostluk ve dayanışma gibi değerleri ön plana çıkarırken, bir aile hikayesi sevgi, saygı ve anlayış gibi değerleri vurgulayabilir. Bu ilişki, çocukların okudukları hikayelerden daha fazla ders çıkarmalarına ve bu değerleri günlük yaşamlarında uygulamalarına yardımcı olmaktadır.

6.1.1. Kırmızı Elma

Tavşanla kır faresi heyecanla ağaçtaki elmayı gösterip “Bize bu elmayı koparabilir misin? Dediler. Tombul tilki elmaya şöyle bir baktıktan sonra “Hımmm, güzel bir elma ama biraz

üşütmüşüm, ağaca çıkamam, belki kuyruğumla düşürebilirim” dedi. Sonra iki ayağının üzerinde doğrulup uzun kuyruğunu bir sağa bir sola salladı ama elmayı düşüremedi (Oral, 2023a, s. 18).

Buradaki değerler, birkaç farklı açıdan ele alınabilir. İlk olarak, hikâyede yer alan karakterlerin (tavşan, kır faresi, tombul tilki) birbirleriyle olan etkileşimleri incelenebilir. Tavşanla kır faresinin, tombul tilkiden ağaçtaki elmayı koparmasını istemesi, yardımlaşma ve dayanışma gibi değerleri temsil edebilir. Ancak, tombul tilkinin bahsettiği üşütme durumu ve elmayı düşürememesi, karakterler arasındaki güvenilirlik ve yardımlaşma konusunda etik bir sorunun işaretçisi olabilir.

Ayrıca, tombul tilkinin elmayı düşürememesi ve bu durumu bahane etmesi, dürüstlük ve sorumluluk gibi değerlerin göz ardı edilmesi olarak yorumlanabilir. Karakterler arasındaki iletişimde dürüstlük ve sorumluluk, ahlaki bir zemin oluştururken, bu durumun eksikliği doğru olmayan bir davranışı temsil edebilir.

Sonuç olarak, bu paragrafın değerler açısından incelenmesi, yardımlaşma, güvenilirlik, dürüstlük ve sorumluluk gibi temel prensipleri içermektedir. Karakterler arasındaki etkileşimlerde bu değerlere uygun davranışlar sergilenmesi, değerler eğitimi açısından önemlidir. Bu tür hikayeler, çocuklara değerleri anlatmak ve onların bu değerleri anlamalarına yardımcı olmak için kullanılabilir.

Yere düştüklerinde birbirlerine şaşkınlık içinde bakarken önlerinde duran kırmızı elmayı gördüler. “Yaşasın işte koparmayı başardık” deyip hep birlikte elmayı paylaşıp yediler (Oral, 2023a, s. 30).

Yukarıdaki cümleler, değerler açısından incelendiğinde, dayanışma, paylaşma ve eşitlik gibi temel prensipleri içermektedir. Karakterlerin yere düştüklerinde birbirlerine şaşkınlık içinde bakarken önlerinde duran kırmızı elmayı görmeleri, birlikte hareket etme ve dayanışma ruhunu temsil edebilir. Bu durum, değerler açısından olumlu bir örnek teşkil eder çünkü karakterler zor bir durumda bir araya gelerek birlikte hareket etmiş ve bir çözüm bulmuşlardır.

Ayrıca, karakterlerin elmayı paylaşıp yemeleri, paylaşma ve eşitlik ilkesini yansıtabilir. Bu durum, toplumsal ilişkilerde adil davranışın önemini vurgular ve dayanışma ruhunun toplumsal uyum ve refah için önemli olduğunu gösterir.

Sonuç olarak bireylerin zor durumlarda bir araya gelerek dayanışma içinde hareket etmeleri ve kaynakları eşit bir şekilde paylaşmaları, doğru bir yaklaşımın gereğidir. Bu tür hikayeler, çocuklara değerleri anlatmak ve onların bu değerleri anlamalarına yardımcı olmak için kullanılabilir.

6.1.2. Farklı Ama Aynı

“Çoban o günden sonra yürüyemeyen oğlağı heybesinde taşıdı.” (Oral, 2022, s. 11).

Bu cümle, değerler açısından incelendiğinde, birkaç farklı açıdan ele alınabilir. İlk olarak, çobanın yürüyemeyen oğlağı heybesinde taşıması, hayvan refahı ve vicdanlı davranışlar açısından değerlendirilebilir. Çobanın oğlağı taşıması, hayvanın sağlığı ve refahı için sorumluluk alması ve ona yardım etmesi olarak yorumlanabilir. Bu durum, hayvan hakları ve vicdanlı davranışlar açısından olumlu bir örnek teşkil edebilir.

Bununla birlikte, çobanın oğlağı taşıması, empati ve yardımlaşma gibi değerleri temsil edebilir. Çobanın, yürüyemeyen oğlağa yardım etmesi, başkalarına karşı duyarlılık ve empati göstermesi anlamına gelebilir. Bu durum, toplumsal ilişkilerde yardımlaşma ve empati gibi temel değerlerin önemini vurgular.

Dolayısıyla, bu cümlenin değerler açısından incelenmesi, hayvan refahı, vicdanlı davranışlar, empati ve yardımlaşma gibi temel prensipleri içermektedir. Hayvanların refahını sağlamak ve insanların birbirlerine karşı duyarlı davranmaları önemli bir erdemdir. Bu tür durumlar, değerleri aktarmak ve toplumun bu değerleri kavramasına yardımcı olmak için kullanılabilir.

Ertesi sabah çoban, sürü ağılda uyurken, küçük oğlağı kucağına alıp avluya çıkardı. Ona ağaç dallarından değişik bir bisiklet yapmıştı. Oğlağı bisiklete bindirdi ve yavaşça arkasından itti. Küçük oğlak şaşkındı. Ne yapacağını bilmiyordu. Doğduğu günden beri ilk defa, arka ayaklarının üzerinde duruyordu (Oral, 2022, s. 17).

İlk olarak, çobanın oğlağa yardım etmesi ve ona farklı bir deneyim yaşatması, empati, yardımlaşma ve hayvan refahı gibi değerleri temsil edebilir. Çobanın, oğlağa yardım etmek ve onun yaşam deneyimini zenginleştirmek için çaba göstermesi, hayvan hakları ve vicdanlı davranışlar açısından olumlu bir örnek teşkil edebilir.

Netice olarak, bu paragrafın değerler açısından incelenmesi, empati, yardımlaşma, hayvan refahı gibi temel prensipleri içermektedir. Bu tür davranışlar, toplumsal ilişkilerde adil ve vicdanlı davranışın önemini vurgular. Bu tür durumlar, değerleri anlatmak ve toplumun bu değerleri anlamasına yardımcı olmak için kullanılabilir.

Bir zaman sonra büyümüş genç bir keçi olmuştu. Çoban ona daha büyük bir bisiklet yapmıştı. Bir gün dağdaki yamaçta otlarken, erkek bir keçiyi, boynuzlarına dolanan sarmaşıktan kurtardı. O günden sonra iki keçi arkadaş oldular, birlikte dolaşıp otladılar. Birbirlerinden hiç ayrılmadılar (Oral, 2022, s. 24).

Bu paragraf, değerler açısından incelendiğinde, dayanışma, yardımlaşma ve dostluk gibi temel prensipleri içermektedir. Çobanın, yavru keçiye yardım etmesi ve onunla dostluk kurması, empati ve yardımlaşma ruhunu temsil edebilir. Bu durum, hayvan refahı ve toplumsal ilişkilerde dayanışma ve dostluğun önemini vurgular.

Bununla birlikte, iki keçinin birlikte dolaşıp otlanması ve birbirlerinden hiç ayrılmamaları, dostluk ve dayanışma ruhunu yansıtabilir. Bu durum, toplumsal ilişkilerde birlikte hareket etme, birbirine destek olma ve birlikte yaşama gibi temel değerleri temsil eder.

“Bahar geldiğinde iki küçük yavru dünyaya getirdi. Biri siyah diğeri beyazdı. Oradan oraya sıçrayıp zıplıyorlardı. Annelerinden farklı ama aynıydılar” (Oral, 2022, s. 27).

Hikâye, değerler eğitimi açısından incelendiğinde, engellilik, kabul, farklılıklara saygı ve eşitlik gibi temel prensipleri içermektedir. Engelli keçinin iki küçük yavru dünyaya getirmesi, farklılıklara rağmen eşitlik ve kabulün önemini vurgulayabilir. Bu durum, engellilik konusunda toplumsal farkındalık ve kabulün gerekliliğini yansıtabilir.

Ayrıca, yavruların farklı renkte olmalarına rağmen annelerinden farklı ama aynı oldukları ifadesi, farklılıklara saygı ve eşitlik ilkesini temsil edebilir. Bu durum, farklılıkların kabul edilmesi ve her bireyin eşit değerde olduğunun vurgulanması açısından önemlidir.

Sonuç olarak, bu kitabın değerler açısından incelenmesi, engellilik, kabul, farklılıklara saygı ve eşitlik gibi temel prensipleri içermektedir. Bu tür durumlar, toplumsal ilişkilerde adil ve vicdanlı davranışın önemini vurgular. Farklılıkların kabul edilmesi ve her bireyin eşit değerde olduğunun vurgulanması, çocuk okuyucuların bu değerleri içselleştirebilmesi için önemlidir.

6.1.3. Acaba Neden?

“Geçen yıl kaybolan kedisini özliyordu. Kedisi yıldızlı bir yaz gecesi dışarı çıkmış ve bir daha geri dönmemişti” (Oral, 2022b, s. 8).

Bu paragraf, değerler açısından incelendiğinde, evcil hayvan sahiplerinin sorumlulukları ve hayvan refahı gibi konuları içermektedir. Evcil hayvan sahiplerinin, hayvanlarının güvenliği ve refahı için sorumluluk taşıdığı ve onların kaybolması durumunda duydukları endişenin önemini vurgulamaktadır.

Evcil hayvan sahiplerinin, hayvanlarının güvenliği ve refahı konusunda duyarlı olmaları, sorumluluk değerinin bir gereğidir. Bu tür durumlar, hayvan sahiplerine hayvanlarının güvenliği ve refahı konusunda daha duyarlı olmaları konusunda farkındalık yaratmak için kullanılabilir.

“Kedisinin acıyla miyavladığını duyan Suna Hanım dışarı fırladığı gibi onu kucaklayıp hemen veterinerine götürdü” (Oral, 2022b, s. 16).

Bu eylem, hayvanın acısına duyarlılık gösterilmesi ve onun sağlığının korunması açısından olumlu bir tutum sergilemektedir. Veterinere hemen götürülmesi, hayvanın acısının hafifletilmesi ve tedavi edilmesi için gereken adımların atılmasını sağlayarak vicdanlı bir davranışı temsil etmektedir.

Özetle, bu cümledeki eylem, hayvan refahı ve değerler açısından olumlu bir tutumu yansıtmaktadır. Hayvanların acı çektiğini gösteren işaretlerde duyarlılık göstermek ve onların sağlığını korumak, sorumluluk değeri olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle, bu cümledeki eylem, değerler açısından olumlu bir tutumu temsil etmektedir.

Hayvanlar kedinin onlara dil çıkardığını sanıp kızıyorlardı aslında. Neyse ki, kedinin niyetinin onları kızdırmak olmadığını çok geçmeden hepsi anladı. Veteriner tekir kedinin iyileşeceğini ama bundan sonra dilinin hep biraz dışarıda kalacağını söylemişti. Sanki dil çıkarıyor gibi (Oral, 2022b, s. 26).

Bu paragrafta, hayvanların kedinin davranışını yanlış anladığı ve kızgınlık hissettikleri ancak daha sonra kedinin niyetinin farklı olduğunu anladıkları anlatılmaktadır. Ayrıca, veterinerin kedinin iyileşeceğini ancak dilinin dışarıda kalacağını söylediği ve sanki dil çıkarıyormuş gibi davrandığı ifade edilmektedir. Böyle durumlarda öncelikle empatik bir tutum sergilemek, ön yargılı davranmadan önce karşı tarafın davranışlarını iyi çözümlenmek ve en doğru davranışlarda bulunmak değerler eğitimi açısından önemlidir.

6.1.4. Bu Kış Kimse Üşümeyecek

Arkadaşı tavşandan yardım istemeye gitti. Tavşan dev yığını görünce gözlerine inanamadı. “Bu yükü çekmeye gücüm yetmez!” dedi. “Güçlerimizi birleştirirsek çekebiliriz” dedi, küçük fare. Birlikte çalı yığını çekmeye çalıştılar (Oral, 2022c, s. 10).

Verilen paragrafta, tavşanın ve farelerin dayanışma içinde çalışarak bir yükü çekmeye çalıştığı anlatılmaktadır. Bu durum, dayanışma, işbirliği ve yardımlaşma gibi olumlu değerleri temsil etmektedir. Hayvanlar arasındaki dayanışma ve işbirliği, değerler eğitimi açısından olumlu bir mesaj iletmektedir.

“Küçük kır faresinin topladığı çalı çırpyı paylaşp yuvalarına taşıdılar. Bu kış kimse üşümeyecekti” (Oral, 2022c, s. 26).

Genel olarak, bu paragraf, hayvanlar arasındaki dayanışma ve yardımlaşmayı vurgulayarak, içerdiği değerler bakımından olumlu bir tutumu temsil etmektedir. Hayvanlar arasındaki sosyal ilişkilerin ve yardımlaşmanın önemini vurgulayarak, değerler eğitimi açısından olumlu bir mesaj iletmektedir.

6.1.5. Benekli Faremi Gördünüz Mü?

“Küçük kedi Zeytin, hafta sonları büyükannesiyile dedesini ziyaret etmekten hoşlanırdı” (Oral, 2022d, s. 4).

Bu cümlede, küçük kedinin hafta sonları büyükannesiyile dedesini ziyaret etmekten hoşlandığı ifade edilmektedir. Bu durum, aile bağlarına ve sevdikleriyle zaman geçirmeye verilen değeri temsil etmektedir. Aile ziyaretleri, sevdiklerimizle zaman geçirmek ve onlarla ilişkilerimizi sürdürmek açısından önemlidir. Sevdiklerimizle

zaman geçirmek, onlara değer vermek ve ilişkilerimizi sürdürmek, değerler açısından önemli bir konudur.

Usulca yanına yaklaştı, “Merhaba, benekli farem kayboldu,” gördünüz mü? diye sordu. Kırmızı Başlıklı Kız hıçkırarak göz yaşlarını sildi: “Aç kurt büyükannemin yiyecek sepetini kaçırdı, senin fareni de mutlaka o kaçırmıştır.” dedi (Oral, 2022d, s. 20).

Bu paragraf, yardım isteme ve başkalarına yardım etme konusunda, değerleri çocuklara aktarması bakımından olumlu bir mesaj içermektedir. Yardımlaşma, dayanışma ve empati, değerler eğitimi açısından önemli kavramlardır. Bu nedenle, bu paragrafın değerler açısından olumlu bir tutumu temsil ettiği söylenebilir.

Pinokyo masalda söylediği yalanlardan dolayı uzamış burnunu kucagında taşımaktan çok yorulmuştu. Burun yığınını yere bırakıp Zeytin’in başını okşadı. “Benekli farenin yerini biliyorum ama ancak burnumu taşımama yardım edersen söylerim,” dedi. “O zaman bana doğru söylemelisin.” Dedi Zeytin. Pinokyo biraz düşündü. “Hımm.. Sanırım faren büyükannenin önlüğünün cebinde uyuyor.” dedi ve burnu birden küçülerek eski haline döndü (Oral, 2022d, s. 26).

Bu paragrafta, Pinokyo'nun yalan söylemesi ve sonrasında doğruyu söylemesi üzerinden bir hikâye anlatılmaktadır. Pinokyo'nun yalan söylemesi ve sonrasında doğruyu söylemesi, değerler açısından önemli bir konuyu temsil etmektedir. Yalan söylemek, değerler eğitimi açısından olumsuz bir davranış olarak kabul edilirken, doğruyu söylemek ve sorumluluk almak ise olumlu bir tutumu yansıtmaktadır.

Zeytin sevinçle benekli faresine sarıldı, fareyi kokladı ve büyükannesinin yanağına kocaman bir öpücük kondurdu: “Seni çok seviyorum büyükanne!” “Ben de seni seviyorum pisikom” dedi büyükannesi. “Ben de” dedi dedesi (Oral, 2022d, s. 32).

Bu paragrafta, Zeytin'in benekli faresine sarılması ve büyükannesiyile dedesinin sevgisini ifade etmesi anlatılmaktadır. Bu durum, sevgi, saygı ve aile bağları gibi olumlu değerleri temsil etmektedir. Aile içi ilişkilerde sevgi ve saygı, hoşgörülü bir aile ortamı oluşması bakımından önemli değerlerdendir.

6.1.6. Mine'nin Kırmızı Topu

“Bahçede çamaşır asan annesi yardım etmesi için Mine'ye seslendi. Mine topun düşmesini beklemeden annesinin yanına gitti” (Oral, 2022e, s. 6).

Yukarıda, Mine'nin annesinin yardım isteğine hemen cevap vererek yanına gitmesi anlatılmaktadır. Bu durum, yardımseverlik, saygı ve aile içi ilişkiler gibi olumlu değerleri temsil etmektedir. Bu paragraf, aile içi ilişkilerde yardımlaşmanın ve saygının önemini vurgulayarak, değerler eğitimi açısından olumlu bir mesaj iletmektedir.

“Bir zaman sonra Mine topunu aramak için evden çıktı. Her yere baktı ve sonunda kırmızı lastik topunu elma ağacının altında buldu” (Oral, 2022e, s. 18).

Bu paragrafta, Mine'nin topunu aramak için evden çıkması ve sonunda bulması anlatılmaktadır. Bu durum, sorumluluk, kararlılık ve özveri gibi olumlu değerleri temsil etmektedir. Sorumluluk almak, kararlı olmak ve özverili olmak, değerler açısından önemli konulardan biridir.

Toparlayacak olursak bu paragraf, bireyin sorumluluk alarak kararlılıkla hedefine ulaşma çabasını vurgulayarak, değerler eğitimi açısından önemli bir rol üstlenmektedir.

6.1.7. Dedemin Hayal Defteri

Bazen hiçbir şey görüldüğü gibi değildir. Görmek için bakmayı ve hayal etmeyi bilmek gerekir .” Bu cümleler, ilkokula başladığım gün dedemin hediye ettiği defterin sayfalarında yazılıydı (Oral, 2022f, s. 4).

Bu paragrafta, bir çocuğun dedesinden aldığı defterdeki bir cümleyi paylaşması anlatılmaktadır. Bu durum, aile bağlarına, mirasa ve kültürel değerlere verilen önemi temsil etmektedir. Aile bağları, miras ve kültürel değerler, değerler eğitimi açısından önemli bir konudur.

6.1.8. Ormanda Dört Mevsim

Rüzgar'ın ninesiyle dedesi ormanın yakınındaki bir köyde yaşıyorlardı. Rüzgâr onları ziyarete gittiğinde dedesiyle ormanda yürüyüşe çıkardı. Birlikte dolaşırken, dedesi ona ağaçlarla, bitkilerle ilgili ilginç şeyler anlatıp ormanda yaşayan hayvanları gösteriyordu (Oral, 2022g, s. 4).

Bu paragrafta, Rüzgar'ın dedesiyle ormanda yürüyüşe çıkması ve dedesinin ona ağaçlarla, bitkilerle ilgili ilginç şeyler anlatması ve ormanda yaşayan hayvanları

göstermesi anlatılmaktadır. Bu durum, doğaya saygı, bilgi paylaşımı ve aile bağları gibi olumlu değerleri temsil etmektedir. Bu nedenle, bu paragrafın değerler eğitimi açısından pozitif bir mesaj iletildiği söylenebilir.

Rüzgâr, ninesinin keçeden diktiği, renkli yünlerden ördüğü, dedesinin kozalak ve ağaç dallarından yaptığı oyuncak hayvanları çok seviyordu. Onlarla oynarken hep ormanı hatırlıyor, mevsimleri hayal ediyordu (Oral, 2022g, s. 30).

Bu paragrafta da, Rüzgar'ın ninesinin ve dedesinin el emeği oyuncakları sevmesi ve onlarla oynaması anlatılmaktadır. Bu durum, el emeği, aile bağları ve duygusal değerler gibi olumlu değerlere verilen önemi vurgulamakta ve değerler açısından bu konuya dikkat çekmektedir.

6.1.9. Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha

O hızla, göl kenarında su içen küçük file çarpmış. Açlıktan bayılan ejderhaya küçük fil, hortumuyla su püskürtmüştü. Küçük ejderha kendine gelince, "Affedersin, istemedim oldu. Açlıktan başım döndü galiba!" demiş. Küçük fil hortumuyla ona biraz daha su vermiş. Ejderha, "Biraz daha, biraz daha! derken, karnı davul gibi şişivermiş. Sonra file teşekkür etmiş, onu doğum gününe davet etmiş (Oral, 2022h, s. 22-24).

Paragrafta, küçük fil, ejderhaya yardım etmek amacıyla hemen su püskürtmüştü. Bu durum, empati ve yardımlaşma değerlerini yansıtabilir. Açlık nedeniyle bayılan ejderhaya karşı gösterilen anlayış ve yardım etme eylemi olumlu bir davranıştır.

Ejderha, kendini affettirmek için dürüst bir şekilde durumu açıklamış. Bu durum, doğaya saygı ve dürüstlük değerleriyle uyumludur.

Küçük fil, ejderhaya karşılıksız yardım etmiş gibi görünmektedir. Yardımın karşılıksız ve içten olduğu durumlar, değerlerin içselleştirilebilmesi adına önemli bir konudur. Ayrıca, ejderha, yardım sonrasında minnettarlığını paylaşarak teşekkür etmiş ve küçük fili doğum gününe davet etmiştir, bu da paylaşım ve minnettarlık değerlerini vurgular.

Özetle paragraf, iyi niyetle yapılan bir yardımın ardında insanlık değerlerini yansıtıyor. Yardımın spontane oluşu ve insani bir ihtiyaçtan kaynaklanması değerleri güçlendirebilir.

Ertesi gün annesi, sepetteki meyvelerden kocaman bir pasta yapmış. Kapı çalınca, misafirlerine kapıyı küçük ejderha açmış. Arkadaşlarının peşine takılan kelebek de gelip

vazodaki çiçeklere konmuş. Hep birlikte oynamışlar, eğlenmişler, kocaman pastayı bir çırpıda yiyip bitirmişler. Sonra hediye sepetlerini küçük ejderhaya vermişler (Oral, 2022h, s. 31).

Öncelikle paragraf, hoşgörü, paylaşım, arkadaşlık ve eğlence gibi olumlu değerleri yansıtan bir öykü sunmaktadır. İlk olarak, annenin meyvelerden pasta yaparak misafirlerine karşı hoşgörülü ve misafirperver bir tavır sergilediği görülmektedir. Kapıyı küçük ejderhanın açması, çocuklara sorumluluk ve yardımlaşma değerlerini öğretebilir. Arkadaşlarının peşine takılan kelebeğin vazodaki çiçeklere konması, doğanın güzelliklerine ve ona saygı gösterilmesine vurgu yapabilir. Oyun, eğlence ve paylaşılan kocaman pasta, arkadaşlık ve paylaşım değerlerini vurgulamaktadır. Son olarak, hediye sepetlerini küçük ejderhaya vermek, cömertlik ve paylaşma konseptini pekiştirir.

Bu sebeple paragraf, çocuklara değerleri öğretmeye yönelik pozitif bir hikaye anlatımını içerir. Paylaşma, yardımlaşma, sorumluluk alma gibi değerler, toplumsal uyum ve kişisel gelişim açısından önemlidir.

6.1.10. Ay Ne Zaman Gelecek?

Affedersin seni uyandırdım mı? Dedi Ay. “Hayır” dedi küçük tavşan. “Uykum zaten kaçmıştı. Ama biraz karnım acıktı. Yiyecek bir şeyler arıyorum, fakat orman çok karanlık. Biraz korkuyorum, fazla uzağa gidemiyorum” diye cevap verdi. “Korkmana hiç gerek yok. Işığımı her yeri aydınlatabilirim. Bende acıktım. Üstelik hiç uykum yok. İstersen birlikte yiyecek arayabiliriz” dedi Ay (Oral, 2022i, s. 8).

Bu paragraf, dostluk, yardımlaşma ve karşılıklı güven temalarını içeriyor. Değerler açısından, yardımseverlik, dayanışma ve karşılıklı güven gibi olumlu değerler vurgulanıyor. Ay, küçük tavşanın karanlık ormanda korku duymasına karşılık ışığıyla yardım etmeye hazır olduğunu belirtiyor. Bu durum, empati ve başkalarına yardım etme isteğini öne çıkararak olumlu bir tutumu yansıtıyor.

Ayrıca, iki karakter arasındaki iletişimde dürüstlük ve samimiyet de bulunuyor. Küçük tavşan, karnının acıktığını ve korktuğunu açıkça ifade ediyor, bu da açık iletişim ve duygusal dürüstlüğü temsil ediyor.

Sonuç olarak, bu paragraf değerler eğitimi açısından olumlu bir mesaj iletiyor, insanlar arasındaki olumlu ilişkileri ve yardımlaşmayı vurgulayarak pozitif bir ton taşıyor.

Hatta bazı geceler ormanın yakınındaki kasabada, evlerin arasında dolaştılar. Buldukları yiyecekleri paylaştılar. Küçük tavşan biraz yorulsa da çok mutluydu. Hem Ay'la arkadaş olmuşlar hem de karınlarını doyurmuşlardı (Oral, 2022i, s. 15).

Paragraf baştan sona, dayanışma, paylaşma ve yardımlaşma gibi değerleri vurgulayan bir tema sürdürüyor. Ay ve küçük tavşan, birlikte kasabada dolaşarak buldukları yiyecekleri paylaşıyorlar. Bu durum, iki karakter arasındaki güçlü bir arkadaşlık ve birbirlerine duydukları karşılıklı güvenin bir yansımasıdır.

Bu noktada değerler açısından, insanlar arasındaki dayanışma ve yardımlaşmanın önemine de parmak basmaktadır. Ay ve küçük tavşan, birbirlerine destek olup karınlarını doyurarak sadece fiziksel ihtiyaçlarını değil, aynı zamanda duygusal ihtiyaçlarını da karşılıyorlar. Bu, insan ilişkilerinde empati, paylaşma ve birlikte çalışma gibi temel değerlere odaklanmaktadır.

Kutup yıldızı küçük tavşana ufak bir göktaşı hediye etti. “Açlıktan uykunun kaçtığı gecelerde bu göktaşının ışığıyla ormanda yiyecek arayabilirsin” dedi. Küçük tavşan teşekkür etti (Oral, 2022i, s. 24).

Bu bölümde, bir hediye aracılığıyla dayanışma, yardımlaşma ve paylaşma temaları vurgulanmış gibi görünüyor. Kutup yıldızı, küçük tavşana bir göktaşı hediye ederek, ona açlık ve karanlık gecelerde yardımcı olabilecek bir ışık kaynağı sağlamıştır.

Değerler eğitimi açısından, bu eylemde cömertlik, yardımseverlik ve empati gibi olumlu değerler ön plana çıkmaktadır. Kutup yıldızı, küçük tavşana pratik bir şekilde yardım etmek için bir çözüm sunarak, onun yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışmıştır. Ayrıca, küçük tavşanın teşekkür etmesi, bu yardımın değerini anlamak ve minnettarlık duygularını ifade etmek açısından pozitif bir tutumu yansıtmaktadır.

6.1.11. Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga

Bu yaz bir kuş ailesi dallarıma yuva yaptı. Sesini duyduğum, işte bu ailenin en küçük yavrusu. Daha ilk uçuş dersinde kanadı bir dala takılıp kırıldı. Anne ve babası onu zar zor yuvaya taşıdılar. Bütün bir yaz ve sonbaharı yuvada geçirdi. Artık iyileşti ama göç edemeden kış geldi. İşte bu nedenle yapraklarımı dökmedim!” diyerek sevecenlikle gülmüştü (Oral, 2022i, s. 10).

Bu paragraf, yaşlı ağacın empati, şefkat ve sorumluluk gibi değerleri temsil ettiğini göstermektedir. Ağaç, kuş ailesine ve özellikle yavru kuşa karşı duyarlılık göstererek onlara yardım etmiş ve onların iyiliği için fedakârlık yapmıştır. Bu durum, ağacın temel değerlere uygun davrandığını ve diğer canlılara karşı sorumluluk sahibi olduğunu göstermektedir. Ayrıca, ağacın yapraklarını dökmeme kararı da kuş ailesine sığınak olma ve onların iyiliği için fedakârlık yapma eylemi olarak değerlendirilebilir.

Bu bağlamda paragraf, doğaya ve diğer canlılara karşı duyarlılık, empati ve sorumluluk gibi değerleri temsil etmektedir.

Merhaba küçük kuş!" dedi Böğürtlen Cini. "Yaşlı ağaç bana her şeyi anlattı. Eğer istersen benimle gelip bahara kadar yanımda kalabilirsin. Kanatlarının güçlenmesi ve çok uzaklara uçabilmen için iyi beslenmen gerekir!" dedi (Oral, 2022i, s. 10).

Paragrafta anlatılanlar, Böğürtlen Cin'inin küçük kuşa yardım etme ve onun iyiliği için fedakârlık yapma isteğini temsil etmektedir. Bu durum, empati, yardımseverlik ve sorumluluk gibi değerleri yansıtmaktadır. Böğürtlen Cini, yaşlı ağacın anlattıklarını dinleyerek kuşun ihtiyaçlarını anlamış ve ona yardım etmeye karar vermiştir. Bu davranış, diğer canlılara karşı duyarlılık gösterme ve onların iyiliği için çaba sarf etme anlamına gelmektedir. Ayrıca, kuşun beslenmesine yardımcı olma ve onun güçlenmesine destek olma isteği, Böğürtlen Cin'inin değerlere uygun davrandığını göstermektedir.

Cin, külahını düzeltip ağaca teşekkür etti. Yaşlı ağaç sevgiyle onlara bakıyordu. Küçük kuş en aşağıdaki dala kondu. Hüzünlü ama mutlu bir sesle ötmeye başladı. Sanki veda ediyordu (Oral, 2022i, s. 18).

İlk olarak paragrafta anlatılanlar, minnettarlık, sevgi ve duygusal bağ kurma gibi değerleri vurgulayan bir atmosfere sahip. Cin, külahını düzeltip ağaca teşekkür ederek bir nevi saygı göstermektedir. Yaşlı ağaç, sevgiyle bakarak doğaya, varlıklara ve diğer canlılara olan bağlılığı temsil etmektedir.

Küçük kuşun hüzünlü ama mutlu bir sesle ötmeye başlaması, bir veda anını yansıtıyor olabilir. Bu durumda, değerler arasında özellikle duygusal bağ, veda ve hüznün gibi kavramlar vurgulanmaktadır. Bu unsurlar, insanların doğayla, birbirleriyle ve diğer canlılarla olan ilişkilerinde duygusal bir derinliği ifade eder.

Önceki ifadeleri toparlayacak olursak, bu paragraf, doğaya ve diğer varlıklara saygı gösterme, minnettarlık duygularını ifade etme ve duygusal bir bağ kurma gibi olumlu değerleri öne çıkarmaktadır. Bu unsurlar, insanların çevreleriyle, diğer canlılarla ve birbirleriyle daha anlamlı ilişkiler kurmalarını teşvik eden pozitif değerlere işaret etmektedir.

Ama küçük kuş birden, gagasında yeni filizlenmiş bir dalla geldi ve sanki Cin'e bir şeyler anlatmak istercesine toprağı eşelemeye başladı. "Sanırım bu minicik dal, yaşlı ağacın gövdesinden geri kalan bir yeşil dal," diye düşündü Cin. Kuşun ne söylemeye çalıştığını anlamıştı. Dalı hemen ağacın yanına diktiler. Her bahar, kuş ormana döndüğünde, dalın genç bir ağaca dönüşmesini sevinçle izledi. Yıllar sonra küçük dal parçası kocaman bir ağaç olduğunda, yuvasını onun dallarına yaptı. Yine mutlulukla ötüyor, ağaçla konuşuyordu. Yaşlı Böğürtlen Cin'i ise en iyi dostlarıydı (Oral, 2022i, s. 34).

Üstteki paragrafta anlatılanlar, doğaya ve diğer canlılara karşı sorumluluk, yardımlaşma ve empati gibi değerleri temsil etmektedir. Cin, kuşun getirdiği dalın yaşlı ağacın gövdesinden geri kalan bir dal olduğunu fark eder ve bunun anlamını anlar. Kuşun getirdiği dalı ağacın yanına dikerek, onun büyümesine ve gelişmesine yardımcı olur. Bu davranış, doğaya karşı sorumluluk sahibi olma ve diğer canlılara yardım etme isteğini yansıtmaktadır. Ayrıca, kuşun yuvasını bu ağacın dallarına yapması ve ağaçla olan ilişkisini sürdürmesi, doğaya ve diğer canlılara karşı duyarlılık ve saygıyı temsil etmektedir. Dolayısıyla paragraf, doğaya ve diğer canlılara karşı sorumluluk, yardımlaşma ve empati gibi değerleri içermektedir.

Yukarıdakilere ek olarak, değerler eğitimi açısından, Cin'in düşüncesi ve eylemi, doğaya saygı ve doğal döngülere katılımı temsil eder. Cin'in küçük dalı ağacın yanına dikmesi ve yıllar sonra bu dalın kocaman bir ağaç olduğunu görmesi, dayanışma ve uzun vadeli ilişkilerin değerini vurgular. Kuşun yuva yapma süreci ve ağacın yaşam döngüsü, doğal bir denge ve birbirine bağlılık hissi yaratır.

Ana hatlarıyla söylemek gerekirse bu paragraf; doğaya saygı, dayanışma, süreklilik ve sevgi gibi değerleri vurgulayarak, insanların doğal çevreleriyle ve diğer canlılarla uyum içinde yaşama konusundaki önemini ifade etmektedir.

6.1.12. Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz

Sonra da küçük beyaz bulutları çubuklara takar, üzerine renkli toz şeker serpererek üç yaramazın çok sevdiği pamuk helvalardan yaparmış. Akşamüstü otlaktan dönen üç küçük yaramaz, Baloncu Dede'nin sebze bahçesindeki çiçeklerin arasında oturur, pamuk helvalarını

yer ve merakla, Baloncu Dede'nin bulut toplarken gördüğü uzak yerleri, yemyeşil otlakları, canavara benzeyen kayalıkları, kocaman dev bulutları anlatmasını beklerlermiş. Hep balona binmek isteseler de anneleri, henüz çok küçük oldukları için, ancak büyüdükleri zaman binebileceklerini söylerlermiş (Oral, 2022j, s. 8).

Yukarıdaki anlatılanlar, değerler açısından incelendiğinde, çocukların hayal gücünü ve meraklarını besleyen bir hikâye sunmaktadır. Baloncu Dede'nin bulutları toplaması ve pamuk helvaları yapması, çocuklara yönelik sevgi ve ilgiyi yansıtır. Ayrıca, çocukların doğaya ve çevreye duyduğu merakı ve hayranlığı canlandırarak, onların doğa sevgisi ve çevre bilinci geliştirmelerine katkıda bulunabilir.

Bu hikâye, çocukların hayal gücünü ve meraklarını besleyerek, onların duygusal ve karakter gelişimine katkıda bulunabilir. Ayrıca, annelerin çocuklarına balona binme konusunda sınırlar koyması, güvenlik ve sorumluluk duygusunu pekiştirebilir. Bu durum, çocukların büyüme sürecinde sınırları anlama ve kabul etme becerilerini destekleyebilir.

Ama Baloncu Dede balona habersiz binen üç yaramazı dinlememiş, hemen balonu yere indirmeye başlamış. Sepetten aşağı görmek için hoptayan yaramazları da kucağına almış (Oral, 2022j, s. 12).

Bu paragrafta, Baloncu Dede'nin çocukların güvenliğini düşünerek hemen balonu yere indirmesi ve çocukları korumak için kucağına alması, değerler eğitimi açısından olumlu bir davranışı yansıtmaktadır. Bu durum, çocukların güvenliği ve refahının öncelikli olduğunu gösterir. Ayrıca, çocukların ebeveynlerinden habersiz bir eylemde bulunduğu anda, yetişkinlerin hızlı ve koruyucu bir tepki vermesi sorumluluk değerinin bir örneğidir.

Bu durum, çocukların güvenliği ve refahının korunmasına yönelik genel değerleri yansıtmaktadır. Çocukların korunması, haklarına saygı gösterilmesi ve güvenliklerinin sağlanması, değerler eğitiminin temel unsurlarıdır. Bu nedenle, Baloncu Dede'nin çocukları korumak için hızlı ve dikkatli bir şekilde hareket etmesi, değerlere uygun bir davranışı temsil etmektedir.

6.1.13. Guguklu Saatin Küçük Kuşu

“Yaşlı adam soğuk kış günlerinde yiyecek götürüp hayvanların karnını doyuruyordu” (Oral, 2022k, s. 6).

Bu cümle, yaşlı adamın hayvanlara karşı duyarlılık ve merhamet gösterdiğini yansıtır. Hayvanların karnını doyurmak, onların refahı ve ihtiyaçlarının karşılanması için sorumluluk almak anlamına gelir. Bu durum, hayvan refahı ve değerler açısından olumlu bir davranışı temsil eder.

Bu tür davranışlar, hayvan hakları ve refahıyla ilgili genel ahlaki prensiplerle uyumludur. Hayvanların ihtiyaçlarının karşılanması, onlara karşı sorumluluk alınması ve onların refahının gözetilmesi, merhametli bir insan olmanın gereğidir.

Bu bağlamda, yukarıdaki cümle, yaşlı adamın hayvanlara karşı duyarlılık ve merhamet gösterdiğini yansıtır. Hayvanların karnını doyurmak, onların refahı ve ihtiyaçlarının karşılanması için sorumluluk almak anlamına gelir ve bu davranış genel değerlerle uyumludur.

Bazı günler ormanda saat yapmaya uygun kurumuş ağaç arıyordu. Bulduğu kuru ağacı kesiyordu. Küçük çakısıyla, dallarından uzun kulaklı bir tavşan, sivri gagalı bir ağaçkakan, yaprak, kozalak ve çeşitli nesnelere yontuyordu. Yaptığı saatleri hayvan dostlarının yontularıyla süslüyordu (Oral, 2022k, s. 10).

Paragrafta yazılanlar, doğaya ve hayvanlara saygıyı ve doğal kaynakların kullanımını içermektedir. Doğal malzemelerin kullanımı ve hayvan dostlarının yontularıyla süslenmesi, doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasını ve doğanın korunmasını yansıtır. Bu durum, değerler eğitimi açısından doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve doğaya saygıyı temsil eder.

Ayrıca, bu cümledeki eylemler, hayvanlara zarar vermeden ve doğal kaynakları dikkatlice kullanarak yaratıcılığı teşvik eder. Bu durum, doğal çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ile ilgili toplumda farkındalık yaratır.

6.1.14. Babaannem Kime Benziyor?

Ali resim yapmayı çok seviyordu. Resim defterine renk renk kuşlar, kelebekler, çiçekler ve çeşit çeşit hayvanlar çiziyordu. Çünkü hayvanları çok seviyordu. Babaannesi ona masal anlatırken hayvan taklitleri yapıyordu.

Aslında babaannesinin kime benzediğinin bir önemi yoktu. Ali bu soruları dedesine sadece oyun olsun diye sormuştu. Ali o sabah resim defterine babaannesinin, dedesinin ve küçük kuzunun resmini çizdi. Sanki küçük kuzu biraz Ali'ye benziyordu. Dedemi ve babaannemi çok seviyorum (Oral, 2020, s. 4).

Bu paragraf, sevgi, aile bağları ve empati gibi değerleri yansıtmaktadır. Ali'nin resim defterine ailesinin resimlerini çizmesi, sevgi ve bağlılık duygularını ifade eder. Ayrıca, babaannesinin hayvan taklitleri yaparken Ali'nin keyif alması, empati ve sevgi dolu bir ilişkiyi yansıtır.

Ayrıca, Ali'nin dedesine sorduğu soruların sadece oyun amaçlı olduğunu belirtmesi, dürüstlük ve saygı gibi değerleri temsil eder. Bu durum, aile içi ilişkilerde açık iletişim ve dürüstlüğün önemini vurgular.

Özetleyecek olursak paragrafta, sevgi, aile bağları, empati, dürüstlük ve saygı gibi değerlerden bahsedilmektedir. Aile ilişkileri, sevgi ve empati gibi değerler, toplumsal uyum ve refah için önemlidir.

6.1.15. Meyveleri Kim Yemiş?

Bir örümcek ahududu çalısına ağ örmüş. Su damlaları ağın üzerinde inci yolye gibi duruyormuş. Yusufçuk, arılar ve başka kanatlı böcekler ağın üzerindeki damlaları sayıyor, bozmamak için uzaktan hayranlıkla seyrediyorlarmış (Oral, 2021, s. 6).

Yukarıda anlatılanlar, doğal dünyadaki canlıların etkileşimini ve doğaya olan hayranlıklarını yansıtıyor. Örümceğin ağını, diğer canlıların hayranlıkla izlediği ve dokunmadan saydığı bir tablo olarak tasvir ediyor. Bu durum, doğal dünyaya saygı ve hayranlık gibi değerleri yansıtır.

Bu tür bir durum, doğal çevreye saygı gösterme, canlıların yaşam alanlarına müdahale etmeme ve doğal dengeyi koruma gibi değerlerle örtüşmektedir. Doğal yaşamın ve canlıların haklarına saygı gösterme, değerler eğitiminin temel bir parçasıdır. Bu tür durumlar, doğal çevreye saygı gösterme ve doğal dengeyi koruma konusunda farkındalık yaratmak için önemli bir araç olabilir.

“Bir yaz günü anne fare bahçede çamaşırları topluyor, küçük fare de mandalları sepete koyuyormuş” (Oral, 2021, s. 10).

Bu cümle, aile içi dayanışma ve iş birliği gibi değerleri yansıtır. Anne ve küçük fare, birlikte çalışarak ev işlerini tamamlamaya katkıda bulunuyorlar. Bu durum, aile içi dayanışma, iş birliği ve yardımlaşma gibi değerlerin, çocuklara aktarılmasını kolaylaştırır. Aile üyelerinin birlikte çalışarak ev işlerini tamamlamaları, aile içi ilişkilerde olumlu bir atmosfer ortamın oluşturulmasına katkıda bulunabilir.

O sırada solgun renkli bir bukalemun, piknik çöplerinin arasında yiyecek bir şeyler arıyordu. Etraf öyle pismiş ki, utancından renkten renge girmiş! Atıklar yenecek gibi değilmiş (Oral, 2021, s. 16).

Bu paragraf, çevre kirliliği ve atık yönetimi konularında, doğaya saygı değerini yansıtıyor. Piknik çöplerinin doğal yaşam alanlarına zarar vermesi ve bukalemunun yaşadığı zorluklar, çevre bilinci ve doğal dengeye saygı gibi konularla bağlantılıdır. Atık yönetimi ve çevre koruma, değerlerin temel bir parçasıdır. Ayrıca, bu durum, doğal yaşam alanlarının korunması ve atık yönetimi konusunda farkındalık yaratma gerekliliğini vurgular. Doğal yaşamın ve canlıların haklarına saygı gösterme, değerler eğitiminin temel bir parçasıdır. Bu tür kitaplar, doğal çevreye saygı gösterme ve doğal dengeyi koruma konusunda farkındalık yaratmak için önemli bir araç olabilir.

6.1.16. Beklenmedik Misafir

Ertesi gün Leo pencerenin kenarında sincabı beklemeye koyuldu. Çok geçmemişti ki sincap hoplara zıplaya ceviz aramaya geldi. Leo da dışarı çıktı ve günün geri kalanını beraber ağaçlara tırmanıp oynadılar. Sonbahar boyunca her gün beraber vakit geçirdiler. Leo pencerenin kenarında arkadaşını bekliyor, sincap geldiğinde de hemen dışarı fırlıyordu. Sonra kış geldi ve her yer bembeyaz oldu. Öyle çok kar yağmıştı ki, sincap artık Leo'yu ziyarete gelemiyordu. Leo arkadaşını özleyiyor, canı çok sıkılıyordu (Oral, 20221, s. 8).

Bu paragraf, dostluk, empati ve bağlılık gibi değerleri içermektedir. Leo ve sincap arasındaki dostluk, birbirlerine destek olma ve birbirlerine duydukları özlem, empati ve bağlılık gibi değerleri temsil eder. Leo'nun sincabı beklemesi ve onunla vakit geçirmek için dışarı çıkması, bağlılık, dostluk ve empati gibi değerleri yansıtmaktadır.

Leo birdenbire evinden çok uzaklaştığını fark etti. Uçsuz bucaksız ormanda kaybolmuş, karnı acıkmaya başlamıştı. Yakınlardan gelen bir koku ona sıcak evini ve sahibini ne kadar özlediğini hatırlattı (Oral, 20221, s. 12).

Bu cümleler, sadakat, aidiyet ve sevgi değerini kapsamaktadır. Leo'nun evini ve sahibini özlemesi, sadakat ve aidiyet duygularını temsil eder. Ayrıca, sahibini ve evini özlemesi, sevgi ve bağlılık gibi değerleri yansıtır.

Ertesi sabah uyandıklarında güneş bembeyaz ormanın üzerinde parlıyordu. Karlarla kaplı orman ışıltı ışıltı. İki arkadaş bütün gün doyasıya eğlenip oynadılar. Ormanın diğer sakinleri de onlara katıldı. Leo'nun bir sürü arkadaşı olmuştu ama evini de çok özlemişti. Eve dönebilmek için arkadaşlarından yardım istedi. Sincap ona yardım etmeyi kabul etti (Oral, 2022, s. 20).

Yukarıdaki paragraf, iki arkadaşın, ormandaki diğer sakinlerle bir araya gelerek eğlenmeleri, dostluk ve dayanışma duygularını vurgulayarak, toplumsal değerlere dikkat çeker. Leo'nun, eğlenceli zaman geçirdiği ormanda bile evini özlemesi, bağlılık ve değerlerin önemini vurgulamaktadır. Leo'nun evini özlemesi ve arkadaşlarından yardım istemesi, dayanışma ve empati gibi değerleri temsil eder. Ayrıca, Leo evine dönebilmek için arkadaşlarından yardım istediğinde, yardımlaşma ve empati değerlerine vurgu yapılmaktadır. Arkadaşları, Leo'nun talebini kabul ederek sorumluluk alır ve ona yardım eder. Bu durum, iyilikseverlik ve sorumluluk sahibi bir kişi olmanın gereğidir. Sincap'ın yardımı kabul etmesi, diğerlerine yardım etme ve birbirine destek olma değerini simgeler.

Bu paragraf genel olarak pozitif bir atmosfer içeriyor ve değerlere uygun davranışları vurguluyor. Dostluk, dayanışma ve yardımlaşma gibi değerler ön planda tutulmuş gibi görünmektedir.

6.1.17. Yağmurlu Bir Gün

“Bahçedeki kovanda yaşayan kraliçe arıyı ziyarete gitti. Tarçın kokulu ballı kurabiyelerinden yedi” (Oral, 2022m, s. 8).

Ziyaretin gerçekleştiği bağlamda, tarçın kokulu ballı kurabiyelerden kraliçe arıya ikram edilmesi misafirperverlik ve paylaşma değerlerini içermektedir. Misafirperverlik ve paylaşma toplumumuzda önemli bir ahlaki değerdir.

“Sonra uzun kulaklı tavşanın yanına gitti. Orman meyveli pastayı taşımalarına yardım etti” (Oral, 2022m, s. 10).

Karakterin tavşanın yanına gidip taşıma işinde yardım etmesi, işbirliği ve yardımlaşma değerlerini yansıtabilir. Bu, başkalarına yardım etme ve toplumsal dayanışma açısından olumlu bir davranıştır.

Yardım eden karakterin, tavşanın yanına gidip yardımcı olması misafirperverlik değerini yansıtabilir ve iyi niyet, saygı göstergesidir. Başkalarına yardımcı olma ve misafirperverlik, toplumda olumlu bir değerdir.

Bu paragraf genel olarak değerlerin aktarılması bakımından olumlu bir hava içeriyor. Yardım etme, paylaşma, dayanışma, misafirperverlik ve saygı gibi değerleri vurguluyor. Yardımlaşma ve dayanışma, değerler eğitiminin temel bir parçasıdır.

6.1.18. Bir Lokmalık Masallar

Yıldızlı bir yaz gecesi eski elma bahçesindeki bir ağaçta, küçük ağaçkakanı babası kitap okuyormuş. Kitapta Ay'dan, yıldızlardan, gezegenlerden bahsediliyormuş (Oral, 2022n, s. 14).

Baba ile küçük ağaçkakan arasındaki bu etkileşim, aile değerlerini yansıtabilir. Baba, çocuğuna zaman ayırarak ona kitap okuyor, bu da sevgi, bağlılık ve aile içi iletişimi simgeler.

Baba, kitapta Ay'dan, yıldızlardan ve gezegenlerden bahsetmek suretiyle bilgi paylaşıyor. Eğitim ve bilgi paylaşımı, toplumda değerli bir evrensel ilkedir.

Kitapta Ay, yıldızlar ve gezegenlerden bahsedilmesi, doğa ve çevre bilincini vurgulamaktadır. Bu, çocuğa doğaya ve evrende bulunan diğer varlıklara karşı bir anlayış geliştirmesine yardımcı olabilir.

Baba, kitapta evrende bulunan unsurlardan bahsederken, çocuğa empati ve duyarlılık kazandırma amacı taşıyabilir. Farklı varlıkları anlamak, empatik bir bakış açısını destekleyebilir.

Trampeti öyle gürültülü çalıyormuş ki çıkan sesteki cılıbtın yavruları kaçışmış. Bir tanesinin ayağı kayınca “Clup!” diye suya düşüp çırpınmaya başlamış. Kurbağa hemen suya atlamış, yavruyu kurtarmış (Oral, 2022n, s. 16).

Kurbağanın hemen suya atlayarak yavruyu kurtarması, duyarlılık ve yardımseverliği simgeliyor. Diğer bir varlığın güvenliği için hızla müdahale etmek, değerler eğitimi açısından olumlu bir davranıştır.

Kurbağanın yavruyu kurtarması, empatiyi ve sorumluluk hissini yansıtabilir. Diğer canlıların acılarına duyarlılık göstermek ve sorumluluk almak, önemli bir değerdir.

Trampet çalan kişinin gürültüsünden rahatsız olan cılıbıt yavrularının kaçışması, doğaya saygı eksikliğini ifade edebilir. Ancak, kurbağanın hemen müdahale etmesi, doğanın korunması ve canlıların yaşam haklarına saygı gösterilmesini temsil edebilir.

Kurbağanın hemen suya atlayarak yavruyu kurtarması, dayanışma ve birbirine yardım etme değerlerini yansıtabilir. Topluluk içinde birbirine destek olmak, dayanışma anlayışını ifade eder.

Bir yağmur bulutu aylak aylak gök yüzünde dolaşırken, tavşanın kurumakta olan bostanını görmüş. Hemen fil şekline girmiş, hortumuyla sebzeleri sulamış. Sebzeler birden canlanmış. Tavşan buluta teşekkür edip sevinçle kulaklarını oynatmış (Oral, 2022n, s. 14).

Yağmur bulutunun sebzeleri sulayarak tavşana yardım etmesi, doğaya saygı ve dayanışma değerlerini yansıtabilir. Doğal dengenin korunması ve birbirine yardım etme, değerler eğitimi açısından önemlidir.

Yağmur bulutunun tavşanın ihtiyacını fark etmesi ve hemen yardım etmesi, empati ve yardımseverliği simgeler. Bu, başkalarının ihtiyaçlarını anlamak ve yardım elini uzatmak anlamına gelir.

Tavşanın yağmur bulutuna teşekkür edip sevinçle kulaklarını oynatması, minnettarlık ve sevinç değerlerini içerir. Teşekkür etmek, karşılıklı saygıyı ifade edebilir.

Yağmur bulutunun sebzeleri sulayarak doğaya ve tarıma katkıda bulunması, toplumsal sorumluluk ve çevre duyarlılığı anlayışını temsil edebilir.

Bu paragraf genel olarak olumlu değerleri vurgular. Doğaya saygı, yardımseverlik, empati ve sevinç gibi değerlerin öne çıktığı bir anlatıdır.

...Bulutlar dağıldığında bir de ne görsün; uzun bacaklı bir leylek ayağına dolanan uçurtmanın kuyruğundan kurtulmaya çalışıyormuş. Leylek yavaş yavaş süzülerek yere inmiş. Tavşan, leyleğin ayağına dolanan uçurtmanın kuyruğunu çıkarmasına yardım etmiş. Tavşan yırtılan uçurtmasını toplarken leylek, “İstmeden uçurtmanı yırttım, özür dilerim” demiş. Tavşan,

“Hiç üzülme, babam bana yeni bir uçurtma yapar” deyip koşarak yuvasına gitmiş (Oral, 2022n, s. 18).

Tavşanın leyleğe yardım etmesi, yardımseverlik ve empatiyi simgeler. Başkalarının sorunlarına duyarlılık göstermek ve yardım etmek, değerler açısından olumlu bir davranıştır.

Leylek, özür dileyerek istemeden uçurtmayı yırttığını ifade eder. Tavşanın hemen bağışlayıcı ve anlayışlı bir tavır takınması, değerler eğitimi açısından olumlu bir örnektir.

Tavşanın leyleğe yardım etmesi, toplumsal sorumluluk ve dayanışma anlayışını temsil edebilir. Birbirine yardım etmek, toplum içinde pozitif bir etki yaratabilir.

Tavşanın leyleğe olan anlayışlı ve hoşgörülü yaklaşımı, iyi niyeti ve olumlu bir ruh halini yansıtabilir. İnsanlar arasındaki hoşgörü, önemli değerlerden biridir.

Leylek, uçurtmayı yırttığı için özür diler. Bu, sorumluluk bilinci ve olası zararlara karşı sorumluluk alma anlayışını gösterebilir.

Bu paragraf genel olarak ahlaki değerleri vurgular. Yardımseverlik, empati, bağışlayıcılık, toplumsal sorumluluk ve hoşgörü gibi değerler öne çıkar. Tavşanın olumlu tepkisi, olumsuz durumları olumlu bir şekilde çözme anlayışını gösterir.

Dondurmacı Dondo hayvan dostlarıyla topladığı meyvelerden dondurma yapıyormuş. Çünkü en tatlı, en lezzetli meyvelerin yerlerini onlar biliyormuş. İşte, yaptığı eşsiz dondurmanın sırrı buymuş (Oral, 2022n, s. 20).

Bu durum, iş birliği, saygı ve empati gibi değerleri yansıtır. Dondurmacı Dondo'nun hayvan dostlarıyla birlikte çalışarak onlara saygı göstermesi, iş birliği ve empati gibi değerleri temsil eder.

Bir gece tilkinin uykusu kaçmış neden mi? Komşusu ayının ininden gelen sesler yüzünden... Ayı öyle bir horluyormuş ki, tilki sağa dönmüş, sola dönmüş bir türlü uyuyamamış. Yastığını alıp yuvasından çıkmış, kendisine uyuyacak bir yer aramaya başlamış (Oral, 2022n, s. 22).

Tilkinin ayının horlaması nedeniyle uykusunun kaçması, komşuluk ilişkileri ve komşulara saygı anlayışını içerebilir. İnsanların birbirine saygı göstermesi, önemli bir değerdir.

Tilkinin uykusunun kaçması durumu, empati ve anlayışa ihtiyaç duyulan bir durumu ifade edebilir. Komşular arasında anlayışlı olmak, değerler eğitimi açısından önemli bir konudur.

Tilkinin yuvasından çıkıp kendisine uyuyacak bir yer araması, çözüm odaklı bir davranışı temsil edebilir. Tilki, karşılaştığı sorun karşısında (ayıdan gelen gürültü) pasif kalmak yerine aktif bir çözüm arayarak problemini çözmeye çalışmaktadır. Bu, bireylerin karşılaştıkları zorluklara karşı alternatif çözümler üretme ve problem çözme becerisini gösterir.

Tilkinin horlama sesinden rahatsız olması, hassasiyet ve toleransın önemini yansıtabilir. Komşular arasında birbirinin özel alanına saygı göstermek, ahlaki değerdir.

Toparlayacak olursak bu paragraf genel olarak komşuluk ilişkileri, empati, çözüm odaklılık ve saygı gibi değerleri vurgulamaktadır. Tilkinin yaşadığı durum, insanlar arasındaki ahlaki değerlere uygun bir şekilde çözüm arama ve anlayışlı olma gerekliliğini vurgular.

6.1.19. Kırmızı Kanatlı Baykuş

“Neden üzgünsün?” diye sordu, küçük fare. “Hiç arkadaşım yok, üstelik uçamıyorum. Kanatlarım kırmızı ve güçlü değil.” “Arkadaş olabiliriz. İstersen seni hemen uçurabilirim!” dedi fare. Fare ile arkadaş olmak çok hoştu. Artık uçmasa da olurdu (Oral, 2022k, s. 8-10).

Bu paragraf, empati, yardımlaşma ve arkadaşlık gibi değerleri yansıtmaktadır. Küçük fare, baykuşun üzgün olduğunu fark eder ve ona yardım etmeye karar verir. Bu durum, empati ve yardımlaşma gibi değerleri içermektedir.

Ayrıca, fare, baykuşa arkadaşlık teklif eder ve ona yardım etmeyi teklif eder. Bu durum, arkadaşlık, empati ve yardımlaşma gibi değerleri kapsar.

6.1.20. Kirpi ile Kestane

Küçük Kirpi hop diye hopladı, olmadı. Zıp diye zıpladı, yine olmadı. “Takla at” dedi kestane, Küçük Kirpi bir güzel takla attı. Ama dikenleri daha çok dolaşmıştı şimdi. Onların bu telaşını gören Kelebek kanatlarını çırpıp yanlarına geldi. “Size yardım etmeyi çok isterdim ama çok küçüğüm. Siz iyisi mi Yaşlı Tavşan’a gidin. Belki o sizi ayırabilir” deyip kanatlarını çırpıp uzaklaştı (Oral, 2023b, s. 8).

Bu paragraf, dayanışma, yardımlaşma ve empati gibi değerleri içermektedir. Küçük Kirpi ve kestane, bir sorunla karşılaştıklarında birbirlerine yardım etmeye çalışırlar. Bu, insanlık değerlerine olan inancı ve birbirine destek olma arzusunu yansıtır. Kestane ve kirpinin dikenlerinin birbirine dolanması durumunda, kelebeğin yardım etmeye çalışması, dayanışma ve yardımlaşma gibi değerleri temsil eder. Kelebeğin kendi sınırlılıklarını kabul ederek, yaşlı tavşana gitmelerini önermesi, empati ve sorumluluk gibi değerleri yansıtır. Kelebek, yardım teklifini nazik bir şekilde sunar. Kendi kısıtlamalarını ifade ederken saygılı bir ton kullanır. Bu, başkalarına karşı saygılı bir yaklaşımın önemini vurgular.

6.2. Sara Şahinkanat'ın Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi

Bu bölümde Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları değerler eğitimi açısından incelenmiş ve içerdiği değerler tespit edilmeye çalışılmıştır. Tablo 3'de Sara Şahinkanat'ın her bir kitabı için tespit edilen değerler gösterilmektedir. Sonraki bölümlerde bu kitapların içerdiği değerler her bir kitap için ayrı ayrı alt başlıklar halinde incelenmiştir.

Tablo 3: Sara ŞAHİNKANAT'ın çocuk kitapları ve içerdiği değerler.

DEĞERLER	KİTAP ADI	İÇERDİĞİ DEĞERLER KODU
A: Doğruluk-Dürüstlük	Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor	D, F, G, J, L, O
B: Paylaşımçı olmak	Bilgi Avcıları Gizli Görevde/ Beyoğlu Macerası	A, C, D, F, G, H, K, M
C: Empati		
D: Sorumluluk	Üç Kedi Bir Dilek	D, F, G, K, L
E: Adil Olma	Mevsimplere Güzelleme	E, G, H,
F: Yardımlaşma-Dayanışma		
G: Sevgi	Annemin Çantası	B, C, D, F, J, L, G, H, O
H: Saygı	Babamın Battaniyesi	C, D, F, G, H, L, O
I: Hoşgörü-Duyarlılık		
J: Şefkat – Merhamet	Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?	A, C, D, G, H
K: Dostluk	Üç Kedi Bir Canavar	C, D, F, G, H, J, K, L, N
L: İyilik yapmak		

M: Çalışkanlık	Üç Kedi Bir Minik	C, D, F, G, H, I, K, L
N: Misafirperverlik		
O: Aile birliğine önem verme	Kuşlara Fısıldayan Kız	B, C, D, F, G, H, J, L, M
	Maymun Kral	A, C, D, E, H

Tablo 3 incelendiğinde, Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında değerlerin Feridun Oral'ın çocuk kitaplarına göre daha dengeli işlendiği görülmektedir. “Bilgi Avcıları Gizli Görevde/Beyoğlu Macerası”, “Annemin Çantası”, “Üç Kedi Bir Canavar” ve “Kuşlara Fısıldayan Kız” kitapları, her biri eşit sayıda değer içermektedir. Bu durum, Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında temel ahlaki ve insani değerleri çeşitlendirerek dengeli bir şekilde işlediğini göstermektedir. Bu kitaplar, çocukların farklı değerlerle tanışmasını ve bu değerleri özümsemesini teşvik edici özelliğindedir. Buna karşın, “Mevsimplere Güzelleme” kitabında en az değer işlenmiştir. Dolayısıyla, bu durum kitabın temasının veya hikayesinin belirli değerler üzerine yoğunlaştığını, diğer değerlere ise daha az yer verildiğini gösterebilir. Tablo 2'den de görüldüğü gibi Feridun Oral'ın çocuk kitaplarında ise değerlerin işlenme oranı, Şahinkanat'ın kitaplarına göre daha dengesizdir.

6.2.1. Maymun Kral

Muni'den habersiz,

Bir araya gelmişti tüm arkadaşları.

Son defasında mızıkçılık yapmıştı,

Bu yüzdendi şimdi onsuz oynamaları (Şahinkanat, 2022a, s. 10).

Bu paragraf, değerler eğitimi açısından incelendiğinde, birkaç farklı açıdan ele alınabilir. İlk olarak, "Muni'den habersiz, Bir araya gelmişti tüm arkadaşları" ifadesi, arkadaşlık ilişkilerinde gizlilik ve dürüstlük gibi temel değerleri ihlal edebilecek bir durumu yansıtabilir. Arkadaşların bir bireyin haberi olmadan bir araya gelmesi, o bireyin güvenini sarsabilir ve gizlilik haklarını ihlal edebilir. "Son defasında mızıkçılık yapmıştı, bu yüzdendi şimdi onsuz oynamaları" ifadesi, bir kişinin geçmiş davranışlarına dayanarak dışlanması veya dışlanmış hissetmesi ahlaki olmayan bir tutumu gösterebilir.

Kişilerin geçmiş hatalarının sürekli olarak onların gelecekteki ilişkilerini etkilemesi, adil ve dürüst bir yaklaşım olmayabilir. Ayrıca, "Acaba nasıl katılsaydı yine aralarına? Usulca kulak kabarttı tartışmalarına..." ifadesi, bir kişinin gizlice başkalarının özel konuşmalarını dinlemesi veya izlemesi, gizlilik haklarına saygısızlık olarak yorumlanabilir. Bu durum, başkalarının mahremiyetine saygı göstermeme ve kişisel sınırların ihlali olarak kabul edilebilir.

Sonuç olarak, bu paragrafın değerler eğitimi açısından incelenmesi, geçmiş davranışlara dayalı dışlanma ve gizlilik haklarının ihlali gibi konuları içermektedir. Arkadaşlık ilişkilerinde dürüstlük, gizlilik ve adil davranışlar gibi temel değerlere saygı gösterilmesi önemlidir. Bu nedenle, insanların geçmiş hatalarının sürekli olarak bir bireyin gelecekteki ilişkilerini etkilememesi gerektiği vurgulanmalıdır. Ayrıca, başkalarının mahremiyetine saygı gösterilmesi ve kişisel sınırların ihlal edilmemesi gerektiği önemle vurgulanmalıdır. Bu tür durumlar, doğru olmayan davranışları temsil edebilir ve insanların haklarına saygı göstermeme anlamına gelebilir.

Başlayınca şiddetli yağmur,
Aktı canavarlardaki tüm çamur.
Muni'nin üzerindeki de dağılınca her yana
Kimin kim olduğu çıkıverdi ortaya (Şahinkanat, 2022a, s. 22).

Bu cümleden anlaşılacağı üzere yalanının eninde sonunda ortaya çıkacağını, bu nedenle her koşulda dürüst davranmamız gerektiği vurgulanmaktadır.

Oyun bozulmasın diye
Bıraktılar kararı küçük file.
Küçük fil dedi:
"Haksızlık olmasın dostlarım.
Ormana ilk gelen yabancıyı kral yapalım (Şahinkanat, 2022a, s. 12).

Yukarıdaki paragrafın değerler eğitimi açısından incelenmesi, adalet, eşitlik ve toplumsal sorumluluk gibi temel değerleri içermektedir. "Oyun bozulmasın diye Bıraktılar kararı küçük file. Küçük fil dedi: 'Haksızlık olmasın dostlarım. Ormana ilk gelen yabancıyı kral yapalım.'" ifadeleri, adaletin sağlanması ve eşitlik ilkesinin

gözetilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu durum, toplumsal ilişkilerde adil davranışın önemini ve herkesin eşit haklara sahip olması gerektiğini yansıtmaktadır.

Özetle bu paragrafın değerler eğitimi açısından incelenmesi, adalet, eşitlik ve toplumsal sorumluluk gibi temel prensipleri içermektedir. Bu tür değerler, toplumsal ilişkilerde adil ve vicdanlı davranışın önemini vurgular. Bireylerin kararlar alırken toplumsal etkiyi ve adaleti gözetmeleri, ahlaki bir yaklaşımın gereğidir.

6.2.2. Kuşlara Fısıldayan Kız

“Çok da becerikliydi bu büyükbaba. Eskiye, hurdayı, atığı, çöpü ayrıştırır, birçoğunu tamir eder, dönüştürür, Kora’yla birlikte döndürürlerdi hayata” (Şahinkanat, 2023a, s. 6).

Kora’yı herkes ama herkes çok severdi. O her zaman çok nazik, hep çok ilgiliydi. Yardımına koşmadığı kimse kalmamıştı kasabada. Üstelik hem yardım eder hem de hediyeler verirdi. Seve seve, cömertçe dağıtırdı el emeğiyle dönüştürdüklerini. Eskiyen gömleklerinden dönüştürdüğü güzelim bez çantaları...

Plastik şişelerden yaptığı kuş evlerini...

Yırtık çoraplarından dikiği sevimli kuklaları...

Hatta komşusunun engelli köpeği için hurdalardan dönüştürdükleri yürüteci (Şahinkanat, 2023a, s. 8).

Bu paragraf, değerler eğitimi açısından çeşitli perspektiflerden incelenebilir. Öncelikle, büyükbabanın atıkları ayrıştırması, tamir etmesi ve dönüştürmesi, çevre dostu bir yaklaşım sergilemesi, çevreye saygı açısından değerlendirilebilir. Bu, doğanın korunması ve sürdürülebilir bir yaşam tarzının teşvik edilmesi açısından olumlu bir değerdir. Bu eylemler, çevresel sürdürülebilirliğe olan bağlılığını ve kaynakların bilinçli kullanımını yansıtarak çevresel ilkelerle uyumlu bir tutumu temsil eder.

Ayrıca, Kora'nın nazik ve yardımsever tavırları, sosyal sorumluluk ve empati açısından önemlidir. Kora'nın cömert davranışları ve el yapımı hediyeleriyle başkalarına yardım etmesi, toplumsal sorumluluk ve empati ilkeleriyle uyumlu bir tutumu yansıtır. Bu, toplumun refahına aktif katkıda bulunma ve diğerlerinin iyiliği için çaba gösterme gerekliliğini vurgular.

Diğer bir hususta, paragrafın sonunda bahsedilen engelli köpeğin yürütecisi için hurdalardan dönüştürme eylemi, hayvan refahı ve kapsayıcılık açısından ahlaki değerler bakımından büyük önem taşır. Bu tür bir empatik davranış, tüm canlı varlıklara karşı sorumlulukları ve duyarlılığı vurgulayarak, toplumsal değerlerin bir parçasıdır.

Netice olarak, bu paragraf, çevresel değer, sosyal sorumluluk, yardımseverlik, cömertlik, sürdürülebilirlik ve empati gibi çeşitli değerleri yansıtmaktadır. Karakterlerin eylemleri, günlük yaşamda ahlaki davranışın önemini vurgulayarak, toplum ve bireyler üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır. Bu anlatılanlar, günlük yaşamda değer aktarımının önemli bir örneğini temsil etmektedir.

6.2.3. Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan?

Yavru kurt sarıldı annesinin boynuna. Dedi: “Anne, ben artık büyüdüm. Gideceğim tek başıma ormana. Biraz dolaşım hava almaya.” Annesi sevgiyle baktı yavrusuna. Küçük kurdu oturttu kucağına. Endişesini gizleyerek, şöyle fısıldadı kulağına (Şahinkanat, 2023b, s. 7).

Bu paragraf, değerler eğitimi açısından incelendiğinde, aile ilişkileri, sorumluluk ve empati gibi temel kavramları içermektedir. Annesinin sevgiyle bakması ve endişesini gizleyerek yavrusuna fısıldaması, aile içi ilişkilerdeki empati ve sorumluluk duygusunu yansıtmaktadır. Aynı zamanda, yavru kurdun kendi bağımsızlığını kazanma isteği, bireysel özgürlük ve sorumluluk alma konularını da gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda, annenin endişesini gizleyerek yavrusuna destek olması, değerler eğitimi açısından önemlidir. Empati ve sevgiyle yaklaşarak, yavrusunun özgürlük arayışını anlamak ve desteklemek, aile içi ilişkilerde sağlıklı bir tutumu yansıtmaktadır. Aynı zamanda, yavru kurdun kendi bağımsızlığını kazanma isteği, bireysel özgürlük ve sorumluluk alma konularını da gündeme getirmektedir. Bu durum, bireyin kendi kararlarını alabilme ve sorumluluklarını üstlenebilme yeteneğini vurgulayarak, değerler eğitimi açısından önemli bir konuyu işaret etmektedir.

Sonuç olarak, bu paragraf, aile içi ilişkilerdeki empati, sorumluluk ve bireysel özgürlük konularını içermektedir. Aile içindeki ilişkilerde özgürlük, bağımsızlık, sevgi, saygı, iletişim ve koruma gibi temel değerlere odaklanmaktadır. Annesinin sevgiyle yaklaşması ve endişesini gizleyerek yavrusuna destek olması, değerler eğitimi açısından olumlu bir tutumu yansıtmaktadır. Aynı zamanda, yavru kurdun kendi bağımsızlığını

kazanma isteği, bireysel özgürlük ve sorumluluk alma konularını vurgulayarak, değerlerin farklı yönlerini ele almaktadır. Bu durum, aile ilişkileri ve bireysel gelişim açısından değerlerin önemini vurgulamaktadır.

Anne kurt afişi okuyunca endişesi yok oldu bir anda.

“Dikkat! Dikkat!

Sevgili Avcı Amca,

Büyükanne ormanın diğer ucunda. Kırmızı Başlıklı Kız'ın ve ailesinin yanında. Belki biraz şişlik varsa kanımda, inan sadece brokoli makarna. Lütfen karnımı boşuna yarma. Biz vazgeçtik artık et yemekten. Bıktık masalarda kötülenmekten (Şahinkanat, 2023b, s. 7).

Paragrafta anlatılanlar, hayvan hakları ve doğal yaşamın korunması gibi değerleri yansıtmaktadır. Yavru kurt, yazdığı afişte Büyükannenin ormanda diğer ucunda olduğunu ve kendisinin ve diğer hayvanların et yememeye karar verdiklerini ifade ediyor. Anne kurt, bu mesajı okuyunca endişesi yerine empati gösteriyor. Bu, diğer canlıların duygularını anlama ve onlara saygı gösterme açısından ahlaki bir değerdir. Afişte, kurt yavrusunun avcıya hitaben yazdığı mesajda, hayvanların haklarına saygı gösterilmesi ve doğal yaşamın korunması vurgulanmaktadır. Avcıya, kurt ailesinin et yemekten vazgeçtiğini ve artık masalarda kötülenmekten bıktıklarını belirtirken, hayvanların haklarına ve yaşam tarzlarına saygı gösterilmesi gerektiği mesajı verilmektedir. Bu durum, hayvan hakları ve doğal yaşamın korunması gibi genel ahlaki değerleri yansıtmaktadır.

Yukarıdakilere ek olarak paragrafta, anne kurt ve yavrusu arasındaki etkileşimde iletişim ve empati öne çıkıyor. Yavru kurt, detaylı bir şekilde bilgi veren bir afiş yazarak annesine durumu aktarıyor. Bu, değerler eğitiminde bir iletişim örneği olarak değerlendirilebilir. Açık, dürüst ve anlaşılır bir iletişim, evrensel değerlere uygun bir davranıştır.

6.2.4. Babamın Battaniyesi

Bilen bilir, babam aşçılıkta bir numara. Bu akşamın sürprizi bir tencere dolusu yaprak sarma. Bir çırpıda yutuyoruz hepsini, yanında da bol köpüklü ayran. Ama karnımız bir şişmiş, bir şişmiş (...)

Çok zor kalkıyoruz sofradan. Artık biraz oyun, biraz hareket gerekecek. Ne de olsa bu şiş göbekler bir şekilde incek. İçeriden bir battaniyeyle dönüyor babam, muzip bir pırlı var

gözlerinde. Daha yatıracak değil ya bizi. Acaba hangi şakanın peşinde (Şahinkanat, 2023c, s. 5).

Bu paragrafta, aile içindeki ilişkiler ve birlikte geçirilen zaman vurgulanmaktadır.

Aile bireyleri, akşam yemeğinde bir araya gelir ve birlikte vakit geçirir. Bu, aile bağlarını güçlendirmeye yönelik olumlu bir değerdir. Babanın aşçılıktaki becerisiyle aile üyelerini mutlu etmeye çalışması, bir tür sevgi ve şefkat gösterisi olarak değerlendirilebilir. Birlikte geçirilen zamanın keyifli olması, aile içindeki sevgi ve şefkatin bir göstergesidir. Yemek sonrasında karnın şişmesi, sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivitenin önemini vurgular. Bu, sağlıklı yaşam tarzına duyarlılık ve sorumluluk bilincini yansıtabilir.

Babanın gözlerindeki muzip pırıltı ve içeriden bir battaniyeyle dönmesi, aile içinde eğlence ve mizahın yerinin olduğunu gösterir. Bu, birbirleriyle eğlenmek ve gülmek, aile ilişkilerinde olumlu bir değeri temsil eder. Aile bireyleri, birbirlerinin ihtiyaçlarına saygı gösteriyor gibi görünmektedir. Babanın muzip bir şekilde dönmesi, hoş bir sürpriz yapma amacı taşıyor gibi görünmektedir.

Genel olarak, bu paragraf, aile içindeki pozitif değerlere vurgu yapmaktadır. Aile bağları, sevgi, sağlıklı yaşam tarzı, eğlence ve karşılıklı saygı gibi değerler paragrafın ana temasını oluşturmaktadır.

“Miyav miyav” diyor dışarıda birileri.

Bağırıyorlar içli içli...

Koşuyoruz hemen pencereye...

Masum bakışlı bir kedi kalmış ağaçta. İki kedi uğraşiyor ona ulaşmaya.

Tanıdım onları.

Bizim damların meşhur üç kafadarı...

Ne yapmalı? Kediciği nasıl kurtarmalı?

Babam düşünceli...kaşıyor alnını.

“Haydi” diyor, “Şimdi itfaiyeci olma zamanı (Şahinkanat, 2023c, s. 30).

Yukarıda anlatılanlarla, hayvan sevgisi, yardımseverlik ve sorumluluk gibi evrensel değerler yansıtılmaktadır. Paragrafta, bir grup kedinin bir ağaçta mahsur kaldığı

anlatılmaktadır. Aile bireylerinin bu duruma karşı duyarlılık göstermesi, hayvan haklarına saygı ve insani bir davranışı temsil etmektedir.

Aile bireyleri, kedilerin mahsur kaldığı durumu gördüklerinde hemen pencereye koşuyorlar. Bu, hayvanların yaşadığı sıkıntıya karşı duyarlılık ve empati gösterme anlamına gelmektedir. Babanın "Şimdi itfaiyeci olma zamanı" demesi ise yardımseverlik ve sorumluluk bilincini vurgular. Ağaçta mahsur kalmış kediyi kurtarmak için harekete geçme isteği, hayvan sevgisi ve yardımseverlik duygularını temsil eder. Aile bireyleri, çatılarında yaşayan kedileri tanıdıkları ve onların güvenliğine duyarlı oldukları için harekete geçerler. Babanın "itfaiyeci olma zamanı" demesi, sorumluluk almak ve yardım etmek gibi evrensel değerleri yansıtır. Bu durum, hayvan sevgisi, yardımseverlik ve sorumluluk gibi genel değerleri temsil eder.

Ayrıca aile bireyleri, ortak bir hedef doğrultusunda bir araya gelirler. Bu durum, aile içinde dayanışma ve birbirine yardım etme değerini yansıtır.

Toparlayacak olursak paragraf, hayvan haklarına saygı gösterme, empati, yardımseverlik, doğa sevgisi ve dayanışma gibi değerlere vurgu yapmaktadır. Aile bireylerinin olumlu bir tutum sergileyerek hayvanları koruma amacı, toplumsal bir sorumluluk ve ahlaki davranışı temsil eder.

6.2.5. Üç Kedi Bir Minik

Hadi Piti... Hadi Pati... Hadi Pus.

Anne Tekir'e destek olmalı.

Meraklı Miyu başını derde sokmasın, Onu tehlikelerden korumalı...

Bakın hele (...)

Minik Haylaz şimdi de martıların peşinde.

Aman Miyu olmaz, kızdırma kiseyi.

Artık herkes dost bu mahallede (...)

Ah düşüyor işte (...)

Aman, o daha küçücük, yanmasın canı.

Birimiz hemen onu hemen yakalamalı (Şahinkanat, 2023d, s. 11-21).

Bu paragrafta, yardımlaşma, koruma ve empati gibi genel değerler yansıtılmaktadır. Anne Tekir'e destek olma, Meraklı Miyu'yu tehlikelerden koruma ve Minik kediyi koruma isteği, yardımlaşma ve koruma gibi genel değerleri temsil eder. Anne kedinin Minik haylazı tehlikelerden koruma amacı, bir anlamda empati ve koruma ihtiyacının bir yansımasıdır. Bu durum, bir canlının diğerine olan sorumluluğu ve koruma gerekliliğini vurgular.

Ayrıca, "Artık herkes dost bu mahallede" ifadesi, toplumsal bir dayanışma, birlikte yaşama kültürünü ve empati gibi genel değerleri yansıtır. Bu durum, toplum içindeki dayanışma ve sorumluluk anlayışını vurgulayarak yardımlaşma, koruma ve empati gibi genel değerleri temsil eder.

Yine paragrafta, Miyu'nun meraklı olduğu ve tehlikelerden korunması gerektiği vurgulanmıştır. Bu durum, büyüklerin gençlere rehberlik etme ve örnek olma sorumluluğunu ifade eder.

"Hadi Piti, Hadi Pati, Hadi Pus" ifadeleri, komşuluk ilişkilerinde yardımlaşma ve dayanışma değerlerine vurgu yapmaktadır.

Paragraf, hayvan haklarına saygı, empati, koruma ihtiyacı, toplumsal sorumluluk, dayanışma ve iyi komşuluk ilişkileri gibi olumlu evrensel değerlere vurgu yapmaktadır. Aile içindeki ve toplum içindeki dayanışma, güven ve sorumluluk anlayışını temsil etmektedir.

6.2.6. Annemin Çantası

Şurada minik kedi

Pek aç kalmış besbelli.

Çantamız acaba

Düşünür mü bu miniği?

Kediciğe süt mü?

Aslan çanta... süper çanta...

Sen çok yaşa (Şahinkanat, 2023e, s. 20).

Paragrafta, bir minik kedinin aç olduğu ifade edilmiş ve bu duruma karşı empati gösterme düşüncesi öne çıkmıştır. Çanta içinde neler olduğunu düşünerek kediciğe yardım etme isteği, empati ve yardımseverlik değerlerini temsil eder.

Ayrıca paragrafta, minik kedinin aç olması durumu hayvan haklarına duyarlı bir bakış açısını yansıtır. Bu, hayvanlara saygı gösterme ve onların ihtiyaçlarına duyarlılık anlamına gelir. Çantada ne olduğunu düşünerek kediciğe yardım etme düşüncesi, sorumluluk bilinci ve yardım etme istencini ifade eder. Başkalarına yardım etme düşüncesi, evrensel bir değeri yansıtır.

Minik kediye süt verme düşüncesi, çevreye ve doğaya karşı duyarlılığı temsil eder. Doğal varlıklara saygı gösterme ve onları koruma isteği, ahlaki bir davranış biçimidir.

"Sen çok yaşa" ifadesi, kediciğe yönelik bir iyilik isteğini ve olumlu dileği içerir. Bu, başkalarına yönelik olumlu düşüncelerin ve dileklerin ahlaki değerlerini ifade eder.

Genel olarak paragraf, empati, yardımseverlik, hayvan haklarına saygı, sorumluluk bilinci, doğaya duyarlılık ve olumlu dilek gibi evrensel değerlere vurgu yapmaktadır.

Bugün bir hayale kapıldım

Nedense çantamızı süper sandım.

Sonunda gerçeği anladım.

Aslında süper olan çanta değil...

Her şeyi akıl eden biricik annem (Şahinkanat, 2023e, s. 30).

Bu hikâye de bir çocuğun algısının değışmesi ve annesine duyduğu takdirin artması üzerine odaklanıyor. Anlatılanlarla aileye saygı, minnettarlık ve empati gibi evrensel değerleri yansıtılmaktadır. Annesinin değerini anlaması ve ona minnettarlık duyması, aileye saygı ve empati gibi evrensel değerleri temsil eder. Kitapta çocuğun, annesinin çantasını süper sandığını belirtiyor. Kitabın sonunda çocuk, çantanın değil annesinin aslında süper olduğunu anlıyor. Bu durum, çocuğun annesine olan takdirini arttırma ve ona karşı daha fazla şükran hissetme anlamına gelebilir. Çocuğun annesini özel ve değerli olarak görmesi aile değerlerine saygı gösterme ve sevgi dolu bir ilişkiyi temsil etmektedir.

Çocuk, başlangıçta çantanın süper olduğunu düşünmüş ancak sonunda gerçeği anlamıştır. Bu durum, doğruluk ve gerçeklikle yüzleşme değerini yansıtmaktadır.

Paragraf, aile ilişkilerindeki değeri vurgulayarak, özel insanların maddi şeylerden daha değerli olduğunu ifade etmektedir. Bu, insan ilişkilerinde gerçek değeri anlama ve önemseme anlamına gelir. Çocuğun annesine duyduğu sevgi ve saygı belirginleşir. Bu, aile içindeki sağlıklı ilişkilerde önemli olan ahlaki değeri yansıtır.

Sonuç olarak paragraf, aile bağlarına, doğruluk değerine, sevgi ve saygıya vurgu yaparak, insan ilişkilerindeki derin anlam ve değeri ön plana çıkaran olumlu evrensel değerlere odaklanmaktadır.

6.2.7. Üç Kedi Bir Dilek

Artık Pati ve Pus endişeli.

Ya kurtaramasaydık seni (...)

Lütfen vazgeç beklemeden!” diyorlar, ama Piticiği bir türlü vazgeçiremiyorlar.

Bu kadar önemli olan neydi ki?

Acaba neydi Pitinin dileği?

Pus kendini suçlu hissediyor.

Pati'nin kulağına eğiliyor ve “Hemen bir çare bulmalıyız!” diyor.

Bunu Gören Piti, önce şaşkınlıktan nefesini tutuyor, sonra sevinçle haykırıyor dileğini (...)

“Sevgili yıldız, ne olur, Pus ve Pati'yle dostluğumuz hiç bozulmasın, sonsuza kadar yollarımız ayrılmazın” (Şahinkanat, 2023f, s. 16-29).

Bu paragraf, dostluk, dayanışma ve empati gibi evrensel değerleri yansıtmaktadır. Pati ve Pus'un endişeli olmaları ve Piticiği'nin dileği, dostluk ve dayanışma duygularını temsil eder. Pus'un hemen bir çare bulma isteği, dayanışma ve sorumluluk gibi evrensel değerleri yansıtır. Piticiği'nin dileği, dostluk ve dayanışma gibi genel değerleri temsil eder. Bu durum, dostluk, dayanışma ve empati gibi değerleri gösterir.

Paragraf, dostluk, sorumluluk bilinci, birbirine destek olma ve olumlu dilekleri içererek evrensel değerlere vurgu yapmaktadır.

Kitapta Pati ve Pus, Piticiği kurtaramama endişesi taşıyorlar, ancak hala ona yardım etmek ve destek olmak için çaba sarf ediyorlar. Bu, empati ve birbirinin hislerine saygı gösterme, dostluğun ve birbirine destek olmanın değerlerini vurgular. Pus, kendini suçlu hissediyor ve hemen bir çare bulunması gerektiğini ifade ediyor. Pus 'un hemen bir çare bulma isteği, bir sorun karşısında birlikte hareket etme ve çözüm arama değerlerine işaret eder. Bu durum sorumluluk bilinci, başkalarına karşı duyarlılık ve yardımseverlik gibi değerleri yansıtır.

Paragrafta, Piticiğin dileği öne çıkıyor. Piticiğin dileği, dostluğunun sonsuza kadar sürmesi ve yollarının hiçbir zaman ayrılmamasıyla ilgili olumlu bir dilektir. Bu, iyi niyet ve pozitif düşünceyi temsil etmektedir.

Toparlayacak olursak paragraf, dostluk, yardımlaşma, sorumluluk bilinci, iyi niyet ve birlikte çözüm arama gibi olumlu değerlere vurgu yapmaktadır. İnsan ilişkilerinde empati, sorumluluk bilinci ve olumlu dilekler, sağlıklı ve etik bir toplumun temelini oluşturabilir.

Bayan Leylek ise zaten yufka yürekli.

Yardım etmeyi hemen kabul ediyor.

Ama herkes gibi o da hediye almayı seviyor (Şahinkanat, 2023f, s. 20).

Bu paragraf, yardımseverlik, açık kalp, hediyeleşme, kabul ve saygı gibi olumlu değerlere vurgu yapmaktadır. İnsan ilişkilerinde, yardımlaşma, anlayış ve saygı gibi değerler, sağlıklı ve olumlu bir toplumun temelini oluşturmakta büyük önem arz etmektedir.

Yazıda Bayan Leylek'in yufka yürekli olduğu belirtiliyor ve yardım etmeyi hemen kabul ettiği vurgulanıyor. Bu durum, yardımseverlik, cömertlik ve diğerlerine karşı duyarlılık gibi değerleri temsil etmektedir.

Hikayede, Bayan Leylek'in yardım teklifini kabul etmesi, ancak aynı zamanda hediye almayı sevmesi ifade ediliyor. Bu durum, karşılıklı iyi niyet, minnettarlık ve ilişkilerde olumlu bir atmosfer yaratma anlamına gelebilir. Ama hemen hediye alması, karşılıksız yardım ve cömertlik gibi değerlerle biraz örtüşmemektedir.

Bayan Leylek'in yardım etmeyi hemen kabul etmesi, empati ve diğerlerine karşı iyi niyet gösterme değerlerini yansıtır. Başkalarının ihtiyaçlarına duyarlılık, sağlıklı bir değer anlayışının bir parçasıdır.

Özetleyecek olursak paragraf, yardımseverlik, açık kalp, hediyeleşme, cömertlik ve karşılıksız yardım gibi evrensel değerleri yansıtmaktadır. Bayan Leyleğin yardım etmeyi hemen kabul etmesi, yardımseverlik ve cömertlik gibi evrensel değerleri temsil eder. Ancak, hediye almayı sevmesi, karşılıksız yardım ve cömertlik gibi evrensel değerleri yansıtmaz.

6.2.8. Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor

Küçük ahtapot Nino kıvranıyordu yatağında

Annesi tatlı sözler fısıldıyordu kulağına...

“Haydi canım Ninom daha çok işimiz, yıkanacak yüzümüz. Fırçalanacak dişlerimiz.”

Annesi yardım ediyordu soyunmasına, Pijamalarını çıkarmasına.

Sıra geliyordu giysilere...

Kolları sekizer delikten geçirmeye.

(...)

“Sen bizim için çok özelsin, İnan olduğun gibi çok güzelsin.

Kolaylaşacak giyinmek biraz büyüyünce,

Ahtapot olmayı seveceksin gelişip güçlenince.”

Kulağına ne hoş geliyordu,

Annesi böyle söyleyince.

Yılan balığının yuvası çökmek üzereydi.

Otobüstekiler bakarken şaşkınlıkla,

Bizim Nino hiç tereddüt etmedi,

Atladı tehlikenin ortasına.

...Ve kahraman Nino çıktı dışarıya,

Her bir kolunda onlarca yumurta.

Küçük Nino yumurtaları usulcacık bıraktı

Annelerinin koynuna...

Mutluydu koştuğu için hemen yardımlarına.

Kahramanlığını sekiz koluna borçluydu (Şahinkanat, 2023g, s. 7-32).

Hikaye; yardımseverlik, aile sevgisi, cesaret ve sorumluluk gibi evrensel değerleri yansıtmaktadır. Annesinin sevgi dolu sözleri, Nino'nun cesaretini ve sorumluluk duygusunu artırırken, aynı zamanda yardımseverliği ve aile bağlarını temsil etmektedir. Nino'nun kahramanlık gösterisi, yardımseverlik ve cesaret gibi evrensel değerleri yansıtır. Bu durum, aile sevgisi, yardımseverlik ve cesaret gibi evrensel değerleri temsil eder.

Annenin çocuğuna sevgi dolu bir şekilde yaklaşması, ona güven vermesi, özel hissettirmesi ve güzellikleri vurgulaması, çocuğun özgüven kazanmasına ve kendini değerli hissetmesine katkı sağlar. Ayrıca, annenin çocuğa büyüdüğünde kolaylaşacak şeylere dair umut dolu sözleri, çocuğun geleceğe olan güvenini pekiştirebilir.

Öykü, küçük Nino'nun cesur ve yardımsever davranışlarına odaklanarak, empati, dayanışma ve sorumluluk gibi olumlu değerleri vurgulamaktadır. Nino'nun tehlikeyle yüzleşirken tereddüt etmeden davranması ve sonra annesine yardım etmesi, paylaşma ve yardımlaşma değerlerini öne çıkarır.

Bu tür hikayeler, çocuklara güçlü evrensel değerleri aşlamak için kullanılabilir ve eğitici bir içeriğe sahip olabilir.

6.2.9. Üç Kedi Bir Canavar

Pus alıyor kağıdı, okuyor yazılanı:

“Dikkat! Canavara yaklaşmayın, bu aralar çok sinirli!”

Pus fısıldıyor: “Bu bir şaka olmalı. Canavar diye bir şey yoktur...”

Herkes aklını kullanmalı.”

Pus ise sakın adımlarla yaklaşıyor karaltıya.

Çok geçmeden dönüyor yanlarına.

Aaa! Ne var acaba Pus’un kucağında?

Minicik bir köpek yavrusu.

Bari soğuktan donmasa.

Üç kafadar başlıyor miniği ovalamaya,

Patileri ve vücutlarıyla onu ısıtmaya.

Ayıldıklarında güzel bir sürpriz bekliyor onları.
Henüz yavrulayan bir köpekmiş o korktukları.
Hem çok şefkatliymiş hem de anlayışlı.
Meğer komiklik olsun diye “Canavar” koymuşlar adını.
Bayılınca bizim kafadarlar, Canavar taşımış onları sıcak kulübesine.
Üçünü de yatırmış en rahat köşesine (Şahinkanat, 2023h, s. 14-28).

Yukarıdaki anlatılanlar, yardımseverlik, empati, sorumluluk ve sevgi gibi evrensel değerleri yansıtmaktadır. Pus ve arkadaşlarının, minik köpek yavrusuna yardım etme isteği, empati ve yardımseverlik gibi genel değerleri temsil eder. Ayrıca, köpek yavrusuna karşı sorumluluk duygusu ve sevgi, evrensel değerlerin temel bir parçasıdır. Bu durum, yardımseverlik, empati, sorumluluk ve sevgi gibi değerleri yansıtır.

Hikâye, Pus'un korkutucu bir durumla karşılaştığında sakin kalması ve sonunda ortaya çıkan minik köpek yavrusuyla karşılaşmasını içeriyor. Bu durum, önyargılardan kaçınma, merhamet ve sevgi gibi değerleri vurgulamaktadır.

Pus'un karşılaştığı potansiyel bir tehlikeye karşı önyargısız ve akılcı bir yaklaşım sergilemesi, çevresindeki bilgilere dayanarak hızlıca bir değerlendirme yapması olumlu bir özelliktir. Bu, okuyucuya sorumluluk, empati ve önyargıdan kaçınma gibi değerleri hatırlatır.

Sonuç olarak, bu paragraf, karakterlerin sorumluluk sahibi, anlayışlı ve sevgi dolu davranışlarına odaklanarak olumlu değerleri desteklemektedir.

6.2.10. Mevsimlere Güzelleme

İşte karşınızda dört güzel:
İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış.
Aman naz yapmasınlar
Hepsine bol bol alkış.
Karar vermek ne zor
Hangisini seçmeliyim?
Her biri ayrı güzel
Ben hepsini severim (Şahinkanat, 2022b, s. 12).

Bu paragraf, evrensel değerler bakımından incelendiğinde, özgürlük, hoşgörü, saygı ve eşitlik gibi temel değerleri yansıtmaktadır. Yazılanlar mevsimleri öven ve her birini güzel bulan bir kişinin duygularını ifade etmektedir. Şair, dört mevsimi insan gibi tasvir ederek onlara saygı göstermekte ve her birinin ayrı güzellikleri olduğunu vurgulamaktadır. Bu, hoşgörü ve çeşitliliğe saygıyı temsil etmektedir. Ayrıca, şairin mevsimlere "bol bol alkış" istemesi, onlara değer verme ve takdir etme isteğini yansıtmaktadır. Evrensel değerler açısından incelendiğinde, paragraf olumlu bir ton içermekte ve saygılı bir dil kullanılmıştır. Ancak, estetik tercihler ve kişisel zevkler konularında nesnel bir değerlendirme yapmak zordur çünkü güzellik algısı kişisel ve subjektiftir.

Paragraf, doğanın dört mevsimini anlatarak insanların doğaya olan hayranlığını ve ona duydukları sevgiyi ifade ediyor. Naz yapma ifadesi, mevsimlere bir nevi insana özgü nitelikler atfetme amacını taşıyor ve bu da pozitif bir duygu uyandırabilir.

Ayrıca, şairin "Hangisini seçmeliyim? Her biri ayrı güzel, ben hepsini severim." ifadeleri, eşitlik ve özgürlük değerlerini vurgulamaktadır. Şair, her mevsimi eşit derecede sevdiğini belirtirken, bu ifadeler eşitlik ve özgürlük ilkesine uygun bir tutumu yansıtmaktadır. Her mevsimin kendine özgü güzellikleri olduğunu kabul etmek, çeşitliliği ve farklılıkları kabul etme anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, bu paragraf evrensel değerler açısından incelendiğinde, hoşgörü, saygı, eşitlik ve özgürlük gibi temel değerleri yansıtmaktadır. Şairin mevsimlere gösterdiği takdir, onlara saygı gösterme ve eşit değerde olduğunu kabul etme tutumunu aksettirmektedir. Bu da genel olarak pozitif bir duruşu temsil etmektedir.

6.2.11. Beyoğlu Maceraları

Bilgi Avcıları birçok çocuk ve yetişkinlerden oluşan bir gruptur. Bilmecelere ve gizemli olayları çözmeye bayılırlar. İstanbul'da iç içe yaşamış çeşitli kültürleri ve tarihi eserleri tanımaya çok meraklıdırlar. Bilgi Avcıları Merkezi onlara sık sık gizli görevler verir. Bu görevler sırasında şifreleri çözer, gittikleri yerlerle ilgili bilgilerini arttırlar. Yakalarına özel bir rozet takar, birbirlerini bu şekilde tanırlar. Akıllı hayvan dostları da onlara her zaman yardım eder.

Benim adım Sinan. İstanbul'da yaşıyorum. Bu da akıllı köpeğim Gezgin. Koruyucum, dostum ve en iyi yardımcımdır. Onsuz hiçbir göreve gitmem.

Evet, yanlış anlamadınız. “Görev” dedim. Çünkü ben bir bilgi avcısıyım (Şahinkanat, 2023ı, s. 6-9).

Bu paragraf, değerler açısından incelendiğinde, çocuklar ve yetişkinlerin katılımıyla oluşturulan Bilgi Avcıları grubunun etkinlikleri, eğlenceli ve öğretici bir deneyim sunarken, aynı zamanda bazı temel değerleri yansıtmaktadır.

Öncelikle, Bilgi Avcıları'nın bilmeceleri çözmeye ve gizemli olayları araştırmaya olan ilgisi, merak, öğrenme ve keşfetme arzusunu yansıtarak eğitim ve öğrenme değerlerini desteklemektedir. Bu, bireylerin bilgi edinme sürecindeki aktif katılımını teşvik ederken, zihinsel ve entelektüel gelişimlerine de katkıda bulunmaktadır.

Ayrıca, Bilgi Avcıları'nın İstanbul'da iç içe yaşamış çeşitli kültürleri ve tarihi eserleri tanımaya olan merakı, kültürel çeşitliliğe saygı ve anlayışı yansıtmaktadır. Bu, toplumsal çeşitliliği kutlama ve farklılıklara saygı duyma değerlerini destekler.

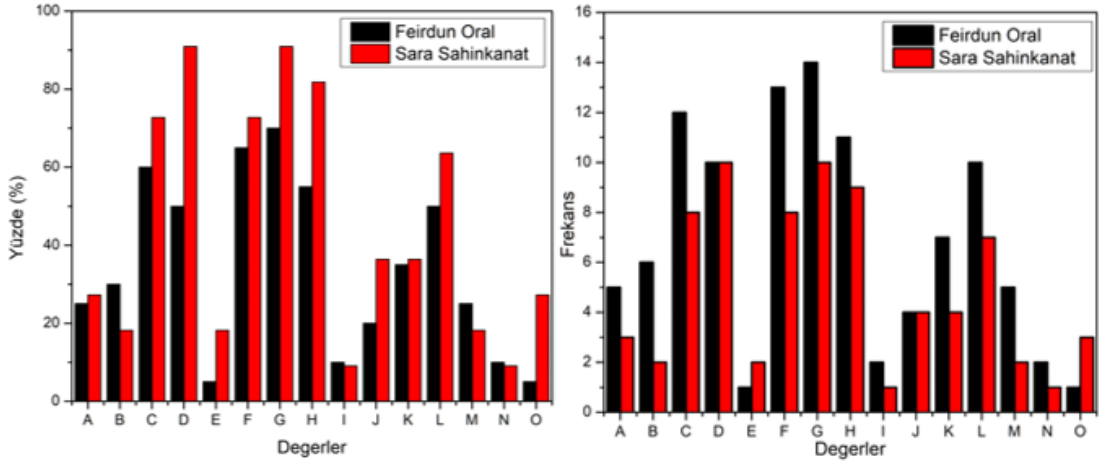
Bilgi Avcıları Merkezi'nin sık sık gizli görevler vermesi ve bu görevler sırasında şifreleri çözme, bilgi edinme ve iş birliği yapma becerilerini teşvik etmektedir. Bu da adalet, dürüstlük ve sorumluluk gibi temel değerleri yansıtmaktadır.

Son olarak, Sinan'ın akıllı köpeği Gezgin'e duyduğu sevgi ve ona olan bağlılığı, hayvanlara saygı ve empati gösterme değerlerini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda, Bilgi Avcıları'nın faaliyetleri evrensel değerler açısından incelendiğinde, öğrenme, kültürel çeşitliliğe saygı, iş birliği, adalet, dürüstlük, sorumluluk, hayvanlara saygı ve empati gibi temel değerleri destekleyen bir yaklaşım sergilediği söylenebilir.

6.3. Yazarların Kitaplarındaki Değer Unsurlarının Karşılaştırılması

Bu bölümde her iki yazarın kitaplarından elde edilen değer sayıları karşılaştırılarak tartışılmıştır. Şekil 1’de yazarların kitaplarındaki değer frekansı ve bu kitaplardan elde edilen değerlerin yüzde oranı grafikte gösterilmiştir.



Şekil 1: Değerlerin a) frekansı ve b) yüzde işlenme oranı.

Verilere bakıldığında (Şekil 1(a)), Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın kitaplarında çok çeşitli değerlerin yansıtıldığı görülmektedir. Feridun Oral'ın çocuk kitaplarında en çok vurgulanan ilk üç değer; 14 kez sevgi, 13 Kez yardımlaşma-dayanışma, 12 kez empati ve duygusal farkındalık iken; Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında en çok vurgulanan ilk üç değer ise; 10 kez sorumluluk - bağlılık ve 10 kez sevgi, 9 kez Saygıdır. Şekil 1a'daki frekanslar karşılaştırıldığında en yüksek 3 değer, Feridun ORAL'ın kitaplarındaki değerler olduğu görülmektedir. Bu değerler; sevgi, yardımlaşma- dayanışma ve empati - duygusal farkındalık" 'dır. Bu değerlerin (Şekil 1b), yüzde oranını incelediğimizde, bazı farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Yukarıda belirtilen değerlerin frekansındaki farklılık, yazarlarımızın kitap sayılarının eşit olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu durumu objektif bir şekilde değerlendirmek için, değerlerin yüzde işlenme oranı bakımından incelenmiş ve bu oran (Şekil 1 (b)) gösterilmiştir. Bu tabloya bakıldığında ise Sara Şahinkanat'ın kitaplarında özellikle sorumluluk ve bağlılık %90, sevgi %90, ve saygı %81 gibi değerler, Feridun Oral'ın kitaplarındaki değerlere (Sevgi=%70, Yardımlaşma- dayanışma=%65, Empati-Duygusal farkındalık=%60) göre daha çok vurgulanmıştır. Bu, Feridun Oral'ın eserlerinin belki de daha farklı temalara veya karakter dinamiklerine odaklandığını göstermektedir. Dürüstlük ve doğruluk (Feridun Oral = %25, Sara Şahinkanat = %27), hoşgörü-alçakgönüllülük (Feridun Oral = %10, Sara Şahinkanat = %9), dostluk-arkadaşlık (Feridun Oral = %35, Sara Şahinkanat = %36) ve misafirperverlik (Feridun Oral = %10, Sara Şahinkanat = %9) gibi değerler ise her iki yazarda da benzer oranda işlendiği görülmektedir. Bu analiz, her iki yazarın kitaplarının içeriğindeki benzerlikler

ve farklılıkları belirlememize yardımcı olmaktadır. Her iki yazarın da çocuk kitaplarında geniş bir yelpazede değerlere yer vermesi önemlidir. Bu, okuyucuların çeşitli değerleri öğrenmelerini ve karakter gelişimlerine katkı sağlar. Feridun ORAL ve Sara ŞAHİNKANAT'ın farklı yaşam deneyimlerine, değer sistemlerine veya yazarlık tarzlarına dayalı olarak farklı değerlere vurgu yapmış olmaları mümkündür. Bu, her yazarın kendi özgün bakış açısını yansıttığını gösterir. Her yazarın kendi yaşam deneyimleri, değer sistemleri ve yazma tarzları vardır. Bu farklılıklar, yazarların farklı bakış açılarından ve vurguladıkları temalardan kaynaklanabilir. Sonuç olarak, bu karşılaştırmalı analiz, Feridun ve Sara'nın kitaplarının içeriğini derinlemesine incelememize ve her iki yazarın odaklandığı temaları, değerleri ve mesajları anlamamıza yardımcı olur.

SONUÇ

Bu bölümde, gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen bulgular detaylı bir şekilde incelenmiş ve bu bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ile öneriler sunulmuştur. Ayrıca, elde edilen bulgular literatürde yer alan benzer çalışmalarla karşılaştırılarak tartışılmış ve bu bağlamda yapılan analizlerin sonuçları ortaya konulmuştur. Bu şekilde, araştırmanın özgün katkıları ve literatürdeki mevcut bilgi birikimiyle olan ilişkisi ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Bu çalışmada Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitapları MEB Değerler Eğitimi Yönergesi'nde verilen 27 değerden on beş tanesi seçilerek, bu değerler açısından incelenmiştir. Çalışmadan çıkan sonuçlar aşağıda sıralanmaktadır:

- İki yazarın çocuk kitaplarının zengin evrensel değerlere sahip olduğu bulgusu, araştırmanın sonuçları arasında yer almaktadır.
- Her iki yazarında hayat felsefesi, yaşam tarzı, kişisel deneyimleri gibi unsurların kitaplarına yansımaları, farklı değerlerin işlenmesine sebep olduğu düşünülebilir.
- Feridun Oral'ın çocuk kitaplarında en çok vurgulanan değerler; sevgi (%70), yardımlaşma – dayanışma (%65), empati ve duygusal farkındalık (%60) iken nispeten daha az vurgulanan değerler ise hoşgörü-alçakgönüllülük (%10), aile birliğine önem verme (%5), adalet ve adil (%5) davranıştır.
- Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında en çok vurgulanan değerler ise; sorumluluk – bağlılık (%90), sevgi (%90) ve saygı (%81) iken nispeten daha az vurgulanan değerler ise misafirperverlik (%9), hoşgörü-alçakgönüllülük (%9) ve çalışkanlıktır (%18).
- Kitap sayıları göz önünde bulundurulmadan incelendiğinde, Feridun Oral'ın eserlerinde incelenen değerlerin daha fazla işlendiği sonucuna ulaşılabılır. Ancak kitap sayıları farklı olduğu için bu değerlendirme objektif değildir.
- Objektif değerlendirme açısından değerlerin yüzde işlenme oranı incelendiğinde ise Sara Şahinkanat'ın daha yüksek oranda değer işlediği sonucuna varılabilir.
- Yazarların bu kitapları yazarken sadece bu değerleri işleme amacıyla yazmadığı ancak eserlerinde evrensel değerlere aykırı düşmemek için hareket ettikleri düşünülmektedir.
- Bu karşılaştırmalı analiz, yazarların edebi tarzlarını ve eserlerinin derinliğini anlamamıza yardımcı olabilir.

- Hangi değerin her iki yazarın eserlerinde ne sıklıkta bulunduğunu incelemek, yazarların eserlerinin altında yatan mesajları ve karakter gelişimini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir.
- Feridun Oral'ın kitaplarındaki değerlerin, Sara Şahinkanat'ın kitaplarındaki değerlerle karşılaştırılması, her iki yazarın da odaklandığı temaları ve iletmeyi amaçladıkları mesajları daha derinlemesine anlamamıza olanak sağlar. Bu karşılaştırma, yazarların eserlerinde hangi evrensel ve ahlaki değerlere vurgu yaptıklarını, bu değerleri nasıl işlediklerini ve çocuklara nasıl aktardıklarını belirlememize yardımcı olabilir. Ayrıca, bu tür bir analiz, yazarların çocuk edebiyatına sundukları katkıları ve eğitimsel yaklaşımlarını daha iyi değerlendirerek, çocuklara kazandırmayı hedefledikleri davranış ve tutumları net bir şekilde ortaya koyabilir. Böylece, her iki yazarın eserlerinin eğitim ve öğretim süreçlerindeki potansiyel kullanım alanları ve etkileri hakkında daha kapsamlı bilgi edinilebilir.
- Günümüz çocukları ve içinde bulunduğumuz tüketim çağının hızı düşünüldeğünde, çocuk okuyucuların varlığı çok önemlidir. Çünkü günümüz çocuklarının maruz kaldığı sosyal medya ve internet çağının hızı, tüketim odaklı ve değerleri önemsemeyen bir toplum yetiştirirken, çocuk kitapları hayatı sindirerek, yavaş yavaş özümseyerek, evrensel değerlere uygun bireyler yetişmesine olanak sağlamaktadır.
- Çocuk edebiyatı, genç okuyucuların dünyayı anlamalarına ve değerlerini şekillendirmelerine yardımcı olur. Bu nedenle, farklı yazarların farklı değerleri vurgulaması, çocukların çeşitli değerleri anlamalarını ve kabul etmelerini sağlar. Sonuç olarak, her iki yazarın da çocuk kitaplarında farklı değerlere vurgu yapmaları, okuyucuların çeşitli değerleri anlamalarına ve kendi yaşamlarında bu değerleri uygulamalarına yardımcı olabilir. Bu tür kitaplar, genç okuyucuların karakter gelişimine önemli katkılarda bulunabilir. İdeal olarak, çocuk kitapları geniş bir yelpazede evrensel değerlere yer vermelidir. Bu, genç okuyucuların farklı perspektifleri anlamalarını ve kendi değer sistemlerini oluşturmalarına yardımcı olur. Dolayısıyla, Feridun ORAL ve Sara ŞAHİNKANAT gibi farklı yazarların farklı değerlere vurgu yapması, çocukların daha dengeli bir bakış açısı kazanmalarına katkı sağlar.

Çocuk kitaplarının değerler eğitimi açısından incelenmesi, eğitim alanında önemli bir araştırma konusudur. Özellikle sınıf öğretmeni adaylarının çocuk kitaplarına yönelik farkındalıklarının belirlenmesi (Özdemir ve Özgül, 2023), çocuk edebiyatının öğretmen adayları üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi (Çevik ve Müldür, 2019), ve çocuk kitaplarının içerik ve biçim özelliklerinin öğretmen adaylarına nasıl yarar sağlayabileceğinin incelenmesi (Kanat, 2020) gibi çalışmalar alandaki önemli konuları ele almaktadır.

Ayrıca, çocuk edebiyatının farklı sanat dallarıyla buluşturulmasının ve sanatın çocuklara öneminin vurgulanması gerekliliği (Aslan ve Bayraktar, 2021), çocuk kitaplarında yer alan karakterlerin kişilik özelliklerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi (Özbaşı, 2020), ve çocuk kitaplarının iç yapısı ve dış yapısı özelliklerinin incelenmesi gerekliliği (Kodan ve Kara, 2021) gibi konular da literatürde önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışma da ise Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarındaki değerler karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve yazarların en çok işlediği değerler, benzer sayıda işlediği değerler ve kitaplarında daha az yer verdiği değerler ortaya konmuştur. Güncel literatür incelendiğinde, Yazıcıoğlu, (2022) çok satan 8 çocuk kitaplarındaki kök değerlerin işlenme sıklığını incelemiş ve bu kitaplarda en çok işlenen olumlu değer (yardımlaşma) ve olumsuz değerleri (saygı) ortaya koymuştur. Yardımlaşma Feridun Oral'ın kitaplarında en fazla işlenen ikinci değer iken, Sara Şahinkanat'ın kitaplarında da yine fazlaca yer edinmiş ve dördüncü sıradaki en fazla işlenen değerdir. Çok işlenen değerler bakımından literatür ile benzerlik göstermektedir.

Aydın ve Öksüz, (2021) yaptığı çalışmada, 5 farklı yazarın toplam 22 kitabını değerler eğitimi açısından incelemiş ve eserlerin en çok 'sevgi' ve 'duyarlılık' değerlerinin üzerine durduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada da hem Feridun Oral'ın kitaplarında hem de Sara Şahinkanat'ın kitaplarında en fazla işlenen değer sevgi olması bakımından literatürle benzerlik göstermektedir.

Ortaköylü ve Durukan, (2023) yaptıkları çalışmada, Sessiz Sakin'in Gürültülü Maceraları adlı çocuk kitabı serisini kök değerler bakımından incelemiş ve öz denetimi en fazla rastlanan kök değer, adaleti ise en az işlenen kök değer olarak bulmuşlar. Bu çalışmada öz denetim incelenen değerler arasında bulunmazken adalet Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın kitaplarında en az rastlanan değer olması bakımından çalışma Ortaköylü ve Durukan'ın (2023) çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Ulun, (2022), Cahit Uçuk'un çocuk romanlarında yer alan değerleri incelemiş ve bu çocuk romanlarının sevgi, saygı, adalet, dürüstlük, vatanseverlik, yardımseverlik, sorumluluk, adalet ve dostluk değerlerine yer verildiği ve bu değerlerin MEB öğretim programlarındaki kök değerlerle örtüştüğünü belirtmiştir. Fırat, (2023) Zehra Ünüvar'ın çocuk kitaplarını kök değerler açısından incelenmiştir ve Zehra Ünüvar'ına çocuk kitaplarının kök değerler açısından zengin öğeler içerdiğini ileri sürmüştür. MEB öğretim programlarındaki kök değerler bu tezde incelenen Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın kitaplarında da çok fazla işlenmektedir. Bu bakımdan Ulun (2022) ve Fırat (2023) ile bu çalışma benzerlik göstermektedir.

Pilav ve Orhan, (2020) rast gele seçilen 11 TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) tarafından yayımlanan çocuk kitaplarını değerler eğitimi yönünden incelenmiştir. Araştırma neticesinde en çok sevgi değerine, en az da adalet değerine yer verildiği ileri sürmüşler. Pilav ve Orhan'ın (2020) bu sonuçları, tezdeki sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Özbirge, (2023) Peyami Safa'nın Server Bedi takma adıyla yazdığı çocuk kitaplarını değerler eğitimi bakımından incelemiştir. Araştırmada incelenen kitaplarda en fazla yer alan değeri yardımseverlik ve en az yer alan değeri ise vatanseverlik olarak belirtmiştir. Bu çalışmada ise vatanseverlik incelenen değerler arasında yer almamaktadır. Ayrıca yardımlaşma ve dayanışma Feridun Oral'ın kitaplarında ikinci en fazla işlenen değer olmakla birlikte, Sara Şahinkanat'ın kitaplarında dördüncü en fazla işlenen değer olarak bulunmuştur. Bu bakımdan Özbirge (2023) ile bu tezin sonuçları farklılık göstermektedir.

Düz, (2023) yaptığı çalışmada Şermin Yaşar'ın çocuk kitaplarındaki değerleri incelemiştir. MEB Değerler Eğitimi Yönergesi'nde verilen 27 değer Şermin Yaşar'ın çocuk kitaplarının birçoğunda olduğunu belirtmiş ve bu bakımdan değerler eğitimi açısından zengin belirtmiştir. Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın kitapları da bu değerleri çok fazla işlediği için Düz'ün (2023) çalışmaları ile uyumludur.

Sonuç olarak, bu çalışmalar çocuk edebiyatının sadece eğlence aracı olmanın ötesinde, değerler eğitimi açısından da önemli bir rol oynadığını ve öğretmen adayları başta olmak üzere eğitimcilerin bu alanda farkındalıklarının artırılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Araştırmanın konusunu oluşturan Feridun Oral'a ait 20 eser ve Sara Şahinkanat'a ait 11 eser, MEB Değerler Eğitimi Yönergesi'nde belirtilen 27 değerden seçilen on beş değer çerçevesinde incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen bulgulara dayanarak, aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Bu değerlendirme, sadece verilere dayanarak yapılmış bir analizdir. Ancak, daha kapsamlı bir değerlendirme için kitapların içeriği, hikayelerin anlatımı ve karakterlerin gelişimi gibi faktörlerin de dikkate alınması gerekmektedir.
- Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı Değerler Eğitimi Yönergesi'nde belirtilen 27 değerden seçilen on beş değer çerçevesinde 31 eser incelenmiştir. Ancak, daha kapsamlı ve detaylı bir araştırma yapılabilmesi için, söz konusu 27 değer tamamı dikkate alınarak yeni bir inceleme gerçekleştirilebilir. Böyle bir araştırma, değerler eğitimi kapsamında daha geniş bir perspektif sunarak, eserlerin içerdiği tüm değerlerin öğrenciler üzerindeki etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koyabilir. Bu şekilde, eğitim programlarına ve öğretim materyallerine daha bütüncül ve kapsamlı bir katkı sağlanabilir.
- Bu çalışmada incelenen Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarını okuyan ve okumayan öğrenciler arasındaki değerler eğitimine dair farkları inceleyen bir araştırma yapılması mümkündür. Bu araştırma kapsamında, okunan eserlerde yer alan değer aktarımlarının öğrencilerin karakter gelişimine olan etkileri detaylı bir şekilde analiz edilebilir. Özellikle, bu eserlerde işlenen değerlerin, öğrencilerin ahlaki ve etik gelişim süreçleri üzerindeki rolü incelenerek, okuma alışkanlıklarının değerler eğitimi üzerindeki katkıları ortaya konulabilir. Bu tür bir araştırma, eğitimcilerin ve politika yapımcıların, değerler eğitimi alanındaki uygulamalarını daha etkili ve verimli hale getirmelerine yardımcı olabilir.
- Çocuk kitaplarında işlenen değerler, rehber öğretmenler için öğrencilerine yol göstermede ve onların olumlu bir kişilik gelişimi sağlamalarında önemli bir rehberlik aracı olabilir. Örneğin, arkadaşlarına zorbalık yapan bir öğrenciye empati ve duygusal farkındalık değerlerini içeren kitaplar okutarak, bu öğrencinin kitaplarda yer alan karakterlerin gözünden olayları deneyimlemesi sağlanabilir. Bu sayede, öğrenci karşısındaki kişilerin duygularını anlamaya başlayabilir ve kendi davranışlarının başkaları üzerindeki etkisini daha iyi kavrayabilir. Benzer şekilde, özgüveni düşük olan bir öğrenciye, kitaplarda yer

alan cesur kahramanları tanıtarak, onların haksızlığa karşı duruşlarından ve adil davranışlarından ilham alması teşvik edilebilir. Böylece, öğrenci bu kahramanları örnek alarak özbenlik saygısını geri kazanabilir ve kendi yeteneklerine olan güvenini artırabilir. Rehber öğretmenler, bu tür kitapları seçerek ve öğrencilerine önererek, çocukların kişisel gelişimlerine ve sosyal becerilerinin güçlenmesine önemli katkılar sağlayabilirler.

- Kitaplarda işlenen değerler, çocukların karakter gelişimine de katkıda bulunur. Eğitimciler ve ebeveynler, bu kitapları seçerken hangi değerleri ön plana çıkarmak istediklerine göre tercih yapabilirler. Zengin içerikli kitaplar, çocuklara daha geniş bir değer yelpazesi sunarak, onların farklı durumlarda doğru kararlar vermelerine yardımcı olabilir.
- Okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri, Feridun Oral ve Sara Şahinkanat'ın çocuk kitaplarında olumlu olarak işlenen değerleri farklı etkinliklerle öğrencilere sunabilirler. Bu etkinlikler arasında yaratıcı drama, oyunlaştırma, okuduğunu anlatma ve resimleştirme gibi yöntemler yer alabilir. Bu yaklaşımlar sayesinde, öğrenciler kitaplarda işlenen değerleri daha kolay benimseyebilir ve içselleştirebilirler. Ayrıca, bu etkinlikler öğrencilerin yaratıcı düşünme, problem çözme ve iletişim becerilerini geliştirmelerine de katkı sağlayacaktır. Eğitim sürecinde bu tür yöntemlerin kullanılması, öğrencilerin değerler eğitimini daha etkili ve kalıcı bir şekilde almasını destekleyebilir.
- Teknoloji çağının hızı ve sosyal medyanın olumsuz etkileri karşısında, çocuklara kitap sevgisini aşlamak ve bu sevgiyi alışkanlığa dönüştürebilmek adına öğretmenler ve ebeveynler çocuk edebiyatı eserleri konusunda bilinçlendirilebilir. Bu bilinçlendirme süreci, öğretmenlerin ve ebeveynlerin çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun kitapları seçmelerine yardımcı olmanın yanı sıra, kitap okuma alışkanlığının çocukların dil gelişimi, eleştirel düşünme becerileri ve duygusal zekâ üzerindeki olumlu etkilerini anlamalarını sağlamayı hedeflemelidir. Böylelikle, çocuklar erken yaşlardan itibaren kitaplarla güçlü ve kalıcı bir bağ kurarak, dijital dünyanın zararlarından korunabilir ve daha dengeli bir gelişim gösterebilirler. Bu tür bir bilinçlendirme kampanyası, seminerler, atölye çalışmaları ve rehber materyaller aracılığıyla gerçekleştirilebilir, böylece hem öğretmenler hem de ebeveynler çocuk

edebiyatının önemini kavrayarak, çocukların okuma alışkanlıklarını destekleyici bir rol üstlenebilirler.

KAYNAKÇA

- Akdemir, S. and Saban, A., "An Action Research on Teaching Values in the Fourth Grade Primary School through Philosophy-Based Children Books", *Journal of Qualitative Research In Education*, 8 (2): (2020).
- Arici, A. and Bayram, M. N., "Yaşlılıkta Dijital Çağı Yakalamak", *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi*, 21 (2): 367–390 (2021).
- Asif, T., Guangming, O., Haider, M. A., Colomer, J., Kayani, S., and Amin, N. ul, "Moral Education for Sustainable Development: Comparison of University Teachers' Perceptions in China and Pakistan", *Sustainability*, 12 (7): 3014 (2020).
- Aslan, C. and Bayraktar, A., "Çocuk Edebiyatı Ürünlerinde Farklı Sanatların Varlığına ve Sunuluş Biçimine İlişkin Bir İnceleme", *Dil Dergisi*, 172 (1): 7–29 (2021).
- Aslan, O., Dönmez, M., Doğan, S., and Yildirim, S., "Bilişsel Etnografya: Kuramsal Çerçeveler, Yöntemler ve Süreçler", *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 9 (2): 511–521 (2019).
- Avcı, E. K., Faiz, M., and Turan, S., "Etkili Vatandaşlık Eğitiminde Değerler Eğitimi: Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Düşünceleri", *Değerler Eğitimi Dergisi*, 18 (39): 263–296 (2020).
- Aydın, İ., Demirkasımoğlu, N., Demir, T. G., and Erdemli, Ö., "Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Kamu Hizmet Motivasyonları ve Çalışma Etiği Tutumları Arasındaki İlişki", *Eğitim ve Bilim*, 47 (209): (2022).
- Aydın, İ. and Öksüz, A., "Çocuk kitaplarının değerler eğitimi açısından incelenmesi", *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25): 579–619 (2021).
- Aykol, N., Ünver, G., Ataş, R., and Baysal, O., "Ortaöğretim Öğretmen Eğitimi için Esnek ve Sistemik Model", *Öğretmen Eğitimi ve Öğretim*, 2 (2): 69–94 (2021).
- Bahrilli, C. T. and Demir, C. G., "“Sevgi Bir Kuş” Çocuk Dergisinin Değerler Açısından İncelenmesi", *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 10 (2): 738–761 (2021).
- Balaban Dağal, A., Hamamcı, B., and Yayla, K., "Okul öncesi öğretmen adaylarının bilişötesi farkındalıkları ile duygusal zeka özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi", *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 4 (3): 583–608 (2020).
- Baltacı, A., "Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?", *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (2): 368–388 (2019).

- Batmaz, O. and Erdoğan, T., "Sınıf Öğretmenlerinin Değerler Eğitime Yönelik Görüşleri", *Kastamonu Education Journal*, 27 (6): 2681–2692 (2019).
- Bilgin, H., "Abbas Cilga'nın Çocuk Romanlarındaki Değerler Eğitimi Üzerine Bir Araştırma", Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Elazığ, (2023) (2023).
- Can, E., "Yükseköğretimde Kalite İçin Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Görüşleri", *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (3): 699–710 (2020).
- Charyyev, E. and Karabey, C. N., "Geçiş Ekonomilerinde Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Ahlaki Bozulma ve İçsel Motivasyon Arasındaki İlişkiler", *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9 (1): 57–78 (2022).
- Coşkunserçe, O., "Değerler Eğitiminde Video Blog Kullanımı", *Değerler Eğitimi Dergisi*, 18 (40): 307–343 (2020).
- Çevik, A. and Müldür, M., "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çocuk Edebiyatı Farkındalığı", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (72): 1942–1956 (2019).
- Duyar, H., "Çocuk Edebiyatı Yazarı Sara Şahinkanat'ın Kitaplarının Değerler Eğitimi Kapsamında İncelenmesi", *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, (2021).
- Düz, R., "Şermin Yaşar'ın Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, (2023).
- Erdem, F., Ömüriş, E., Öz, Ö., Boz, H., Özmen, M., and Kubat, U., "Öğretim Elemanlarının Etik Sorumlulukları Üzerine Üniversite Öğrencilerinin Algılamaları", *Journal of Qualitative Research in Education*, 2 (1): (2014).
- Ersan, M. and Bayraktar, C., "Resimli Çocuk Kitaplarında Sembolik Temsil ve Kolaj", *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 11 (4): 1360–1375 (2021).
- Ersoy, E., "Sosyolojide Değerler ve Değer Araştırmaları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11 (56): 356–366 (2018).
- Fırat, H., "Zehra Ünüvar'ın Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ, (2023).
- Göktürk, H., "Karacaoğlan ve Dadaloğlu'nun Şiirlerinde Duyarlılık ve Sevgi Değerleri", *AKRA Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, 10 (27): 141–158 (2022).

- Hinnant, J. B., Nelson, J. A., O'Brien, M., Keane, S. P., and Calkins, S. D., "The interactive roles of parenting, emotion regulation and executive functioning in moral reasoning during middle childhood", *Cognition And Emotion*, 27 (8): 1460–1468 (2013).
- Internet: Milli Eğitim Bakanlığı, "MEB Değerler Eğitimi Yönergesi", https://pazarlar.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_07/06103714_09093609_degerleregitimi.pdf (2024).
- Kahraman, P. B. and Bayram, E. İ., "0-10 Yaş Grubu Çocuklara Yönelik Çocuk Şiir Kitaplarına İlişkin Fiziksel ve İçerik Özelliklerin İncelenmesi", *Türk Kütüphaneciliği*, 36 (2): 227–247 (2022).
- Kanat, Ö., "Eğitim Fakültelerindeki Çocuk Edebiyatı Dersinin Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi", *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8 (3): 646–656 (2020).
- Karabulut, E. and Erguvan, M., "Translating children literature: a Bermanian analysis of the Turkish translation of Charles Dickens's A Christmas Carol", *RumeliDE Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19): 765–779 (2020).
- Karakuş, E., "Gagauz Şair Valentina Bujilova'nın Çocuk Şiirlerine Çocuğa Görelik İlkesi Işığında Bir Bakış", *Kültür Araştırmaları Dergisi*, (8): 93–105 (2021).
- Kayaardı, F. and Bozyigit, R., "Ortaöğretim Öğrencilerinin "Afet ve Nüfus" Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforların İncelenmesi", *International Journal of Geography and Geography Education*, (45): 16–35 (2022).
- Koçyiğit, H. K.-S., "Drama Dersinin Ortaokul Öğrencilerine Sağladığı Yararlar ve Uygulama Sorunları", *International Journal Of Language Academy*, 33 (33): 463–479 (2020).
- Kodan, H. and Kara, K., "Sınıf Eğitimi Bilim Dalı'nda Çocuk Edebiyatı Konulu Lisansüstü Çalışmalara Genel Bakış: Bir Meta-Sentez Çalışması", *OPUS International Journal Of Society Researches*, 18 (Eğitim Bilimleri Özel Sayısı): 4539–4567 (2021).
- Korkutan, K. and Kaplan, K., "Çocuk Kalbi İsimli Çocuk Romanının Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Yer Alan Kök Değerler Açısından İncelenmesi", *Gaziantep University Journal Of Social Sciences*, 21 (1): 545–563 (2022).
- Koshy, P., Cabalu, H., and Valencia, V., "Higher education and the importance of values: evidence from the World Values Survey", *Higher Education*, 85 (6): 1401–1426 (2023).

- Kurt, A., "4. Sınıf İngilizce dersi öğretim programının bağlam, giridi, süreç, ürün modeline göre değerlendirilmesi", Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, (30): 508–524 (2016).
- Metin, O. and Ünal, Ş., "İçerik Analizi Tekniği: İletişim Bilimlerinde ve Sosyolojide Doktora Tezlerinde Kullanımı", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22 (Özel Sayı 2): 273–294 (2022).
- Mohamad, N., Sihes, A. J., Bohari, N. M., and Rahman, S. N. H. A., "Teachers' Perception of Values Education Implementation in School", International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE), 8 (3S2): 884–891 (2019).
- Nabhani, I., Ainissyifa, H., Nasrullah, Y. M., and Fatonah, N., "Implementation of Religious Moderation Values in East Priangan Higher Education", Hanifiya: Jurnal Studi Agama-Agama, 6 (1): 51–64 (2023).
- Oral, F., "Kırmızı Elma 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 18-30, 2023a.
- Oral, F., "Farklı Ama Aynı 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 11-27, 2022a.
- Oral, F., "Acaba Neden 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-26, 2022b.
- Oral, F., "Bu Kış Kimse Üşümeyecek 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 11-27, 2022c.
- Oral, F., "Benekli Faremi Gördünüz mü 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 4-32, 2022d.
- Oral, F., "Mine'nin Kırmızı Topu 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-18, 2022e.
- Oral, F., "Dedemin Hayal Defteri 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 4, 2022f.
- Oral, F., "Ormanda Dört Mevsim 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 4-30, 2022g.
- Oral, F., "Pirinç Lapası ve Küçük Ejderha 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 22-31, 2022h.
- Oral, F., "Ay Ne Zaman Gelecek? 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-24, 2022ı.
- Oral, F., "Böğürtlen Cini ve Sarı Gaga 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 10-34, 2022i.
- Oral, F., "Baloncu Dede ve Üç Küçük Yaramaz 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-12, 2022j.
- Oral, F., "Guguklu Saatin Küçük Kuşu 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-10, 2022k.

- Oral, F., "Babaannem Kime Benziyor? 6. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 4, 2020.
- Oral, F., "Meyveleri Kim Yemiş? 6. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-16, 2021.
- Oral, F., "Meyveleri Kim Yemiş? 6. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-16, 2021.
- Oral, F., "Beklenmedik Misafir 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-20, 2022l.
- Oral, F., "Yağmurlu Bir Gün 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-10, 2022m.
- Oral, F., "Yağmurlu Bir Gün 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 14-22, 2022n.
- Oral, F., "Kırmızı Kanatlı Baykuş 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-10, 2022o.
- Oral, F., "Kirpi ile Kestane 2. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 8-10, 2023b.
- Ortaköylü, S. and Durukan, E., "Sessiz Sakin'in Gürültülü Maceraları Serisinin Değerler Eğitimi Bağlamında İncelenmesi", *Anadolu Dil ve Eğitim Dergisi*, 1 (1): 21–29 (2023).
- Öksüz, H. İ. and Eken, N. T., "İlkokul (1-4) Türkçe Ders Kitaplarındaki Hikâye Edici Metinlerin Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Kök Değerler Bakımından İncelenmesi", *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7 (2): 384–401 (2019).
- Ören, S. N., "Behiç Ak'ın Çocuk Kitaplarındaki Eğitici İletiler Üzerine Bir Araştırma", Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, (2019).
- Özbaşı, S., "Karakter Eğitimi Açısından Vladimir Tumanov'un Romanlarındaki Çocuk Karakterlerin Değerlendirilmesi", *Asya Studies*, 4 (12): 11–20 (2020).
- Özbirge, S., "Peyami Safa'nın Server Bedi Takma Adıyla Yazdığı Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan, (2023).
- Özdemir, A., "Mısırdaki Çocuk Edebiyatı: Arap Çocuk Edebiyatının Çocuğun Ruhsal Gelişimi Üzerindeki Etkisi", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (106): 209–219 (2020).
- Özdemir, E. Ç. and Özgül, B. K., "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çocuk Kitaplarına İlişkin Farkındalıkları", *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (1): 175–201 (2023).
- Özdemir, K., "Sınıf Öğretmenlerinin Birinci Sınıf Yazma Öğretimi Sınıf İçi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri", *Academy Journal of Educational Sciences*, 1 (1): 55–72 (2017).

- Özsungur, F., "İç Girişimcilikte Kör Noktaların Tespitine Yönelik Nitel Bir Araştırma", *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 16 (2): 372–384 (2020).
- Pilav, S. and Orhan, M., "6 – 12 Yaş Grubu TÜBİTAK Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Yönünden İncelenmesi", *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (3): 434–453 (2020).
- Shih, Y.-H., "Moral education in Taiwanese preschools: Importance, concepts and methods", *Policy Futures In Education*, 20 (6): 717–730 (2022).
- Suyatno, Jumintono, Pambudi, Mardati, and Wantini, "Strategy of Values Education in the Indonesian Education System", *International Journal of Instruction*, 12 (1): 607–624 (2019).
- Suyatno, Pambudi, Mardati, Wantini, Nuraini, and Yoyo, "The Education Values of Indonesian Teachers: Origin, Importance, and Its Impact on Their Teaching", *International Journal of Instruction*, 12 (3): 633–650 (2019).
- Stubager, R., "Education effects on authoritarian–libertarian values: a question of socialization1", *The British Journal of Sociology*, 59 (2): 327–350 (2008).
- Schwartz, S., "An Overview of the Schwartz Theory of Basic Values", *Online Readings In Psychology And Culture*, 2 (1): (2012).
- Schwartz, S. H., "Universals in the Content and Structure of Values: Theoretical Advances and Empirical Tests in 20 Countries", *Advances in Experimental Social Psychology*, Academic Press, 1–65 (1992).
- Schwartz, S. H., "Are There Universal Aspects in the Structure and Contents of Human Values?", *Journal Of Social Issues*, 50 (4): 19–45 (1994).
- Schwartz, S. H., "Universalism Values and the Inclusiveness of Our Moral Universe", *Journal Of Cross-Cultural Psychology*, 38 (6): 711–728 (2007).
- Şahinkanat, S., "Maymun Kral 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 10-22, 2022a.
- Şahinkanat, S., "Kuşlara Fısıldayan Kız 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-8, 2023a.
- Şahinkanat, S., "Kim Korkar Kırmızı Başlıklı Kız'dan? 18. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 7, 2023b.
- Şahinkanat, S., "Babamın Battaniyesi 4. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 5-30, 2023c.
- Şahinkanat, S., "Üç Kedi Bir Minik 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 11-21, 2023d.

- Şahinkanat, S., "Annemin Çantası 4. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 20-30, 2023e.
- Şahinkanat, S., "Üç Kedi Bir Dilek 35. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 16-29, 2023f.
- Şahinkanat, S., "Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor 4. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 7-32, 2023g.
- Şahinkanat, S., "Üç Kedi Bir Canavar 20. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 14-28, 2023h.
- Şahinkanat, S., "Mevsimlere Güzelleme 1. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 12, 2022b.
- Şahinkanat, S., "Beyoğlu Maceraları 29. baskı", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 6-9, 2023i.
- Tabak, H. and Ahi, B., "Eğitim Sisteminden Ahlaki Değerlerin Kazandırılması Yönünde Epistemik İnanç ve Beklentiler", *Kastamonu Education Journal*, 28 (2): 1054–1066 (2020).
- Thornberg, R., "The lack of professional knowledge in values education", *Teaching and Teacher Education*, 24 (7): 1791–1798 (2008).
- Turhan, O., Baş, B., and Turhan, F. K., "Türk Çocuk Edebiyatında Tema: Kitap Katalogları Üzerine Bir İnceleme", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (52): 31–58 (2021).
- Uğurlu, Z. and Kaya, M., "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Değerler Eğitimine İlişkin Uygulama Düzeyleri", *Amasya İlahiyat Dergisi*, (21): 179–209 (2023).
- Ulun, E. B., "Cahit Uçuk'un Çocuk Romanlarında Değerler Eğitimi", *Uluslararası İnsan Ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 7 (2): 133–145 (2022).
- Ulusoy, M. and Altun, D., "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çocuk Edebiyatı ve Resimli Çocuk Kitapları ile İlgili Metaforları", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (67): 1206–1221 (2018).
- Yalçın, M., Akkaya, R., and Durmaz, B., "The Effect of Integrated Maths Lessons with Children's Literature on Problem Solving Attitudes and Self-Efficacy", *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35 (3): 669–698 (2022).
- Yazıcıoğlu, S., "Çok Okunan Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Kök Değerler Açısından İncelenmesi", *Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü*, İstanbul, (2022).

Yıldırım, H. and Gürpınar, B., "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karakter Eğitimine ve Uygulamalarına İlişkin Görüşleri", *Eğitim ve Bilim*, 48 (214): (2023).

Yılmaz, M. and Yılmaz, Ö. F., "Opinions of Primary School and Pre-School Teachers about Value Education", *Bartın University Journal of Faculty Of Education*, 6 (2): 737–748 (2017).

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Feridun ORAL ve Sara ŞAHİNKANAT'ın incelenen çocuk kitapları.	34
Tablo 2: Feridun ORAL'ın çocuk kitapları ve içerdđi etik değerler.	38
Tablo 3: Sara ŞAHİNKANAT'ın çocuk kitapları ve içerdđi etik değerler.	61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Değerlerin a) frekansı ve b) yüzde işlenme oranı78

ÖZGEÇMİŞ

Sevde TEMİZ; Küçükçekmece Atatürk Kız meslek ve Anadolu Meslek Lisesinden 2010 yılında mezun oldu. Aynı yıl kazandığı Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Zihin Engelliler Öğretmenliği bölümünü 2014 yılında tamamladı. 2014 Eylül ayında özel eğitim öğretmeni olarak göreve başladı. 2022 yılında Karabük Üniversitesinde Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Disiplinlerarası Etik Değerler Yüksek Lisans Programını kazandı ve eğitimine aktif öğrenci olarak devam etmektedir.